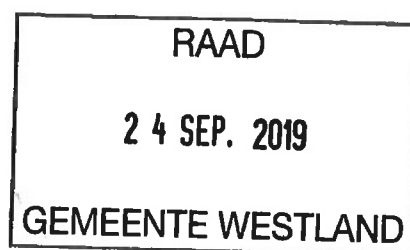

WOORDELIJK VERSLAG

van de vergadering van de raad
van de gemeente Westland,
gehouden op 16 juli 2019

ARCHIEF
EXEMPLAAR

WOORDELIJK VERSLAG

van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 16 juli 2019,
's middags om 12.00 uur, in de raadzaal van de gemeente Westland, locatie Verdilaan 7
te Naaldwijk.

Aanwezig

Voorzitter : B.R. Arends
Raadsgriffier : A.P.M.A.F. Bergmans.
Leden : A.J. van den Berg, A. de Bloeme, L.G. Boekestijn, J. Bogaard,
A. Bongaards, P.D. Van der Doorn, P.J.L.J. Duijsens, J.J. Eeltink,
A.N. van der Eijk-Groeneveld (tot 16.00 uur), N.J.M. de Gier,
R. van der Giessen, C.D.M. Heijl, B.M. Hofland, P.N. Hoogerbrugge,
C. Huisman, P.D. Immerzeel, J. de Jong, R.K. Keizer,
G.W.C. van der Knaap, D. van Koppen, M.A.J. Leerdam, A.P. van der Meer,
K.M. van Rijn-van Tol, J.J. van Rossum, P. Scheffers-van der Lelij, U.M.
Spaans, C.Y. van Staalduinen, M.D. van der Stelt, M.W.M. Stokkers, J.G.M.
Suijker-van Wingerden, R.H.C. Valstar, J. van Veen, J. Vermeer-de Smit,
P. Voskamp, W.H. de Zoete-van der Hout, M.H.P.M. Zuidgeest en
S.J.N. Zuyderwijk.

Wethouders : J.A. Gardien-Reinders, L.K. Snijders, B.P.M. van der Stee, P. Varekamp,
P.A. Vreugdenhil, C.M. Zwinkels-de Jong.

Afwezig : C. van der Mark en J.G.M. Witkamp.

1. OPENING EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Goedemiddag dames en heren. Hartelijk welkom bij de raadsvergadering van de gemeente Westland. Een bijzonder welkom aan degenen die op de publieke tribune zitten en zij die thuis of ergens anders deze vergadering via internet of televisie volgen.

We hebben bericht van verhindering ontvangen van de heren Van der Mark en Witkamp. Dat betekent dat we met 37 leden aanwezig zouden moeten zijn als iedereen er is, maar ik zie nog een aantal lege stoelen.

Ik verzoek u het witte kaartje in de daarvoor bestemde opening te plaatsen.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voorzitter. Zou het een goed idee zijn om de heer Van der Mark namens de voltallige raad een bloemetje of iets dergelijks te sturen?

De voorzitter: Dat is altijd goed. Wij zijn daarin al voortvarend geweest en uw verzoek is al gehonoreerd. Ik zie dat nog enkele raadsleden het witte kaartje in de daarvoor bestemde opening moeten plaatsen.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De voorzitter: Het is u bekend dat er zo dadelijk ook nog een besloten vergadering zal plaatsvinden. De spreektijd is met elkaar in het presidium overeengekomen. Bent u akkoord met de agenda?

De heer Duijsens: Voorzitter. Wij hebben een aantal moties onder de agendapunten 3, 4 en 5 en dat zijn niet de moties die de vorige vergadering zijn aangehouden.

Ik weet niet wat de wethouder van plan is en of hij die moties op het gebied van arbeidsmigrantenhuisvesting in de zomer wenst te behandelen. Zo niet, dan houden wij deze moties aan om die in een commissievergadering te bespreken. Mocht de wethouder allerlei stoere plannen hebben in de maanden juli en augustus en begin september, dan wil ik deze wel behandeld hebben.

Verder hebben we vanochtend vanwege een ordevoorstel een besluit aan de griffie en alle raadsleden toegestuurd namens Westland Verstandig, GBW en de LPF om in de inmiddels beroemde kwestie een besluit te nemen over het instellen van beroep door de raad tegen het besluit van de minister. Ik heb hiervoor nog 11 juli staan, maar het zou best wel eens kunnen zijn dat het de datum 17 juli zal krijgen, als ik mag geloven wat er staat in de krant waar je af en toe de waarheid in vindt, en er morgen of op een andere datum een nieuw besluit zal worden genomen. Wat ons betreft kan dat een hamerstuk zijn met eventueel een stemverklaring, dat leg ik u en de raad voor vanwege mijn ordevoorstel, zodat we er niet over hoeven te spreken en eventueel met een stemverklaring kunnen volstaan om een besluit te kunnen nemen. Het zou triest zijn als we hiervoor zouden moeten terugkomen voor een extra vergadering, want het beroepstermijn is zes weken en die valt dan precies in de zomermaanden. Dat wil niet zeggen dat de opstellers de zekerheid hebben dat ze beroep gaan instellen, maar stel dat men op dat idee komt, dan is de zaak in ieder geval middels een besluit formeel geborgd. Een ander uitgangspunt is dat alle drie partijen hebben uitgesproken hiervoor geen kosten te maken en niets van externe bureaus en dergelijke moeten hebben. Dus eventueel zal een aantal fracties dat gelijk opwerken en voor een beroepschrift zorgdragen. Ik zou u graag in overweging willen geven dit als hamerstuk op de agenda te plaatsen en het als zodanig af te doen. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de raad of men dat als hamerstuk ziet of dat er toch beraadslaging over moet plaatsvinden.

De heer Hofland: Voorzitter. Omdat het al een klein beetje een soap is, zou ik er niet al te lang bij stil willen staan. Ik heb er buitengewoon veel moeite mee dat wij verzoeken en ons bezighouden met ons te onttrekken aan de Grondwet van een land waarin wij wonen. Dat is een understatement.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Ik wil bij de stemming van dat initiatiefvoorstel graag een korte verklaring afgeven.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voorzitter. Dat geldt ook voor ons.

Mevrouw Van der Knaap: Eveneens voor ons.

De heer De Gier: Voorzitter. Natuurlijk geldt dat ook voor ons, want het kan nooit als een hamerstuk worden gezien aangezien een groot deel van de raad tegen zal stemmen. Ik vind het best hierover direct te gaan stemmen, maar dan wel met een stemverklaring.

De heer Spaans: Voorzitter. Dat geldt ook voor ons.

De voorzitter: Ik kijk even naar de indiener van het initiatiefvoorstel. Zullen we dit bij agendapunt 5 behandelen? Dat punt vervalt toch, omdat het vergaderverslag nog niet voorhanden is. We kunnen dat punt daar mooi voor inruimen.

De heer Duijsens: Een goed idee.

De voorzitter: En ik neem aan dat uw moties over huisvesting van arbeidsmigranten bij de behandeling van de voorjaarsnota aan de orde komen dan wel worden doorgeschoven. Wat heeft uw voorkeur?

De heer Duijsens: Dat hangt een beetje af van de reactie van de wethouder. Als de wethouder in de maanden juli en augustus goed wil huishouden onder de Westlandse bevolking over arbeidsmigrantenhuisvesting, dan wil ik de motie graag in stemming brengen. Is ook daar een luwte, wat je zou verwachten, dan kan het best naar...

De voorzitter: Dan is het misschien handig dat ik de wethouder vraag daarover direct al iets te zeggen, zodat we kunnen kijken hoe met de moties om te gaan.

De heer Duijsens: U heeft alleen maar goede ideeën.

De voorzitter: Houd die mening vast.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik heb een procedurele vraag. De voorjaarsnota wordt ter kennisgeving aangeboden en is het dan gebruikelijk dat daarbij moties worden ingediend?

De voorzitter: Ik weet niet wat hier precies gebruikelijk is, ik moet dat eerst nog even ervaren, maar als u dat zo met elkaar wenst, dan is dat zo. Ik bewaak de vergaderorde, maar u bepaalt zelf wat u aan de orde wilt stellen.

De heer Spaans: Toen bekend werd dat we de voorjaarsnota niet gingen vaststellen, maar vandaag voor kennisneming zouden aannemen, heeft mijn fractie dat in elke geval opgevat als zijnde niet passend om moties te gaan indienen, maar dat te doen op weg naar de begroting of tijdens de begroting. Ik geef alleen aan hoe wij hierin staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dan vraag ik wethouder Zwinkels of zij aan kan geven het zinvol te achten nu op de vragen van Westland Verstandig te reageren, dan wel op een ander moment.

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. De heer Duijsens kan ik zeggen dat het aan de raad is de moties vandaag wel of niet in stemming te brengen. De gemeente zit niet stil, ik zal dus niet zeggen dat er helemaal niets gebeurt. De heer Duijsens spreekt over 'luwte', maar dat is gebruikelijk tijdens het reces. Er wordt echter gewoon doorgewerkt. Het is aan de raad om de moties al dan niet in stemming te laten brengen. Laat ik zo stellen: als er besluiten worden genomen, dan na het reces. Er wordt wel doorgewerkt.

De heer Duijsens: Ik wil hierop nog even reageren. We hebben nu drie locaties en het is niet zo dat er morgen een vierde locatie bekend wordt gemaakt. U heeft ons vorige week dinsdag al beloofd met dertien noodlocaties te komen en daarvan hebben we ook nog niets gezien. Het mag natuurlijk niet zo zijn dat u morgen of overmorgen ineens met dertien noodlocaties komt, het hele Westland in verwarring schopt en wij met vakantie zijn en elkaar pas in september weerzien. Ik hoop dat dit niet uw opzet is.

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Ik kan u zeggen dat er morgen een brief naar u toekomt over de noodlocaties, dus spoor 2. Er is op dit moment enige vertraging, omdat het niet gelukt is de locaties al aan te leveren bij het college, dus dat zal na de zomer worden. Op dit moment heb ik nog geen locaties waarover gecommuniceerd wordt. Dat is eigenlijk op dit moment mijn antwoord.

De heer Duijsens: Wij hadden afgesproken dat de dertien locaties vandaag bekend gemaakt zouden worden.

Wij hebben gezegd dat niet te doen, want er is sprake van politieke rust en vervolgens gaat u toch allerlei mensen in onrust brengen. U heeft toen gezegd het op 9 juli te gaan doen, maar het is toen niet gekomen. Ik heb gevraagd waarom die er niet zijn en nu zegt u morgen een raadsbrief over de dertien locaties aan te leveren.

De voorzitter: Wil wethouder Zwinkels nog reageren op de opmerking over de dertien locaties?

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Ik heb helemaal niet gezegd dat ik dertien locaties bekend ga maken. Dat maakt u ervan. Ik heb gezegd dat er wat betreft het tweede spoor, dus de noodhuisvestingsregel die we met elkaar hebben afgesproken, vertraging is opgetreden en dat over het reces wordt heen getild. Daar krijgt u een brief over. Dat was mijn antwoord.

De voorzitter: Mag ik hieruit concluderen dat u de moties doorschuift naar september? Dan zijn hiermee deze moties van de agenda gehaald. Ik concludeer dat we de agenda als volgt hebben vastgesteld: bij agendapunt 5 praten over het initiatiefvoorstel en de drie moties bij agendapunt 10 over de arbeidsmigranten zijn doorgeschoven naar behandeling in de commissievergadering van september.

3. SPREEKRECHT VOOR BURGERS

De voorzitter: Er hebben zich twee insprekers gemeld. Als eerste de heer Den Haan van de WOS. U heeft vier minuten.

De heer Den Haan: Geachte raad, college en andere aanwezigen. Ik heb vorige week naar alle fracties een 'q & a' verstuurd en ik hoop dat zij die allemaal goed ontvangen hebben. Ik wil het graag hebben over de verhuizing van de WOS naar De Leuningjes. Dit dossier speelt al heel lang en zoals u weet zijn wij daar later bij ingehaakt en hebben toen uitgezocht of dat mogelijk was. Het is namelijk mogelijk. Alle tekeningen zijn klaar en wij passen erin. U heeft zelf gezien dat De Leuningjes nu voor de helft af is en ook moeilijk draait. Dus er komen weinig inkomsten binnen.

De WOS zou daar heel veel verandering in kunnen brengen. Wij kunnen daarbij veel meer geluid laten horen en het Westlandgevoel terugbrengen, iets wat we ook heel graag willen doen. Ik denk dat we de laatste tien jaar hebben laten zien wat de WOS in haar mars heeft en dat we met de kleine beurs die we hebben toch heel veel kunnen bereiken. We zetten het Westland op de kaart.

Er is een jaar of vijf geleden een wethouder naar mij toe gekomen, die zei eigenlijk van de gemeentelijke panden af te willen, omdat de gemeente geen pandjesbaas is. Wij hebben hierin meegedacht en meerdere locaties op ons netvlies gehad, maar eigenlijk is de allermooiste locatie die we nu hebben De Leuningjes of De Veiling, zoals het momenteel heet. Wij kunnen er een heel mooi gebouw van maken met Vitis Welzijn, de bibliotheek die er al in zit en vooral alle culturele en commerciële zaken die er momenteel spelen. Er zit nog € 600.000,00 in de pot van € 1.800.000,00 die geïnvesteerd zou worden en er staat ook bij dat er nog eenmalig € 900.000,00 is, maar daarbij moet wel worden gedacht dat er ook een heel stuk bouwkundig bij komt kijken. De apparatuur is de laatste jaren goed bijgehouden en ook vernieuwd.

Het bedrag van € 900.000,00 is natuurlijk een hele hoop geld in een tijd van bezuinigingen, maar dit bedrag hebben we heel snel terugverdiend met de panden waarover we het hadden in de q & a en dan vooral het pand van de WOS dat op dit moment aan alle kanten lekt, waarvan de riolering kapot is en waaraan over een jaar groot onderhoud gepleegd moet worden. We praten dan over tonnen. Het zou zonde zijn te investeren in een pand dat eigenlijk beter tegen de vlakte kan en er iets anders te creëren. We hebben ook nog een Dario Fo-pand in Poeldijk waarmee eigenlijk ook niets gebeurt.

Ook dat kost nu heel veel aan onderhoud en zou beter gebruikt kunnen worden voor huisvesting. De Leuningjes kun je dan heel attractief maken en de WOS kan nog veel meer op eigen benen staan. Dat zouden wij heel graag willen, zodat we ons daar kunnen ontplooien. Wij staan nu echt stil en wij willen eigenlijk heel graag duidelijkheid. Nee is ook een antwoord, maar dat zouden we niet leuk vinden. Wij willen met de WOS doorgaan en laten zien wat wij in onze mars hebben. We kunnen dat zelf, maar wij vragen een keer hulp van de gemeente, waarvan ik zeker weet dat we die op heel korte termijn kunnen terugverdienen. Het zou zonde zijn als we een gebouw in Poeldijk opknappen voor € 1.200.000,00 en zeggen nu niets meer te doen, er drie jaar over vergaderd te hebben en het nu half afgebakken te laten staan.

De voorzitter: Dank u wel. Uw tijd zit erop. Uw boodschap is helder. Dan geef ik het woord aan de heer Zwinkels van Stichting Waterman Natuurlijk.

De heer Zwinkels: Dames en heren, wij doen hier een verzoek tot renovatie van De Waterman, het openluchtwembad in Wateringen. Op 5 juni 2019 hebben wij op verzoek van het gemeentebestuur d.d. 2018 in overleg en samenwerking op tijd en conform de afspraken de volgende stukken opgeleverd: opstelling programma van eisen zwembad en installatietechniek, investeringsraming op basis van marktprijsindicaties en een exploitatieopzet 2016 tot 2020 op basis van deze gegevens. Het gemeentebestuur heeft aangegeven deze stukken de komende tijd door derden te laten controleren en te onderzoeken welk besluitvormings- en tijdstraject er gevolgd kan worden. Wij stellen met interne en externe deskundigen het programma van eisen op, stellen dat we minimaal 25 tot 40 jaar exploitatie kunnen doen en kwamen daarbij tot de volgende inzichten. Betontechnisch en een constructieonderzoek tonen aan dat de 55-jarig oude betonnen bak van zeer goede kwaliteit en zeer geschikt is voor hergebruik. Dat het mogelijk is om voor circa € 1.800.000,00 exclusief btw een duurzaam bad, installatietechniek en van het gas af te realiseren met minimaal 25 jaar exploitatie. Met deze nieuwe investering blijft De Waterman nog steeds het zwembad van de gemeente Westland met de laagste gemeentelijke bijdrage, ongeveer een derde. De zwembadformule van De Waterman, professioneel wat moet, vrijwillig wat kan, heeft de afgelopen zes jaar aantoonbaar bewezen dat dit ook mogelijk is. Onze organisatievorm kan zich zelfs een zwaar verouderd zwembad met 10% van de gemiddelde zwembadbijdrage in het Westland staande houden. Wij willen graag een voorbeeld zijn voor de manier waarop het Westland invulling geeft aan right to challenge. Stichting Waterman Natuurlijk stelt zich primair tot doel het openluchtwembad en de speelweide het jaar rond te behouden, omdat deze voorziening een belangrijke plaats inneemt en een recreatieve voorziening is in de kern van Wateringen. Het secundaire doel is het realiseren van ondersteunende functies die het zwembad en nevenactiviteiten nog meer maatschappelijke verandering geven. Stichting Waterman Natuurlijk wil het jaar rond ook een buurthuis annex zwembadhoreca exploiteren in fase 2, waarbij de speelweide buiten het zwembadseizoen opengesteld wordt voor dubbelgebruik in sport, speeltuin, recreatie en samenwerking met scholen.

Op dit moment werken alleen al op het zwembad 70 vrijwilligers. Welke vereniging kan zich deze luxe permitteren? Het afgelopen jaar met mooi weer had De Waterman in vier maanden meer dan 54.000 bezoekers, een exploitatieoverschot van € 65.000,00, en in de gemeentelijke kas is nog eens € 65.000,00 teruggevloeid aan niet besteed geld van De Waterman.

In 2017 is in een half jaar tijd in overleg met de gemeentelijke diensten Verkeer, Parkeren, Water, Groen en Bebouwing gezocht naar randvoorwaarden voor De Waterman en op elke invulling de meest optimale indeling gevonden. Deze conclusies van dit gemeentelijk onderzoek kunt u vinden in bijlage 2. Stedenbouwkundig is bovendien ruimte gereserveerd voor andere functies complementair aan De Waterman, zie bijlage 3, bijvoorbeeld voor functies die uitgeplaatst moeten worden aan dorpschade.

Stichting Waterman Natuurlijk doet het goed als zwembad en is het zwembad met de kleinste exploitatie van alle baden, een factor 10. Stichting Waterman Natuurlijk exploiteert voor een zesde van de exploitatiebijdrage ten opzichte van de jaren daarvoor, dus in zes jaar € 29.000,00 gemiddeld en daarvoor was het € 185.000,00. Bovendien is De Waterman op een hoger niveau getild door het burgerinitiatief.

De voorzitter: Dank u wel, u heeft de vier minuten volgepraat.

De heer Zwinkels: Mag het laatste stukje er nog bij?

De voorzitter: Ja.

De heer Zwinkels: Wij stellen voor de uitkomsten van ons onderzoek met het programma van eisen zo snel mogelijk, in juli of augustus, vast te stellen, de geraamde investeringsreserve op te nemen in de gemeentelijke Begroting 2020, de gemeente en de Stichting Waterman Natuurlijk in juli 2019 tot oktober 2019 het plan van eisen fase 1 op te laten werken tot bestekstukken fase 1, de gemeente eind 2019 tot de aanbeveling te laten overgaan om in het eerste kwartaal het werk te gunnen aan een of meerdere uitvoerende partijen, zodat in april 2021 de hernieuwde opening kan plaatsvinden voor de exploitatie van de komende 25 jaar. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee agendapunt 3 gehad.

4. VASTSTELLING VAN DE AFHANDELING VAN DE LIJST MET INGEKOMEN STUKKEN

De voorzitter: Akkoord. Aldus besloten.

5. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN HET WOORDELIJK VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN 9 JULI 2019

De voorzitter: Doorgeschoven naar de volgende vergadering.

5. INITIATIEFVOORSTEL WESTLAND VERSTANDIG, GBW EN DE LPF

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Duijsens om het voorstel toe te lichten.

De heer Duijsens: Voorzitter. Het voorstel is bedoeld om het de raad mogelijk te maken beroep te kunnen instellen als de minister straks onder opschortende voorwaarde, wat hij in feite al heeft gedaan, een besluit neemt en hij dus formeel gezien geen nieuw besluit hoeft te nemen. Je zou op dat beroep op twee manieren kunnen insteken. Als eerste de formele kant. De burgemeester heeft gewezen naar artikel 124b van de Gemeentewet en blijkbaar heeft de minister gedacht dat de burgemeester er wel verstand van heeft en het dus ook maar te doen. Een wijze van aanpak die helemaal niet nodig was geweest en in het kader van het goedkeuringsbesluit dat hij sowieso had moeten nemen het nodige had kunnen rechtekken als hij dat van plan was. Zoals wordt aangegeven was het gebruikmaken van dat artikel niet nodig geweest en in onze ogen ook niet terecht. De Raad van State moet daarover eventueel maar een uitspraak doen. En als tweede punt natuurlijk de inhoud, maar of dat ook moet worden meegenomen moet nog even worden bekeken. De belangrijkste grond is dat de minister in de ogen van de indieners van dit initiatiefvoorstel de fout ingaat door de motivering zoals hij die aan het besluit ten grondslag heeft gelegd. Bovendien is er nog een formeel foutje, maar ik zal niet alles onthullen, want anders gaat de minister dat lekker corrigeren en dat moet hij zelf maar uitzoeken, zou ik zeggen. Dat is in feite de reden.

Om te voorkomen dat we in de vakantieperiode terug moeten komen, waarmee onze fractie en misschien ook wel de rest van de raad slechte ervaringen hebben gehad, nu alvast maar dat besluit nemen om, als door de meerderheid van de raad besloten mocht worden om dat beroep toch in te stellen, dat zonder al te veel formele problemen te kunnen doen. Als we dan nog een extra raadsvergadering moeten uitroepen, terwijl de helft van de raad op vakantie is, vinden wij dat niet chique, lastig en onnodig. We zijn vandaag toch hier. Dat is de reden waarom we dat besluit nu graag de raad willen voorleggen.

De voorzitter: Wellicht kunt u het besluit voorlezen, zodat het ook deel uitmaakt van de beraadslaging.

De heer Duijsens: "Besluit tot het instellen van beroep door de raad van de gemeente Westland tegen het besluit van de minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media van 11 juli 2019 of van enige nadere datum."

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb uit uw toelichting begrepen dat uw bezwaar vooral zit in het handelen conform artikel 124b van de Gemeentewet en dat daar het beroep over gaat.

De heer Duijsens: Twee mogelijkheden. Dat is de aanleiding en of er dan inhoudelijk ook nog iets kan worden opgemerkt, dus over de inhoud van het besluit zelf, is een tweede punt.

De voorzitter: Voor de helderheid: het gaat dus om het tegen de indeplaatsstelling zijn en tegen de inhoud van het besluit.

De heer Duijsens: Ja.

De voorzitter: Helder. Wie wil hierover het woord?

De heer Hofland: Voorzitter. Mag ik eerst een vraag stellen aan de heer Duijsens? Voordat dit een enorm juridisch proces wordt, hoe gaan we dat dan met de dekking doen van de raadsman? Ik realiseer mij ook dat een meerderheid hier achter zit. Wat zijn de financiële gevolgen daarvan?

De heer Duijsens: Ik heb een goed bericht voor u. Mensen kunnen zelf ook nog wat. Wij zullen zelf voor de opstelling zorgdragen. Er komt dus geen dubbeltje gemeenschapsgeld aan te pas.

De voorzitter: Zo lijkt het mij niet. Als uw raad beroep instelt, dan zorgt de griffier ervoor dat er namens uw raad een advocaat wordt gezocht die beroep kan aantekenen. U kunt namelijk niet zelf als advocaat namens de gemeente optreden, dat is niet in overeenstemming met de wet. We gaan het op de Koninklijke manier doen.

De heer Duijsens: Voorzitter. Nou komt u op mijn terrein. Er is toch geen advocaat nodig om bij de Raad van State beroep in te stellen? Er zijn zat procedures waar de griffier namens de raad tekent. De procedure straks waarover we het strak in beslotenheid krijgen, daar heeft de griffier namens de raad getekend. Het klopte wel niet, maar dat is een ander verhaal. Wij laten het kloppen door wel een besluit te nemen.

De voorzitter: Daar heeft u een punt, maar dat laat onverlet dat de griffier daarvoor op een ordentelijke manier zorgdraagt. Voor mijn part is er een begeleidingsgroepje uit uw raad dat kijkt hoe het allemaal wordt opgesteld, maar dat het wel op een ordentelijke manier gaat via de raad en op die manier ook vorm gaat krijgen.

De heer Duijsens: Had u mij dan toegedicht dat ik iets niet ordentelijk zou doen? Wij willen absoluut niet...

De voorzitter: Volgens mij hebt u uw punt gemaakt en gaan we door naar de volgende sprekers, de heer Van Koppen en daarna mevrouw Vermeer en de heren De Gier en Hofland.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Wij willen dadelijk alleen die mogelijkheid openhouden om dat beroep in te stellen. Vandaar dat we dit initiatiefvoorstel mede aankondigen. Wij hadden niet de behoefte om opnieuw te stemmen, wat ons als fractie dit weekend voorlag, omdat daaruit waarschijnlijk dezelfde uitkomst zou blijken. Wij verschillen van mening over de manier waarop het is gegaan. De afgelopen dagen is er al meerdere malen gezegd dat dit uniek is in Nederland en het dus voor iedereen nieuw is. Wij willen kijken wat de beste overwegingen zijn om in beroep te gaan of anderszins. Vandaar dat wij dit op deze manier willen voorleggen, zodat we achteraf niet het verwijt krijgen dat het niet volgens de juiste procedure is gegaan.

De voorzitter: Even voor de juistheid. U zegt de mogelijkheid te willen openhouden. Als u dit voorstel aanneemt gaat u gewoon in beroep.

De heer Van Koppen: Bij de invulling van het beroep zijn we zelf bij, dus kunnen we kijken hoe in beroep te gaan.

De voorzitter: Daar is de raad bij en als de raad nu bij meerderheid zegt dat u in beroep gaat....

De heer Van Koppen: Die mogelijkheid willen wij graag openhouden. Dus dan zullen wij voor dat beroep stemmen.

De voorzitter: Maar dat betekent dat u gewoon voor beroep stemt.

De heer Van Koppen: Jazeker.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Vrijheid van godsdienst en ook vrijheid van onderwijs zijn basiswaarden in Nederland, die ervoor zorgen dat we vreedzaam met en naast elkaar kunnen leven. We vullen met elkaar de clubkas van die 'Vereniging Nederland' en als je dan een school wilt stichten, dan mag je een beroep doen op de beschikbare middelen. En of dat dan een reformatorische school in 's-Gravenzande, een Montessorischool in Monster of een islamitische school in Naaldwijk is maakt dan natuurlijk niet uit. In de wet staat nu eenmaal dat er ruimte is voor bijzonder onderwijs naast openbaar onderwijs.

Als een schoolbestuur niet functioneert of disfunctioneert, dan is dat uiteraard een reden om de school te sluiten. Maar minderheden beknotten in hun mogelijkheden leidt uiteindelijk tot een samenleving waar de macht van de sterkste geldt en dat hoort niet bij de democratie waarin wij leven.

Binnen deze democratie past het ons ook niet om een besluit van de Hoge Raad of van de minister te dwarsbomen. Dat is laf en misleidend. Door tegen het scholenplan te stemmen of een beroep in te stellen tegen het besluit van de minister, lijkt het of lokale politici invloed hebben op de kwestie, maar dat hebben ze niet. Het enige dat zij hiermee bereiken is veel gedoe en negatieve publiciteit. En dat vindt mijn fractie bijzonder spijtig. Dank u wel.

De heer Hofland: Voorzitter. Ik heb net al een klein voorschot genomen. We leven in een land waar in 1848 in de Grondwet klassieke grondrechten zijn vastgelegd en een daarvan is de vrijheid van godsdienst. Daaruit vloeit voort dat binnen dit land eenieder die zijn of haar godsdienst wil uitoefenen dat recht ook mag gebruiken.

Dat betekent niet dat de meerderheid een dictatuur mag vormen voor de minderheid. Het houdt ook in dat al deze geloven zelf een school zouden kunnen stichten. Het is alles of niets. Ik heb dus ernstig bezwaar tegen de manier waarop wij als meerderheid de minderheid onderdrukken en daar zal ik mij tegen verzetten.

De heer De Gier: Voorzitter. Als ik de reacties in de media van de afgelopen tijd bekijk, dan lijkt het erop alsof ook de drie lokale partijen in deze raad beseffen dat ze hierin geen juridische grond hebben. Het enige waarvoor ze het doen is de stem van het Westlandse volk vertegenwoordigen, zoals ze dat noemen, en daarvoor hebben we een mooie term, namelijk populisme. De PvdA zal daar in ieder geval niet aan mee doen. Wij hebben in Nederland de trias politica, die de basis vormt voor onze parlementaire democratie en dat houdt in dat we de rechterlijke uitspraken van de Hoge Raad dienen te respecteren. Wij gaan daartegen dus niet in beroep.

De heer Spaans: Voorzitter. Katholiek, protestant, gereformeerd of van welke gezindte dan ook bent, bomenknuffelaar, boeddhist of wat dan ook, maar als je, tezamen met ouders, genoeg support hebt om met zo'n vereniging een school te stichten, dan zijn daarvoor regels. Deze regels staan in onze Grondwet en behelzen de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van vergadering en onze vrijheid van onderwijs. Nogmaals, dat toetsen wij aan het desbetreffende artikel in de Grondwet. Zo werkt dat in Nederland, maar helaas niet in Westland. Wij betreuren dat en uiteraard gaan wij hier tegenin.

Mevrouw Van der Knaap: Voorzitter. Zoals al aangegeven in de vorige raadsvergadering zijn wij in principe geen voorstanders van vestiging van een islamitische basisschool in Westland. Als liberale partij zijn wij voorstanders van openbare scholen. Wij willen dat alle Westlandse kinderen met elkaar spelen en leren en daarmee begrip krijgen voor elkaar. Dat is volgens ons de beste integratie, zoals een citaat uit ons verkiezingsprogramma luidt. Wensen en ideologieën vormen een goede basis voor een politieke partij, maar deze worden altijd begrensd door wetgeving en rechterlijke uitspraken. En daar, voorzitter, hebben wij nu mee te maken.

Vrijheid van onderwijs is in de Grondwet vastgelegd en bovendien luidt een uitspraak van de Raad van State dat het ons niet meer de keuze geeft om een ideologie na te streven en de aanvraag simpelweg weg te stemmen. VVD-Westland neemt wel de verantwoordelijkheid om de Grondwet en de rechtsstaat te respecteren. Degenen die deze verantwoordelijkheid niet nemen nodig ik uit een procedure te starten om de Grondwet te wijzigen. VVD-Westland is een partij die zich aan de wet houdt en aan rechterlijke uitspraken, in dit geval de uitspraak van de hoogste rechter. Daarbij is heel duidelijk gesteld dat wij als gemeenteraad geen keuze hebben.

We kunnen dan heel hard roepen het daar niet mee eens te zijn en dat dit niet gaat gebeuren, maar hou je dan de inwoners niet voor het lapje? Je geeft de inwoners van Westland immers het idee dat er keuze mogelijk is en het dus ook mogelijk is de islamitische school niet op te nemen. We weten allemaal dat dit niet zo is, iedereen heeft kennis kunnen nemen van de uitspraak van de Raad van State en de toelichting van de burgemeester. Wij leven hier in een rechtsstaat en daarvoor moet je als partij ook je verantwoordelijkheid nemen. Het is heel vervelend en we hadden het ook graag anders gezien, maar wat niet kan dat kan niet.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Voorzitter. Vorige week heb ik uitgebreid toegelicht waarom er wat ons betreft ook vrijheid van meningsuiting is en een vrijheid om te kiezen wat er wel of niet in je idealen past. Vrijheid, vrijheid om voor of tegen een voorstel te stemmen. De lokale democratie besluit dat wij tegen een voorstel stemmen. Op het moment dat daar door een minister anders over wordt gedacht halen wij dan ook alles uit de kast.

Wij hebben uitgelegd waarom wij ons hard maken voor zaken die we wel of niet willen realiseren. Dit willen wij niet realiseren en daarvoor alle mogelijkheden benutten.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voorzitter. Er is in mooie woorden gesproken over de vraag waarom dit een onzinnig plan is en wij kunnen ons daarbij aansluiten. Wij willen hier niets mee te maken hebben.

De voorzitter: Dan hebben we van iedereen een stemverklaring gehoord. Ik breng het voorstel in stemming.

De heer Hofland: Voorzitter. Ik zit nog met een procedurele vraag. In het reglement van orde staat bij 'initiatiefvoorstellen' dat die eerst richting het presidium gaan en daar worden besproken. Ik breng nog even in herinnering dat we afgelopen raadsvergadering ook de tijd te buiten zouden komen en toen hebben gezegd: tot 23.30 uur, anders kunnen we ons eigen reglement van orde in de prullenbak gooien. Ik zou ook eigenlijk willen voorstellen om hetzelfde met dit initiatiefvoorstel te doen. Toen hebben met z'n allen achter ons eigen reglement van orde gestaan en dat behoren we hier ook te doen.

De voorzitter: Dat klopt. Het reglement van orde is helder over het initiatiefvoorstel, maar de raad gaat over de eigen agenda en bij het vaststellen van de agenda is dit aan de orde geweest. U heeft er toen mee ingestemd dat dit op de agenda zou worden geplaatst en het is daarmee onderdeel van de beraadslaging geworden. Op die manier is het daarin voorzien. Ik stel voor daarover nu te gaan stemmen. Voor het initiatiefvoorstel stemmen de fracties van de LPF, Westland Verstandig en GemeenteBelang Westland, waarmee het met 20 stemmen voor en 17 raadsleden stemmen tegen is aangenomen.

Ik beschouw het initiatiefvoorstel als het feit dat de raad als orgaan in beroep gaat. De griffier zal dan vervolgens namens de raad ervoor zorgdragen dat er een beroepsschrift zal komen en hij zal dat afstemmen met de fractievoorzitters, zodat het als zodanig verzonden zal worden naar de beroepsinstantie, de Raad van State. Hiermee is dit punt afgehandeld.

De heer Spaans: Voorzitter. Misschien is het volstrekt ongebruikelijk, maar we hebben nu te maken met een unieke situatie. Ik wil vragen de vergadering even te schorsen om met de tegenstemmers van gedachten te kunnen wisselen.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering tot 12.55 uur.

Schorsing. (12.42 – 12.48 uur).

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Spaans die om schorsing heeft verzocht.

De heer Spaans: Dank u, voorzitter, dat u een schorsing toestond. De partijen tegen dit initiatiefvoorstel hadden de behoefte om even de koppen bij elkaar te steken over de te nemen vervolgstappen en dat hebben we gedaan.

De voorzitter: Dank u wel. Waarvan akte. Ik verzoek de indieners van het initiatiefvoorstel het voorstel formeel te ondertekenen, want dat is volgens mij noodzakelijk.

6. HET IN STEMMING BRENGEN VAN HET AMENDEMENT VAN DE FRACTIE GBW INZAKE BESTEMMING JAARRESULTAAT 2018

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 16 juli 2019; bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Jaarstukken 2010 en meer in het

bijzonder de bestemming van het voordelig saldo ad. € 5.030.760,00;
neemt in overweging dat

- in de begroting voor 2019 ten aanzien van de 'reserve egalisatie tarief afvalstoffenheffing' is uitgesproken dat '(...) de prognoses laten zien dat bij ongewijzigd beleid de reserve afval in 2019 volledig is uitgeput(...)';
- in de Voorjaarsnota 2019 gesteld wordt dat als gevolg van kostenstijgingen forse tekorten ontstaan bij de afvalverwerking en bij het aanhouden van het principe dat alle kosten voor afvalverwerking gedekt worden door de opbrengsten, een tariefsverhoging noodzakelijk is van naar verwachting 25%;
- het absoluut gewenst is dat een dergelijke buitengewoon forse stijging van de tarieven geleidelijk aan wordt doorgevoerd;
- een geleidelijke invoering van de noodzakelijke tariefstijgingen tot tijdelijke tekorten leidt;
- de reserve egalisatie tarief afvalstoffenheffing als doel heeft te voorzien in dekking van de tijdelijke tekorten; de reserve echter ultimo 2019 nagenoeg of volledig uitgeput is;
- de gemeenteraad van Westland in zijn vergadering van 6 november 2014 heeft besloten tot het uittrekken van een bedrag ad. € 2.650.000,00 uit de egalisatiereserve afvalstoffenheffing voor dekking van een niet op de verwerking van afval betrekking doel (digitaliseringsprojecten);

en besluit tot het wijzigen van punt 7 van het raadsbesluit als volgt:

- van het restant van het batig saldo (ad. € 2.782.211,00) vanuit de algemene reserve een bedrag ad. €2.650.000,00 te storten in de reserve afval en een bedrag ad € 132.211,00 te storten in de reserve sociaal domein;

en gaat over tot de orde van de dag"

(Amendement van de fracties van GBW, de PvdA en GroenLinks)

De voorzitter: Over dit amendement staakten vorige week de stemmen. Ik stel voor het voorstel opnieuw in stemming te brengen.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voordat we tot stemming overgaan meld ik dat er nog enkele raadsleden in de hal zijn.

De voorzitter: Ik heb gebeld om aan te geven dat we de beraadslaging hervatten en het is aan de raadsleden zelf om al dan niet naar de plek te komen waarvoor zij een vergoeding ontvangen.

Ik maak u er nog even op attent dat het niet is toegestaan om voor een ander raadslid te stemmen. Als dat gebeurt is deze ongeldig. Voor stemmen de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks en de PvdA, waarmee het amendement met 16 stemmen voor en 21 stemmen tegen is verworpen.

9. BEHANDELING VAN OP ZICHZELF STAANDE MOTIES OP GROND VAN ARTIKEL 38, LID 3 VAN HET REGLEMENT VAN ORDE VAN DE RAAD

7A. MOTIE WESTLAND VERSTANDIG INZAKE HERINDICERING HUISHOUDELIJKE HULP

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 16 juli 2019;
overwegende:

dat grote maatschappelijke onrust binnen Westland veroorzaakt is door de per 1 januari 2019 opgestarte herindicering huishoudelijke hulpuren;

dat inmiddels de herindiceringsoperatie na de golf van kritiek gestaakt is en door de wethouder voorts is toegezegd dat de geherindiceerde inwoners benaderd zullen worden en nader bekeken wordt of het resultaat bijgesteld moet worden, zo nodig naar de vóór de herindicering verstrekte aantallen uren;

dat niet de gemeente zelf, maar een ingehuurd onderzoeksbureau blijkbaar nu moet gaan bekijken wat er gaande is en wat er verder moet gaan gebeuren;
dat de eerste presentatie in de commissie MO niet echt hoopgevend was en tot nog toe alleen maar een evaluatie op basis van aantallen plaatsvond;
dat het bureau verder onderzoek zal gaan doen en in september met de resultaten daarvan zal komen, maar niet duidelijk is wat er nu wordt bekeken. Desgevraagd kon vanuit het college geen uitsluitel gegeven worden over welke financiële belangen we het hebben en wat de hele exercitie aan geld moet gaan opleveren;
dat het enkel herindiceren omdat we zo nodig resultaatgericht willen gaan werken, geen grond is voor uitvoering van dit soort exercities;
dat er al hoge kosten zijn gemaakt aan extra ingehuurde ambtenaren en nu weer een onderzoeksbureau;
dat ook desgevraagd niet kon worden aangegeven wat die kosten allemaal zijn dat mede gezien het tijdsbeslag ook intern van ambtenaren, de extra kosten die alles met zich mede brengt en de verwachte minimale bezuinigingen en ook rekening houdende met de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, de gemeente Westland het beste kan doorgaan op de vóór 1 januari 2019 bestaande situatie onder handhaving van de uren;
dat het college wellicht wel nieuwe gevallen resultaatgericht kan gaan bekijken, maar de bestaande gevallen met rust moet laten. Op die bestaande gevallen is zonder het opwekken van grote emoties geen winst te behalen. De inwoners, tenzij er bijzondere aanwijsbare redenen zijn, die al heel lange tijd een aantal huishulpuren hebben dienen deze gewoon te houden;
dat de gemeente Westland zo lang mogelijk iedereen thuis wil laten wonen en de zelfredzaamheid bevordert, maar daar in vele gevallen hulp bij nodig is en de gemeente moet die ruimhartig geven en niet proberen daarop af te doen. Het devies moet zijn: laat de mensen die zorg nodig hebben zoveel mogelijk met rust, probeer het geld in te zetten voor "de handjes aan het bed" en niet voor gedoe eromheen;
dat de kans dat straks de gemeente Westland heel veel kosten heeft gemaakt en het resultaat nihil is, groter is dan dat uiteindelijk de operatie grote sommen geld gaat opleveren. Daarbij komt dat iets wat goed is in stand gelaten moet worden en zeker afschalingen van 6 naar 2 uren volstrekt uit den boze zijn, tenzij daar bijzondere redenen voor aanwezig zijn;
verzoekt het college en roept het college op:

- met directe ingang de ingezette herindiceringsoperatie huishoudhulpuren definitief te stoppen, in ieder geval voor wat betreft de op 1 januari 2019 bestaande beschikkingen, deze te handhaven tenzij er bijzondere redenen zijn om dat niet te doen;
 - de Wmo-verordening op dat punt aan te passen en met de raad overleg te voeren over de wenselijkheid om wellicht vanaf 1 januari 2020 de nieuwe gevallen op resultaat te indiceren, maar dan wel met inachtneming van de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep waar uitgemaakt is dat inwoners recht hebben op toewijzing van een concreet aantal uren;
 - alle overige geld en tijd kostende activiteiten te staken;
- en gaat over tot de orde van de dag."

(Motie van Westland Verstandig)

7B MOTIE GBW-WESTLAND VERSTANDIG-PVDA INZAKE VERKENNING (ON)MOGELIJKHEDEN RESULTAATGERICHT INDICEREN THUIHULP HERZIEN

De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 16 juli 2019; stelt vast dat:

- gemeente Westland begin 2019 gestart is met resultaatgericht indiceren en herindiceren van huishoudelijke hulp;

- de nieuwe werkwijze bij het herindiceren al snel tot veel onbegrip en vooral veel onrust heeft geleid bij zowel mensen die huishoudelijke hulp ontvangen als mensen die het verlenen;
- binnen de gemeenteraad een discussie is ontstaan naar aanleiding van de onrust die de nieuwe werkwijze van (her)indiceren heeft veroorzaakt;
- naar aanleiding van discussie in de gemeenteraad het proces van (her)indiceren is gestaakt en tegelijkertijd een onderzoek is gestart dat een 'verdere duiding van de signalen moet geven en hoe de verordening in de praktijk wordt toegepast;
- de rapportage van het onderzoek (dat in september wordt opgeleverd) ook aanbevelingen zal bevatten over de toekomstige werkwijze;

neemt in overweging dat:

- een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep waarschijnlijk verstrekkende consequenties krijgt voor gemeenten die resultaatgericht huishoudelijke hulp indiceren;
- alleen al door deze uitspraak dus, maar zeker ook door de inmiddels opgedane praktijkervaringen met resultaatgericht (her)indiceren de raad van gemeente Westland mogelijk zal willen besluiten om resultaatgericht (her)indiceren niet verder voort te zetten en het beleid te wijzigen;
- het in ieder geval gewenst is dat kort nadat de rapportage van het onderzoek beschikbaar is de raad van gemeente Westland goed geïnformeerd en weloverwogen kan besluiten over het al dan niet voortzetten van het beleid van resultaatgericht (her)indiceren;

verzoekt het college:

- binnen de rapportage over de uitkomsten van het onderzoek naar de signalen van het resultaatgericht (her)indiceren van huishoudelijke hulp de pro's en contra's, alsmede de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheden van het wijzigen van het beleid in een wederom urengericht indiceren van huishoudelijk hulp in beeld te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag."

(Motie van GBW, Westland Verstandig en de PvdA)

De voorzitter: Ik stel voor de moties onder 7A en 7B gezamenlijk als één geheel te behandelen. Wie wenst hierover het woord?

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Voorzitter. De fractie van GBW heeft de afgelopen jaren veelvuldig haar zorgen geuit over outcome-criteria of resultaatgericht werken in de zorg. Wij hebben het steeds vergeleken met een ouderwets kauwgomballenapparaat, waar je een kwartje in gooit en er automatisch een kauwgombal uitrolt van altijd vergelijkbare grootte. Deze vlieger gaat in de zorg niet op, het is mensenwerk en sturing op resultaat gaat tot meer papierwerk en minder kwaliteit leiden.

Enkele weken geleden kwamen de eerste zorgwekkende berichten naar buiten als gevolg van een nieuwe manier van werken. In de commissievergadering werden we vanuit het hart toegesproken door Westlanders op zeer hoge leeftijd. Na deze zorgwekkende avond beloofde de wethouder hiernaar onderzoek te laten doen, waar we afgelopen raadsinformatieavond over het eerste resultaat werden geïnformeerd. Het leek alsof het enige doel van het onderzoek was de bezwaren weg te wuiven en een groot deel ervan werd geclassificeerd als prematuur. Deze mensen hadden nog geen keukentafelgesprek gehad en zouden geen recht van spreken hebben. Inmiddels hebben we begrepen dat zij een brief hebben ontvangen met het verzoek hun bezwaar in te trekken.

Voorzitter. Wij dachten dat het onderzoek zich zou richten op de oorzaak van de verontrustende geluiden. Mensen zijn bang en deze wethouder is er nog niet in geslaagd om deze angst weg te nemen. Deze nieuwe werkwijze heeft nooit onze voorkeur gehad en het liefst zouden we hebben als alles vandaag nog zou worden teruggedraaid. Wij snappen ook niet zo goed waarom. Het zou geen bezuinigingsmaatregel zijn. Het levert wellicht

€ 100.000,00 op, maar het behoud van goede en voldoende huishulp is van levensbelang. Niet alles wat de huishulp doet kun je met een meetbaar resultaat richten.

Juist de kleine dingen, het menselijk contact, het verwisselen van het batterijtje van het hoorapparaat, het doen van een kleine boodschap, dat is waar het om gaat. Ons ideaal zou zijn teruggaan naar de situatie van vóór 1 januari en dat in het onderzoek hoe dit eventueel zou kunnen wordt meegenomen.

De heer Duijsens: Voorzitter. De motie die vorige keer is aangehouden. Wij willen dat de wethouder helemaal stopt met dit gedoe. Het college van burgemeester en wethouders en met name wethouder Vreugdenhil geven bij wijze van spreken een kwartje uit om uiteindelijk voor de gemeente een dubbeltje te verdienen en dat moeten we niet willen. Vele van buiten komende ambtenaren, inmiddels zes of zeven stuks, die het allemaal moeten gaan uitvoeren. Een duur onderzoek door Radar dat nog loopt, een eerste presentatie door dat bureau en alleen maar feiten die we al lang kenden of die makkelijk binnen de organisatie opvraagbaar zijn. Zo ga je niet tekeer. Uitgaven van tonnen per jaar voor dit alles. Een nutteloos onderzoek dus. Voorts volstrekt voorbijgaand aan de daadwerkelijke winst, bestaande uit de huishoudhulpuren à raison van maximaal € 20,00 per uur, maar waarschijnlijk minder, zo heb ik nagevraagd. In 2018 voor € 600.000,00 op dit het huishoudelijke hulpbudget overgehouden hebbende en van het Rijk krijgt Westland jaarlijks € 7.000.000,00 meer voor de zorg dan we uitgeven. In dat licht gaan we nu dit soort zielige operaties uitvoeren en dat meerdere geld stoppen we dan in huizen als dit gemeentehuis, de glastuinbouwreconstructie en ondermijning wat in feite een taak van de politie is. Daar gaat het geld dan heen en hier gaan we op beknijsen.

Van de 1700 gevallen komen er wellicht 700 in aanmerking voor een grondige snoeibeurt, een snelle snoeibeurt van twee uur per week en dat zijn 1400 uren per week, dus 28.000 uren per week die we besparen door deze operatie die, zoals ik al aangaf, tonnen kost. Daarvoor veroorzaken we een hoop onrust met de nodige gevolgen van dien en andere, waarschijnlijk hogere aanspraken later op de Wmo-pot of potten van de Wlz, op de zorgverzekeraar DSW, omdat het eerder bij mensen die worden beknot in de huishulp misgaat met de zelfredzaamheid. Dus nu snoeien betekent vaak een eerder gedwongen einde van de gewenste zelfredzaamheid of andere duurdere gevolgen, zoals ziekenhuisopnames enzovoort. Waarom breken we de karige zorg in Westland verder af? Karig ook, omdat structurele voorzieningen ontbreken, zoals revalidatie, nachtapotheek, genoeg verpleeghuisplaatsen, huisvesting van vaak getrouwde personen zonder een dak boven het hoofd enzovoort. Je zou van een college met een ruimte christelijke meerderheid toch verwachten dat verstandig en wijs en volgens de christelijke principes gehandeld werd. Dat gebeurt niet en ten onrechte. Onder het mom 'bezint eer ge begint' dienen we de motie in. Stoppen met deze onzin en tijd, energie en geld stoppen in zaken die het wel waard zijn beet te pakken en ook te stoppen met dit volledige onacceptabele afschatten van inwoners die hard hulp nodig hebben. Wij realiseren ons dat de motie erg ver gaat, verder nog dan de door ons ingediende GBW-motie. Wij vinden echt dat raad hier moet ingrijpen en tot een definitieve stop moet besluiten. Dit mogen we niet verder goed vinden door stil te zitten. De wethouder heeft nog getracht met een memo de pijn een beetje weg te nemen, maar deze memo is van alles niets. We gaan alles teruggedraaien en extra potjes maken. Hou op met dat hele gedoe. Laat het zoals het is en bekijk nieuwe gevallen eventueel door een andere bril, maar laat oude gevallen alstublieft met rust. Voor Westland zal dat veel winst betekenen. De motie is bekend. Wij roepen het college op met directe ingang de ingezette herindiceringsoperatie huishoudhulpuren definitief te stoppen, in ieder geval voor wat betreft de op 1 januari 2019 bestaande beschikkingen en deze te handhaven, tenzij er bijzondere redenen zijn om dat niet te doen, de Wmo-verordening op dat punt aan te passen en met de raad overleg te voeren over de wenselijkheid om wellicht vanaf 1 januari 2020 de nieuwe gevallen op resultaat te indiceren, maar dan wel met inachtneming van de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, waarbij is uitgemaakt dat de inwoners recht hebben op

toewijzing van een concreet aantal uren. En alle overige geld en tijd kostende activiteiten te staken.

Mevrouw Van der Eijk-Groeneveld: Voorzitter. Vorige week hebben we een memo over aanvullende huishoudelijke hulp mogen ontvangen, waarvoor dank. Daarin wordt gesproken de 'omklembare zorg' en ik denk dat het fijn is dat dit op dit moment geregeld gaat worden, juist voor de kwetsbare burgers waarover een verslechtering is genoemd, zoals onlangs ook in Radar is geconstateerd. Zoals onze fractievoorzitter het vorige week al noemde: de kern en de cure komen ook hier weer veel dichterbij elkaar toe. Wij vinden het wel opmerkelijk dat vanuit andere gemeenten die samen met ons in H4-verband werken deze klachten niet opgemerkt zijn. Gelukkig hebben we in het Westland ook gehoord dat 81% geen bezwaar had. Wij zullen de uitkomsten van Radar in september verder afwachten en deze zullen ons helpen om wellicht verdere en juiste afwegingen te gaan maken. Om de uitgaven in de Wmo te beteugelen hebben wij, totdat het tegendeel is bewezen, vertrouwen in het resultaatgericht werken. Resultaatgericht werken biedt namelijk heel veel kansen op maatwerk en verdere inzet van flexibiliteit, veel meer dan dat je dat op uren doet.

Tot slot. Vorige week is ook 'waardig ouder worden' genoemd en als CDA-Westland staan wij hiervoor. Gezonde ouderen kunnen met weinig zorg langer thuis blijven wonen, maar gaat hun gezondheid achteruit of zijn er aanpassingen nodig, zoals wel vaker genoemd, dan kunnen Wmo-consulenten eventueel samen onafhankelijke cliënten ondersteunen en op dat moment in gesprek gaan en maatwerk laten bieden.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik wil mevrouw Van der Eijk graag een vraag stellen. Zij zegt veel vertrouwen te hebben in het resultaatgericht werken. Volgens mij heeft de raad dat besluit genomen en sluit het aan bij de meerderheid van de raad. Het resultaatgericht werken hangt echter heel erg af van welk resultaat je definieert. Deze heroperatie is gebaseerd op het resultaat in een schoon en leefbaar huis, terwijl het merendeel van de bezwaarmakers zegt dat het nu juist daar niet alleen om gaat. Het gaat om een veel breder resultaat dat bereikt zou moeten worden, maar dat zit niet in de definitie. Bent u niet van mening dat we eigenlijk de definitie zouden moeten bijstellen en dat het meer zou moeten zijn dan een schoon en leefbaar huis?

Mevrouw Van der Eijk-Groeneveld: Een schoon en leefbaar huis is voor iedereen anders. Zoals ik het al noemde kunnen maatwerk en een goed gesprek hierover uitkomst bieden en biedt tevens flexibiliteit.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Spaans.

De heer Spaans: Voorzitter. Ook GroenLinks-Westland heeft al ongeveer anderhalf jaar geleden hierover een standpunt ingenomen. Laten we vooral kijken naar nabijheid en medemenselijkheid. Ik heb zojuist een aantal krachttermen gehoord, ook van de heer Duijsens, over het christelijk zijn. Maar of je nu christelijk, islamitisch, humanistisch of boeddhistisch bent – ik herhaal mijzelf – dit gaat over medemenselijkheid. En medemenselijkheid is voor alle Westlanders, welke sticker je daar ook op zou willen plakken. Wij zijn niet van stickers, zeker niet om die op mensen te plakken, maar enkele maanden geleden antwoordden huishulpverleners op mijn vraag of zij nog de dingen kunnen doen die zij willen doen negatief. Zij konden geen bakkie meer doen, zij konden dat batterijtje dat mevrouw Van Rijn aangaf niet meer verwisselen, simpelweg omdat daarvoor geen tijd meer was.

Zoals de heer De Gier zojuist opmerkte: als we het hebben over resultaatgericht werken, dan is dat iets wat wij, samen met GBW en andere partijen, al jarenlang roepen. Het gaat niet alleen maar om de outcome-criteria en het resultaat. Bij huishulp, bij deze kwetsbare groep,

de groep die het Westland groot heeft gemaakt, gaat het niet alleen maar om het resultaat, maar ook de manier waarop.

En deze manier waarop wordt van tafel geveegd of door tijdsbepinning dusdanig geëlimineerd dat het niets meer te maken heeft met medemenselijkheid. Dat is in ieder geval iets wat GroenLinks-Westland te allen tijde voorop wil laten staan. Daarom steunen wij de zojuist ingebrachte en benoemde motie van harte.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Vreugdenhil namens het college.

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. Een onderwerp dat de gemoederen bezighoudt. Het zou afgelopen week al aan de orde zijn gekomen, maar vanwege de lengte van de vergadering kon ik niet reageren op de toen ingediende moties. Dinsdagmorgen daaraan voorafgaand heeft het college zich beraden op datgene wat tot ons was gekomen en heb ik in een memo aangegeven dat ook het college herkent en erkent dat het met elkaar bedachte systeem iets mist dat er wel in moet. We hebben dat gerepareerd, maar let wel, gerepareerd voor het moment waarin we nu zitten. Ik heb namelijk aangegeven met alle cliënten met wie we hebben gesproken opnieuw in contact te treden en op het moment dat we vinden dat maatwerk hier aan de orde is, maar onvoldoende in het tot dan bedachte systeem zat, een aanvullend pakket moeten kunnen bieden. Daarover heeft het college nu een besluit genomen en dat betekent dat we dat pakket de consultants kunnen aanbieden. Tot dat moment kon dat namelijk niet, omdat daar niet in voorzien was. Daar kwam bij dat ook de aanbieders hiermee akkoord moesten gaan en het heeft even geduurd – ik heb dat ook in het memo verwoord – dat zij allen daarmee akkoord gingen.

De motie van GBW vraagt of we straks Radar ook kunnen vragen naar het hele systeem te kijken, de plussen en de minnen. In feite is dat al in de opdracht opgenomen; met andere woorden: wij hebben daar geen bezwaar tegen.

De motie van Westland Verstandig van 'stop ermee' gaat ons veel te ver. Wij hebben een traject ingezet, gebaseerd op een unaniem aangenomen verordening, hier vastgesteld. We lopen dat traject dat intussen is gerepareerd en in het advies van Radar in september horen we precies wat ons te wachten staat, wat we misschien kunnen verbeteren waarin het tot nu toe niet goed is gegaan. Ik verzoek dan ook hierop te wachten en om die reden wordt de motie van Westland Verstandig ontraden.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb één vraag aan de wethouder. In zijn memo stelt hij dat het college herkent en erkent dat er zulke grote problemen zijn. Als je dat herkent en erkent, dan moet de volgende stap toch zijn: ophouden, stoppen en uithuilen en opnieuw beginnen?

Wethouder Vreugdenhil: Ten aanzien van de door ons gevoerde gesprekken en de aangegeven beschikkingen heb ik gezegd opnieuw in gesprek te gaan. Op dat moment kunnen we zien of er meer nodig is en dan kan dat vanaf vorige week dinsdag worden toegepast. Met andere woorden: de al geïndiceerde mensen kunnen op die manier geholpen worden als het past binnen 'wat nodig is'. En dat gaan we dan ook doen. Dat is dus een vorm van reparatie.

Het hele systeem waarop GBW de vinger legt is fundamenteeler om te bedenken en daar is Radar Advies ook mee bezig. Daar hebben we contracten onder liggen. We zijn in gesprek met H4 en zullen met zorgaanbieders moeten praten over het eventueel aanpassen, maar het is op dit moment niet aan de orde om daarover te besluiten, want dat vraagt veel meer tijd. Als we dat als raad al zouden willen met elkaar.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Voorzitter. Mag ik ook nog twee vraagjes stellen aan de wethouder? Betekent dit dan dat u onze motie niet ontraadt, maar overneemt?

Mijn tweede vraag gaat over uw opmerking dat het systeem iets niet had wat er wel in moet. Betekent dat dan ook dat er nu bij nieuwe gesprekken vanuit een andere grondhouding wordt gekeken?

Wethouder Vreugdenhil: Uw eerste vraag: u weet dat wij niet meer mogen aangeven een motie over te nemen. Geen bezwaar, een goede verstaander begrijpt wat hiermee wordt bedoeld.

Mijn antwoord op uw tweede vraag is dat wij in het systeem inderdaad hebben ontdekt dat het systeem niet voorzag in iets aanvullends, een extra pakket, 'omklembaar' zoals mevrouw Van der Eijk dat correct duidt. Dat hebben we nu gerepareerd en wordt van toepassing verklaard op degenen die al geherindiceerd zijn als het daar van toepassing is en er inderdaad sprake is van zaken die ik heb aangegeven. Dat geldt ook voor nieuwe cliënten en we gaan dat op dezelfde manier bekijken. Het systeem als zodanig vraagt even tijd, we moeten Radar Advies afwachten en ik hoop dat u daarin meegaat.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik voel me nu toch getriggerd om mijn bijdrage van de vorige keer nog een keer voor het voetlicht te halen. Ik stelde aan de onderzoekers toen de vraag wat hun onderzoeksopdracht was en kreeg daarop als antwoord: feiten boven tafel halen. Dat is toch iets totaal anders dan wat ik u nu hoor zeggen? Graag een verduidelijking.

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. Uiteraard gaat het om feiten, daar zijn onderzoekers voor, maar het is meer dan dat. Wij hebben heel nadrukkelijk gevraagd te laten zien wat er vanuit hun kennis en kunde ontbreekt in ons bedachte systeem en waar het kan verbeteren. Zij zullen dat baseren op hun kennis, voor hen zijn het feiten, en ik heb voor de rest geen enkele beperking gegeven aan de opdracht. De opdracht mag heel ruim worden geïnterpreteerd en zij weten in welke situatie we zitten. Zij luisteren waarschijnlijk mee en weten dat dit de vragen zijn, waarover zij netjes advies zullen aanreiken. Dat is mijn vaste overtuiging.

Mevrouw Van der Eijk-Groeneveld: Voorzitter. In mijn bijdrage heb ik gezegd dat wij graag het onderzoek van Radar Advies willen afwachten. Met motie 7A zullen we dan ook niet instemmen, maar heb ik het goed begrepen dat we motie 7B gaan aanhouden? Ik volg het niet helemaal concreet. Graag helderheid hierover.

De voorzitter: Ik neem aan dat u dat vraag aan de indiener van de motie.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Ik begrijp dat daar geen bezwaar tegen is, dus wij dienen de motie gewoon in en willen die graag in stemming brengen. Wij nodigen u van harte uit om mee te stemmen.

De voorzitter: Er is geen behoefte aan een tweede termijn en kunnen we tot stemming overgaan.

Als eerste breng ik de motie van Westland Verstandig, motie 7A, in stemming. U kunt nu uw stem uitbrengen. De motie wordt met 15 stemmen voor van de fracties Westland Verstandig, GBW en GroenLinks en 22 stemmen tegen verworpen.

Motie 7B van de fracties van GBW, Westland Verstandig en de PvdA wordt met 35 stemmen voor en 2 stemmen tegen van de fractie CU/SGP tegen aangenomen.

VOORSTELLEN WAAROVER GEEN BERAADSLAGING PLAATSVINDT (HAMERSTUKKEN)

- 10. VOORSTEL TOT BEKRACHTIGING VAN DE GEHEIMHOUDING OP DE BIJLAGE BEHORENDE BIJ DE RAADSBRIEF INZAKE OVERDRACHT AANDELEN C IN HVC GEOTHERMIE BV**

De voorzitter: Aldus besloten.

BERAADSLAGING OVER (BESPREEKSTUKKEN)

(De agendapunten 9 en 10 worden gezamenlijk behandeld.)

- 11. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE 1^E ACTUALISATIE 2019**
- 12. VOORSTEL TOT KENNISNEMING VAN DE VOORJAARSNOTA 2019**
- 10A EERSTE TERMIJN RAAD: ALGEMENE BESCHOUWINGEN VAN DE RAADSFRACTIES**

De voorzitter: Iedereen wil het woord voeren. Afgesproken is dat woordvoering in volgorde van grootte van fracties gaat. Het eerst is mevrouw Vermeer van het CDA aan het woord.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt de voorjaarsnota die de hoofdlijnen uitzet voor het beleid van de komende periode. Het is geen rooskleurig plaatje: ontwikkelingen in het Westland vragen om goede oplossingen, landelijke wetgeving om goede maatregelen en onze wensenlijst op het gebied van zorg, wonen, levendige dorpen, bereikbaarheid en economie is bijna eindeloos. Zoals vorige week gezegd zullen we plannen moeten schrappen of doorschuiven en moeten we kijken waar we gaan schaven. Met andere woorden: waar kan het met iets minder toe. En: waar moeten we ons geld juist wel aan uitgeven.

De zorg binnen onze gemeente is van een hoog niveau en door de opgebouwde reserves kunnen we doen wat gedaan moet worden. Maar wat wordt de bijdrage vanuit het gemeentefonds en hoe hoog zijn de extra gelden die we voor wettelijke taken als jeugdzorg en Wmo zullen ontvangen? Hoe gaan we de discussie voeren waar we als gemeente en overheid verantwoordelijk voor zijn, want duidelijk is dat we niet alles wat nu wordt gefaciliteerd in stand kunnen houden? Zeker nu de reserve binnen het sociaal domein uitgeput raakt. We moeten samen op weg om de juiste zorg dichtbij te organiseren. En ik herhaal hier de wens om professionals en kerken, Vitis, De Zonnebloem en andere organisaties beter te laten samenwerken. Het 'Waardig ouder worden'-programma is hier een belangrijk onderdeel van.

Vorig jaar zijn er bijna 850 woningen gerealiseerd. Voor komend jaar willen we niet alleen méér, maar ook divers bouwen. De vraag naar de verschillende woonvormen zal alleen maar toenemen. We willen zorg en wonen uitbreiden, het gebied rond De Hoge Bomen is hier misschien geschikt voor. We willen meer flexwoningen voor spoedzoekers en arbeidsmigranten. Misschien kan het terrein van de Hort campus hier gedeeltelijk voor worden gebruikt. En we zullen daar, zoals het college ook voorstelt, niet ontkomen aan hoogbouw. We moeten met elkaar het gesprek voeren of we een prominente glastuinbouwgemeente blijven of een woningbouwlocatie worden voor de uitbreiding voor Den Haag en Rotterdam. Het zal niemand verbazen dat onze fractie een sterke voorkeur heeft voor de eerste optie. Volgens de prognose groeit Westland naar bijna 140.000 inwoners. Hoe gaan we bouwen voor studenten en jongeren hier al wonen of terug willen naar de kust?

Sprekend over die kust kijken we uit naar de discussie over jaarrond horeca op het strand. Ondernemers staan te popelen om te investeren, laten we hen niet te lang laten wachten. En wat te denken over een door collega Van Rossum zo gewenste camping in Monster. Kunnen we niet samen met het Westerhond een kleine camping realiseren waar ook campers een plek kunnen krijgen?

Bereikbaarheid en mobiliteit zijn van belang voor een bedrijvige gemeente als Westland en staan dan ook hoog op de agenda. Westland geeft dan ook van alle gemeenten in Nederland het meeste geld uit aan wegen. We kunnen niet anders dan het bedrijfsleven laten meebetalen aan deze bereikbaarheid. Om een voorbeeld te geven: het stuk weg tussen

bedrijventerrein Teylingen en de rotonde op de Naaldwijkseweg heeft € 11.000.000,00 gekost. Dit bedrag is geheel opgehoest door de gemeente en iedereen kan op zijn vingers natellen dat zulke uitgaven in de toekomst alleen samen met het bedrijfsleven kunnen worden bekostigd. Eenzelfde oplossing is bijvoorbeeld bedacht voor de hellingbaan die bij Molenslag in Monster wordt aangelegd. Ook daar gaan ondernemers meebetalen aan de kosten.

Er moeten belangrijke OV-lijnen bijkomen. De lightrail over de centrale as in Westland vanaf Maassluis en langs Maasdijk naar Den Haag wordt steeds meer een vast gegeven in de toekomstplannen. Het OV in Wateringen moet verder aangesloten worden op de stadslijnen van Den Haag en het terrein van het Horti Center tegenover het hotel wordt een belangrijk OV-punt waar voldoende ruimte voor fietsen en auto's moet worden gereserveerd.

Dan een heikel punt, het verhogen van de onroerend zaakbelasting. We ontvingen daar een schrijven over van het MKB. Het is logisch dat men opkomt voor de achterban. Is CDA Westland blij met deze lastenverzwaring? Nee, maar gezien de tekorten is een verhoging die nog flink onder het landelijk gemiddelde uitkomt wel gerechtvaardigd. Als wij de ozb met 30% laten stijgen, zoals het college voorstelt, dan betekent dit voor de kleine ondernemer een verhoging van ruim € 20,00 per maand. Collega Cor van der Mark heeft het met zijn bakker uitgerekend: een cent op iedere eierkoek die de winkel uitgaat.

De kosten voor het ophalen en verwerken van ons afval stijgen jaarlijks per huishouden met € 70,00 per jaar. Voor gezinnen die het al niet breed hebben is dit een heel bedrag maar onontkoombaar, omdat het uitgangspunt is dat de totale bijdrage kosten dekkend is. De verwerkingskosten zijn gestegen, maar in het aangenomen afvalplan zijn maatregelen genomen waardoor de verhoging van de bijdrage binnen de perken is gebleven.

Onze fractie spreekt verkennend met eigenaren van bedrijfslocaties in de kernen, die zich mogelijk lenen als locaties voor nieuwe woningen en signaleren bereidheid tot beweging. Het CDA pleit ervoor het college te laten onderzoeken of initiatieven kunnen worden gestimuleerd, bijvoorbeeld door de gebiedsmakelaar op pad te sturen die zich nu richt op het vitaliseren van de winkelkernen. Braakliggende stukken grond die in het bezit zijn van Vestia moeten we in kaart brengen en ontwikkelen.

De verkoop van De Noviteit is voor ons bespreekbaar mits een nieuwe eigenaar de functie voor ontmoeting en horeca ontwikkelt en uitvoert. Het liefst samen met de bieb en Vitis. Hetzelfde geldt voor De Hofboerderij. Als het college niet op korte termijn een langlopend contract met de kinderopvang tekent, waardoor de nodige aanpassingen van het gebouw kunnen worden bekostigd, dan moeten we ook hier denken aan het verkopen van dit gebouw waarbij ontmoeting met een horecafunctie gewaarborgd wordt. En uiteraard met behoud van de monumentale status.

In elk dorp moet een fysieke plek zijn voor ontmoeting, daar hebben we het huis van de buurt voor bedacht. Als we hier serieus werk van willen maken, dan moeten we nu wel spijkers met koppen slaan en de beschikbare locaties in Honselersdijk, Wateringen en 's-Gravenzande ontwikkelen. Daarbij moet goed gekeken worden of bestaande locaties die nu leeg staan kunnen worden benut.

De plannen van de WOS voor De Veiling, De Leuningjes, zien er goed uit. Maar ook hier plaats ik kanttekeningen bij de hoge kosten die ermee gemoeid zijn. Belangrijk is om te weten of deze investering nu voor tien jaar geldt of dat dat onze toekomstvisie toch wordt dat De Leuningjes langer blijft bestaan. Moeten we hier opnieuw denken aan het afstoten van dit complex, zodat investeerders de nodige aanpassingen aanbrengen en de voorzieningen behouden blijven voor Poeldijk?

Kunnen we bezien of de plannen voor De Naald toch naar voren kunnen worden gehaald waardoor de tijdelijke renovatie niet nodig is? Ik weet dat we voorzichtig moeten zijn met geld uitgeven, maar een tijdelijke oplossing van ruim een half miljoen euro is ook niet wenselijk.

Onze economische agenda willen wij in stand houden. Naast de lastenverzwaring vanuit de ozb verdient de glastuinbouw een degelijke ondersteuning om onze positie als tweede

economische sector landelijk te behouden. Net als in elk dossier moeten we hier goed kijken waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn en wat de taken zijn van de sector.

Right to challenge is niet altijd makkelijk te realiseren. Toch biedt het kansen om initiatiefnemers en inwoners een project zelf te laten bedenken en uitvoeren. De gemeente hoeft niet altijd de regie te voeren. Plannen kunnen vaak sneller en goedkoper worden gerealiseerd door mensen zelf. En we zijn benieuwd of het nieuwe fenomeen, de initiatieftafel, enige verlichting van regels geeft.

Dan nog een oproep aan het college: kunt u het zomerreces gebruiken om met een stofkam door uw dossiers te gaan en zo nog wat zaken nader te bezien? Graag horen we van u hoe u denkt over het schrappen of doorschuiven van plannen. Wij doen bijvoorbeeld de suggestie om de plannen voor een nieuw oorlogsmonument in De Lier te schrappen. Het leeft niet in het Westland, ook niet in De Lier en dit levert zomaar een besparing van meer dan een ton op. Het zou fijn zijn als we nog meer van deze kleinere bedragen kunnen vinden, waardoor de lasten voor bedrijven en huishoudens niet verder hoeven te stijgen. En bij het hanteren van de stofkam vragen we u nadrukkelijk om te kijken naar de stip op de horizon: waar willen we naartoe als gemeente?

Voorzitter. Dit worden geen rustige maanden. We moeten vol aan de bak om met elkaar de juiste keuzes te maken. En ik heb er het volste vertrouwen in dat het college komend najaar met goede voorstellen richting de begroting zal komen. Dank u wel.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Ik heb één vraag aan mevrouw Vermeer. Is nou het standpunt van CDA Westland De Hofboerderij en De Noviteit maar te verkopen?

Mevrouw Vermeer-de Smit: Nee, ik zeg dat dat een denkmogelijkheid is.

De heer Duijsens: Maar hoe moet ik dat zien? Denken is doen of denken is onzin. Een halve oplossing kennen we niet.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Ik heb gezegd dat ik wat denkrichtingen schets in het kader van het zicht op de begroting. En dat is er eentje van. En we moeten eens kijken wat zulke dingen op gaan brengen. Ik las deze week in de krant dat in Maasland een pand voor € 750.000,00 is verkocht. Nou, dan schieten we aardig op. Maar ik zeg niet dat ik dat nu weet. Ik weet dat niet, ik ken de bedragen niet.

De heer Duijsens: Voorzitter. In Maasland weten ze blijkbaar wel hoe je met oude gemeentehuizen moet omgaan: laten staan en goed gaan gebruiken. Maar uw fractie neemt een ander standpunt in wat betreft Monster: slopen die handel.

Mevrouw Vermeer-de Smit: En uw vraag is?

De heer Duijsens: Vindt u dat van Maasland toch nog zo'n mooi idee?

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Duijsens.

De heer Duijsens: Voorzitter en leden van de raad. Allereerst moet onze fractie constateren dat het college met de alternatieve begroting van november eigenlijk niets heeft gedaan. We hebben toen een aantal suggesties gedaan hoe gehandeld zou moeten worden, hoe je geld moet overhouden, geld moet vrijmaken en waar dat dan aan besteed zou kunnen worden. Maar met de beste wil van de wereld hebben we dit niet kunnen zien.

Nog even over de prorap, de tussentijdse rapportage. Ook die is weer vreselijk eigenlijk wat de financiële gevolgen betreft, € 1.600.000,00 in de min. En dan rekening houdend met volgens mij een eenmalig positief gebeuren op de grondontwikkeling. Dus het college heeft

eigenlijk vanaf 1 januari tot nu al € 3.600.000,00 kwijt gemaakt op de begroting, zoals we die hebben vastgesteld.

Dan het verhaal. De collegeplannen voor 2020-2023 hebben reuk nog smaak, zijn richtingloos en zijn eigenlijk op hoop van zegen. Dat hebben we al eerder opgemerkt. Het lijkt erop alsof het college ligt te snurken. Verkeerde keuzen: belastingverhogingen. Als je niks meer weet dan draai je de belastingkraan maar open om het tekort te dekken. Dat is natuurlijk een verkeerde oplossing. Het kan en moet anders. Het initiatiefloze college komt niet met echte plannen. Wel is men er kampioen in om alles aan elkaar vast te binden. Dus we moeten wachten op visies voordat men iets kan doen. En als je niks voor elkaar kunt krijgen en wilt krijgen, dan moet je alles wat de gemeente aangaat aan elkaar verbinden, want dan hoeft je voorlopig niks te doen. Want dan ben je altijd aan het nadenken. Altijd zijn externe bureaus bezig met het maken van rapporten. En dan komen die rapporten en dan zijn ze ofwel teleurstellend of leveren ze toch niet datgene op wat we willen.

Ook zou het college moeten stoppen met het zich op de borst slaan met alle successen die het al of niet behaald heeft. Vaak betreft het oude periodes of verdiensten van het bedrijfsleven, de Horticultuur bijvoorbeeld. Ofwel van hogere overheden. Dus minder op successen wijzen, maar meer gaan doen aan datgene wat onze Westlandse inwoners echt vragen, namelijk bepaalde specifieke problemen op het gebied wonen, zorg en leefomgeving daadwerkelijk oppakken. In het voorliggende stuk van de voorjaarsnota vinden we daar te weinig van terug. Het college had moeten doen wat Westland Verstandig in november heeft aangegeven: haal de kaasschaaf door alle gedane uitgaven, ga per uitgave na of het zinvol is dat we die uitgave nog blijven doen, of het resultaat er wel naar is. Bijvoorbeeld kunnen we in biobased elk jaar geld blijven stoppen, maar wij zien daar geen resultaat van. Dan moet je gaan herbezinnen en afvragen wat we daar verder mee moeten. Moeten we er veel meer geld in stoppen of moeten we er nou net geen geld in stoppen? Enkel op die wijze kom je op termijn op orde, poets je de € 14.000.000,00 tekort op termijn weg en kun je echt gaan bouwen aan zaken die er in Westland toe doen.

Ik heb net al aangegeven dat een dieptepunt in deze raadsperiode is het besluit om het gemeentehuis van Monster te slopen. € 3.000.000,00 kost de gemeente dat ten opzichte van het handhaven van dat gebouw. En dan hebben ze het inderdaad in Maasland, Midden-Delfland, veel beter voor elkaar. Daar begrijpen ze wat er aan de hand is. En wij blijven geld wegslijten, krijgen er niets voor terug en uiteindelijk huilt iedereen. We kunnen niets, zoals mevrouw Vermeer aangaf. We willen wel, maar we kunnen eigenlijk niks. Daar moet een einde aan komen en het had veel beter voorzien moeten worden.

De voorjaarsnota is initiatiefloos en kleurloos. Ook de wijze waarop men het tekort wil dekken is niet correct. € 18.500.000,00 besparen op zorg, dan heb ik het uiteraard steeds over de hele periode, is natuurlijk belachelijk. Dat moeten we niet doen. Die zorg heeft nou net onze zorg nodig zou ik bijna willen zeggen. € 20.500.000,00 door extra heffingen en belastingen is natuurlijk ook weer een makkelijke methode. En dan is men er nog niet, want vervolgens moet het college nog gaan goochelen met allerlei cijfers. Want ineens gaan we geplande investeringen door externe factoren doorschuiven zonder aan te geven om welke investeringen het gaat en waarom en hoe lang die investeringen worden doorgeschoven. Dat moet dan € 8.700.000,00 opleveren. En de laatste post, oud voor nieuw, betreft € 1.700.000,00, waarover het college zelfs toegeeft dat het de komende maanden op basis van dat principe nadere keuzes zal maken en aan de raad zal voorleggen. Nou, we hebben nog niks gezien. Blijkbaar weet het college na meer dan een jaar nadenken ook niet meer wat het moet doen. Van de overige eerder concrete plannen van het college blijft dan ook weinig meer over. Er waren vorig jaar bij de begroting 58 maatregelen. Het jaar is nog niet voorbij, zal straks ongetwijfeld als antwoord komen. Ja, u bezoekt de kernen en er wordt spreekuur gehouden, maar alle overige maatregelen moeten allemaal nog uitgevoerd worden. En het wordt nog erger. Het college heeft namelijk allerlei externe bureaus nodig, namelijk Cebeon en AEF. Het rapport van dat laatste bureau hebben we trouwens nog niet van het college ontvangen. Die bureaus moeten allemaal gaan onderzoeken hoe het college het moet

gaan doen. Is men daartoe zelf niet in staat? Dat zou toch moeten kunnen? Er zijn geen dure bureaus nodig om ons de weg te wijzen en om het college op goede ideeën te brengen hoe Westland beter gemaakt kan worden. Dat weten we zelf wel en een goed college zou dat moeten doen. De kaasschaaf heb ik aangegeven. Het zou best kunnen zijn dat alle uitgaven eens een keer goed bekeken worden en kritisch tegen het licht worden gehouden. Wellicht dat door die kaasschaaf ook twee van de zes wethouders geschaafd worden. Maar goed, dat is iets dat we dan wel zien. Ik weet niet of dat een vrees is om dat niet te doen.

Een aantal zaken wordt wel goed aangepakt, zoals dorpscentra. Er wordt ook niet concreet inhoud gegeven aan wat we daarmee gaan doen. De nieuwbouw van zwembad De Hoge Bomen vinden we prima. En de aanleg van twee fietspaden naar Den Haag en Rotterdam zijn natuurlijk ook goede ideeën. Maar het houdt natuurlijk best wel op als daarna wordt geconstateerd dat het geld op is en we verder niks meer kunnen. Dus alle overige investeringen, De Noviteit, De Hofboerderij, meer en beter groen, De Leuningjes, De Naald. Sorry raad en sorry Westlandse inwoners: we kunnen en willen niet meer, want het geld is op en we hebben geen fantasie om dat op te lossen.

Opvallend is ook dat we gelezen hebben dat het college bij de Horticultuurschool woontorens wenst. Mevrouw Vermeer zei net al voor arbeidsmigranten. Ik dacht: hè hè, het kwartje is eindelijk op de goede plek gevallen. Westland Verstandig roept al vanaf vorig jaar april om daar eventueel starterswoningen te bouwen, arbeidsmigranten te huisvesten en spoedzoekers plaatsen. Je weet bijna zeker dat daar geen bezwaren zullen komen en dat dat breed gedragen gaat worden. Nee, eerst moeten we een rondje onmogelijk langs de velden om heel Westland op stang te jagen, vanwege de komst van arbeidsmigranten.

Kort en goed. Het college zet de initiatiefloze lijn van de afgelopen jaren door en komt niet met een gedegen plan voor de komende tijd. Zeker in deze tijd van verandering is een duidelijk uitgewerkt plan over wat je met Westland wilt nodig. We moeten afwegingen maken tussen wonen, tuinbouw, groen en recreatie. Maar dat doen we allemaal niet. De voorjaarsnota is op dat punt initiatiefloos en kleurloos. De voorjaarsnota maakt op zich geen keuze. Er ontbreekt iedere vorm van een concreet plan van wat je met Westland voor wilt hebben. En dat had dit college toch moeten doen.

Wat zijn onze eigen ideeën, waar we dan primair voor staan? Het moet uiteraard beter en anders, meer de focus op zaken die al jaren zijn blijven liggen en waar maar geen oplossingen voor komen. Ik heb er al een aantal genoemd. Onze inwoners hebben daar gewoon recht op. Westland Verstandig gaf al bij de begroting aan wat ze niet en wel wil: geen kosten meer maken voor ondermijning. Dat is echt een taak voor de politie. Ga daar geen tonnen aan uitgeven om gemeentebambtenaren daarop alert te maken. Let op uw eigen zaken. Laat de politie dat gebeuren voor zijn rekening nemen. Geen kosten voor de handhaving. Dat is zinloos. Dat levert de gemeente absoluut geen toegevoegde waarde op. Alle verhalen daaromtrent zijn onzin. Reconstructie of gaat gebeuren, omdat de tuinbouw het goed doet. Reconstructie zal niet gaan gebeuren omdat we duizend handhaafdossiers afgewerkt hebben. Geen leukedingenpot meer voor het college, fonds kennis en innovatie. Gewoon niet doen. Roepen dat we geen geld hebben, maar dan wel ondertussen even twee ton voor een bijzondere leerstoel voor vier jaar instellen. Dat levert allemaal te weinig op. Het zijn allemaal hapsnap-dingen die Westland niet veel beter zullen maken. Want ik ben ervan overtuigd dat het na vier jaar weer ophoudt. Kijk naar andere leerstoelen in den lande waar het precies eender zo gegaan is.

Fiks de stofkansen halen door de programma's. Verlaging van apparaatkosten per inwoner. Die zijn vrij hoog in Westland, dus dat kan best wel wat minder. Dan bespaar je en kun je ook de koers verleggen naar andere zaken die belangrijk zijn.

Ook eens kritisch kijken naar een aantal grootgebruikers van subsidies: Vitis, de bibliotheek. Cultuurweb en De Naald. Samen € 8.000.000,00. Wist u dat voor De Naald elk jaar nog € 1.200.000,00 subsidie nodig is? Door het afschuiven van De Naald zou dat allemaal afgebouwd worden, maar we zien dat het ieder jaar meer wordt in plaats van minder. Wij zeggen als Westland Verstandig niet dat meteen het allemaal veel minder moet zijn, in ieder

geval wat Vitis, de bibliotheek en Cultuurweb betreft, maar wel kritisch tegen het daglicht houden of het wel correct is dat dit allemaal zo vreselijk oploopt. Ook een aantal samenwerkingsverbanden met verbonden partijen eens kritisch gaan bezien. We zijn ervan overtuigd dat dat voldoende financiële ruimte oplevert om zaken voor elkaar te krijgen. Nog even over de 58 maatregelen, die meestal gingen over onderzoek, externe bureaus en arbeidsmigranten faciliteren. Er is ongeveer € 7.000.000,00 in die 58 maatregelen gestoken. Daar hebben we nog heel weinig van gezien, zodat we ons afvragen of dat geld inmiddels wel is uitgegeven aan zaken.

Dan een aantal punten. Met De Naald stoeit het college blijkbaar. Onze fractie stelt vast dat die € 600.000,00 nodig zijn, want het moet wel veilig blijven. Liever niet natuurlijk, maar dat is onoverkomelijk. We stellen voor om vijf jaar lang door te gaan in de huidige Naald. Dan hebben we in ieder geval rust. Die € 23.000.000,00 hoeven we dan niet te investeren en kunnen we dan aan nuttiger en dringender zaken in Westland besteden. Net zoals bij het CDA ooit in het verkiezingsprogramma stond, staat het bij Westland Verstandig nog steeds een of meerdere woonzorgcomplexen à la de Berkenflat hoog op de agenda. Dat zou de gemeente moeten gaan regelen en vergaand moeten gaan faciliteren. Dat zo'n revalidatiecentrum niet over vijf jaar, maar veel eerder gaat komen.

Leefomgeving, betere groenplannen. We hebben ooit als raad in 2017 naar aanleiding van het Leefbos een keurig besluit genomen dat de raad in 2020 uitvoering zou geven aan de Leefbos-uitgangspunten. Blijkbaar is het college dat besluit vergeten of telt dat besluit niet meer, omdat het van de vorige raad is. Het college wil daar gewoon niet aan.

Ten slotte nog even iets over de WOS. Wij vinden dat de WOS snel duidelijkheid moet krijgen. Wat ons betreft gaat de WOS inderdaad verhuizen naar De Leuningjes. Dat is goed voor De Leuningjes, Poeldijk, de WOS en de gemeente. Dus alleen maar een win-winsituatie. Er wordt echter getreuzeld, er wordt gepraat en nog een keer gepraat. En er wordt geen besluit genomen. Neem een besluit en we kunnen ons verenigen in wat de heer Den Haan van de WOS zegt: geef in ieder geval duidelijkheid, dat men weet waaraan men toe is, maar houdt niemand aan het lijntje.

Wat betreft belastingen heeft het college zeker onze steun niet. Het MKB heeft er al op gewezen dat andere lasten en leges hoger zijn. Het MKB zou ook kunnen wijzen op de tarieven van Westland Infra, die torenhoog zijn ten opzichte van andere gemeenten. Die zijn bijna het dubbele. En als je dat als bedrijf ziet, hakt dat er best wel in iedere maand. De gemeente krijgt meer dan € 13.500.000,00 aan dividend van. Dus in feite betalen de bedrijven het dividend dat de gemeente krijgt.

Bijzondere aandacht ook nog voor de uitbreiding van bestaande scholen. We hebben het in het voorprogramma vandaag over een school gehad en dat die er moet komen. Ik denk dat het goed is dat Westland zorgt dat de Regenboogschool en de Hofvilla voldoende gefaciliteerd raken.

Een slotopmerking. Voor een glasvezelaansluiting in Heenweg heeft onze fractie zich altijd sterk gemaakt. Nu zien we dat Heenweg ineens weer als buitengebied wordt gezien en dat bewoners evenals andere bewoners van het buitengebied € 500,00 moeten gaan betalen voor hun aansluiting. Wij vinden dat als fractie niet juist. Of de gemeente moet dat met Caiway en buitengewone glasvezel afdingen. Of de gemeente zal moeten helpen. Glasvezel is een basisvoorziening en mensen betalen ook Woz. Dus wat dat betreft vind ik dat heenweg niet nog een keer het kind van de rekening mag zijn vanwege het moeten betalen van die nota's. Ik vraag de wethouder om daaraan het nodige te doen. Tot zover.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 16 juli 2019;
overwegende:

dat op pagina 112 van de concept jaarstukken wordt aangegeven dat tot en met het referentiejaar 2015 in Westland meer ongevallen met ernstige gevolgen plaatsvinden in het verkeer dan elders in Nederland;

dat meerdere politieke partijen de afgelopen periode diverse keren gevraagd hebben op diverse punten in Westland, waar vaak ongevallen zich voordoen, afdoende maatregelen te nemen;

dat in de Voorjaarsnota de verkeersveiligheid niet aan de orde komt en dus ook worden geen concrete maatregelen aangekondigd voor diverse plekken in Westland waar geregeld ernstige ongevallen plaatsvinden;

dat vorige week zich weer een ernstig ongeval voordeed op één van de al vaker genoemde knelpunten, t.w. Grote Achterweg / Zwartendijk, maar ook kunnen o.m.

genoemd worden Koningin Julianaweg 's-Gravenzande, Geestweg / Secretaris Verhoefweg en andere knelpunten waar het geregeld 'raak is';

spreekt uit:

dat het college in de begroting komt met een uitgewerkt plan van aanpak voor de diverse locaties in Westland waar zich geregeld ongevallen voordoen en vooruitlopend daarop vóór het einde van het jaar een aantal reeds eerder genoemde knelpunten beet te pakken en de benodigde gelden daarvoor te nemen uit de reserve wegen en de reserve dekking investeringen maatschappelijk nut;

gaat over tot de orde van de dag."

(Motie van Westland Verstandig)

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 16 juli 2019;

overwegende:

dat het verzamelen van oud papier voor de recycling belangrijk is;

dat het inzamelen voor onze verenigingen een bron van inkomsten is;

dat de vergoeding van oud papier al langer minimaal is waardoor het verzamelen in gevaar komt;

dat de subsidieverordening al gedateerd is;

dat invoering van een minimum prijs van € 0,06 per kg is wenselijk is;

verzoekt het college:

een minimumprijs voor oud papier in te voeren van € 0,06 euro's per kg, de regelgeving aan te passen en de financiële gevolgen in kaart te brengen;

gaat over tot de orde van de dag."

(Motie van Westland Verstandig)

"De raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 16 juli 2019;

overwegende:

dat de Raad op 18 september 2018 het Ontwikkelkader arbeidsmigranten heeft vastgesteld;

dat inmiddels in de uitwerking van het Ontwikkelkader blijkt dat daarop te pas te

onpas een beroep gedaan wordt;

dat ook de positie van de gemeente en de status van een plan volstrekt schimmig en eigenlijk niet uit te leggen is;

dat een quickscan heeft plaatsgevonden van de locaties en de gemeente in beginsel daarin een positief oordeel gegeven heeft;

dat natuurlijk niet uit te leggen valt dat een quickscan een ambtelijke toets is en geen collegetoets;

dat de bijzondere aanpak via het Ontwikkelkader wel betekent dat een positieve quickscan ook een bestuurlijke toestemming is voor het laten doorgaan van de locaties omdat die locaties blijkbaar ook al bij de taskforce aan de orde geweest zijn en ook door de taskforce zijn goedgekeurd;

dat voor de omwonenden nu al in drie gevallen niet duidelijk is hoe een en ander zit en tot grote verwarring en boosheid leidt;

dat de fractie van Westland Verstandig in de raadsvergadering van 18 september 2018 een amendement heeft ingediend omdat zij toen al vreesde voor problemen –ontzettend veel

tegenstand bij iedere aangewezen locatie op grond van het ontwikkelkader- die zich nu manifesteren. Het amendement luidt als volgt:

'Voor alles geldt dat iedere locatie eerst beoordeeld moet worden op zijn planologische en maatschappelijke geschiktheid. De geschiktheid hangt af van de omgeving waarin die locatie zich bevindt en ook van eventuele reacties van omwonenden op het eventuele voornemen om ter plaatse tijdelijk arbeidsmigranten grootschalig te huisvesten. De raad zal per locatie moeten instemmen. Nadat dit positief is ingevuld komen de navolgende aspecten aan de orde:'

spreekt uit en verzoekt het college:

1. dat het college zal handelen volgens hetgeen in vorenstaand amendement is verwoord, hetgeen betekent dat iedere locatie eerst beoordeeld moet worden op zijn planologische maatschappelijke geschiktheid en dat die geschiktheid afhangt van de omgeving waar die locatie zich bevindt en ook van eventuele reacties van omwonenden op het eventuele voornemen om ter plaatse tijdelijke arbeidsmigranten grootschalig te huisvesten;
2. dat de raad per locatie zal moeten instemmen;
3. dat nadat dit positief is ingevuld pas de zoekcriteria aan de orde komen zoals gesteld op pagina 6 van het ontwikkelkader;

gaat over tot de orde van de dag.

(Motie van Westland Verstandig)

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 16 juli 2019;

overwegende:

dat gebleken is dat inmiddels tot drie keer toe de voorgenomen locatie voor het huisvesten van arbeidsmigranten tot grote consternatie geleid heeft bij onze inwoners;

dat voorts gebleken is dat het Ontwikkelkader door de initiatiefnemers, maar ook door het college niet gevolgd wordt;

dat tijdens bijeenkomsten wel bij herhaling erop gewezen wordt dat de volledige raad akkoord is gegaan met het Ontwikkelkader en daarmee de suggestie gedaan wordt dat ook met de locatie is ingestemd;

dat het vorenstaande onjuiste informatie is;

dat voorts gebleken is dat bij de inloopavonden van de zijde van de gemeente meerdere onjuiste mededelingen gedaan worden en in feite de positie van de gemeente ook niet echt duidelijk is, hetgeen nog verergerd wordt door de wijze waarop de gemeente meent betrokken te moeten zijn bij de betreffende inloopavonden die georganiseerd worden door de initiatiefnemers;

dat aan vorenstaande een halt moet worden toegeroepen;

dat voorbeelden van een verkeerde berichtgeving over het Ontwikkelkader zijn:

- het college zou zich in het geheel nog geen oordeel gevormd hebben over het plan, pagina 11: 'De locatie is communiceerbaar als de initiatiefnemer een uitgewerkt plan heeft gemaakt dat door de gemeente globaal beoordeeld is en geen onoverbrugbare belemmeringen oplevert';
- voorts zijn de acht stappen in communicatie en besluitvorming op pagina 11 duidelijk, maar daar wordt volstrekt geen uitvoering aan gegeven. In ieder geval betwist de gemeente bij avonden dat zij betrokken zijn en betwist zij dat het college al akkoord gegeven heeft op het in procedure brengen;
- voorts staat in het Ontwikkelkader dat de initiatiefnemer bij voorkeur het eerste contactmoment zo persoonlijk mogelijk moet maken: 'Dit houdt in dat de initiatiefnemers direct contact met hen zoeken'. Ook hiervan is geen sprake, zo is gebleken bij alle drie de initiatieven. Vervolgens wordt aangegeven dat de raadsleden worden geïnformeerd als de dialoog met de direct omwonenden en andere belanghebbenden daadwerkelijk is gestart. Ook daarvan is uiteraard geen sprake.

dat de raad van oordeel is dat alleen maar ontwikkelingen via het Ontwikkelkader kunnen plaatsvinden als eerst de raad voordat een locatie überhaupt in circulatie gebracht wordt, haar visie kan geven over de maatschappelijke en ruimtelijke inpasbaarheid; spreekt uit en verzoekt het college:

dat het college, indien zij een ontwikkeling wil doen op basis van het Ontwikkelkader, allereerst aan de raad de betreffende locatie voorlegt en dat de raad -eventueel de bewoners gehoord- aangeeft of het Ontwikkelkader op die locatie kan worden toegepast met behoud van het adviesrecht van de raad nadat de omgevingsvergunningsaanvraag is ingediend; gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie van Westland Verstandig)

“De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 16 juli 2019; overwegende:

dat de raad in de junivergadering in meerderheid heeft aangenomen een motie die het in beginsel mogelijk moet maken arbeidsmigranten op de tuinbouwbedrijven te huisvesten; dat het college blijkbaar nog geen uitvoering gegeven heeft aan die motie en het wel dringend gewenst is dat dat gebeurt; dat immers de huisvesting van arbeidsmigranten prioriteit heeft en huisvesting bij de bedrijven zelf een deel van het probleem zou kunnen gaan oplossen; spreekt uit:

dat het College alsnog over dient te gaan tot uitvoering van de motie van de raadsvergadering van 18 juni 2019 en dat nog vóór het einde van de maand juli aan de raad bericht wordt welke concrete maatregelen genomen zijn om de motie daadwerkelijk uit te gaan voeren.
gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie van Westland Verstandig)

De voorzitter: Zijn er vragen aan de heer Duijsens? De heer Eeltink.

De heer Eeltink: Ik was getriggerd door de opmerking van de heer Duijsens om de scholen de ruimte te geven. Is dat idee anders geworden nu we uw initiatiefvoorstel hebben zien langskomen vanmiddag?

De heer Duijsens: Dat is een procedureel voorstel en dit zijn bestaande basisscholen. Dus dat dat is appels met peren vergelijken.

De heer Eeltink: Daar was ik al bang voor.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Van Koppen van de LPF-fractie.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Daar sta je dan. Voor het eerst het woord voeren tijdens de voorjaarsnota. Een paar maanden geleden heb ik, zoals u weet, het fractievoorzitterstokje over mogen nemen van mijn voorganger Dave van der Meer. En nu, drie maanden later, de voorjaarsnota. En laat ik duidelijk zijn voorzitter, dat was behoorlijk schrikken toen we deze voorjaarsnota een aantal weken geleden te zien kregen. De cijfers liegen er niet om. Een begrotingstekort oplopend tot ongeveer € 13.000.000,00. Dat is niet niks! € 13.000.000,00, ga er maar aan staan. Ik had toch gehoopt bij mijn eerste voorjaarsnota met leuker nieuws te mogen komen. Dat we veel geld over zouden hebben, zodat we verenigingen nog meer konden ondersteunen, dat we nog meer konden doen aan de vele goede doelen in Westland, dat we iedereen zouden kunnen laten mee profiteren. Dat we € 13.000.000,00 in de plus zouden zitten. Maar helaas, voorzitter, dat kan ik helaas vandaag niet melden. Maar hoe komt dat begrotingstekort tot stand? Van die € 13.000.000,00 begrotingstekort is er al ongeveer € 7.000.000,00 afkomstig uit het sociale domein. Iets dat vanuit de landelijke

politiek minder deze kant op komt. Daar kan je als lokale politiek helemaal niks aan doen, maar je hebt er wel mee te maken. En die € 7.000.000,00 is al meer dan de helft. Verder zijn er in het verleden heel veel wensen opgehaald, maar is daar nooit geld voor gereserveerd. Zeker bij de laatste begroting van het vorige college werd dit pijnlijk duidelijk. Er stond letterlijk in de begroting dat er nog een wensenlijstje was van € 65.000.000,00 maar dat ze dat aan een nieuw college overlieten om daar keuzes over te laten maken. Niet over het graf heen regeren et cetera. Maar die wensen lagen er wel. Dus voor € 65.000.000,00 verwachtingen scheppen bij burgers, alleen nog geen geld hiervoor reserveren. En daar hebben we nu met z'n allen mee te maken. Want die wensen die er lagen en die (halve) plannen schepten dus verwachtingen naar de burgers en naar de gemeenteraad. En datzelfde geldt voor moties zonder dekking. We hebben hier laatst een hele lijst van opgestuurd gekregen. Als je die ook allemaal optelt kom je tot een post van € 150.000.000,00 aan wensen, moties enzovoorts. En ook daar, voorzitter, ben ik wellicht zelf schuldig aan. Want een motie van mij van 14 april 2015 om zwembad De Hoge Bomen open te houden is toen unaniem aangenomen. Er werd dus toen al een klap op gegeven, maar in de jaren daarna is er nooit iets opgenomen in de begroting. En nu heeft het college er gelukkig wel werk van gemaakt en staat die gelukkig wel in de begroting. Althans, dat is nu aangekondigd. Maar ja, dat kost wel geld. Keuzen kosten geld.

En nu komen we dus geld tekort. Meer wensen dan knaken. Het lijkt de situatie bij mij thuis wel. Veel mooie plannen: nieuwe auto, nieuwe motor, mooie reizen, leuke vakanties, maar geen geld. Thuis vestigen we dan altijd de hoop op de 10e van de maand. Maar helaas, ook vorige week, kwamen we niet veel verder dan een ijsje voor het hele gezin. We hadden € 5,00 gewonnen.

Soms hoop je bij de gemeente dan hetzelfde: laat ze eens een keer de hoofdprijs winnen. Eentje van € 30.000.000,00. Maar daarna ga je nadenken en denk je dat dat helemaal niet zoveel uitmaakt. We zouden die € 30.000.000,00 wel kunnen winnen, maar als je hetzelfde beleid houdt is dat geld ook zo weer weg. Er daar geldt een kritische noot. Er is in de afgelopen jaren ontzettend veel geld verdwenen, verdampt. Geld van Caiway, Westland Infra, de WES-gelden. €100.000.000 weg. Ik zeg niet dat er nooit goede dingen mee gebeurd zijn, maar het structurele karakter erachter was er niet. Er is altijd jaren goed op geleefd, er zijn altijd begrotingen mee gedicht en mooie dingen mee gedaan, maar het was niet structureel. € 100.000.000,00 aan WES-gelden ging naar onderwijs, sportaccommodaties, De Waterman, De Naald, dienstverlening, sociaal-maatschappelijke visies voor € 5.000.000,00, economische structuurversterking voor € 12.000.000,00, het gemeentehuis voor € 37.000.000,00 en het versterken van de financiële soliditeit voor € 20.000.000,00. In totaal was het € 101.700.000,00.

Incidenteel geld gebruikt voor structurele lasten. Dat kan heel lang goed gaan, maar er komt een moment dat je geld op is. En dat is nu. En nu is het dus ook zaak om het goed te regelen. Dan moet je als gemeente gaan kijken naar je inkomsten en naar je uitgaven. Zorgen dat structurele lasten ook gedekt worden door structurele baten. En incidenteel geld ook incidenteel gebruiken. En die keuzes worden nu wel gemaakt en hopelijk ook gelijk goed gemaakt. En is dat leuk? Nee. En doet soms die die keuzes maken pijn? Ja. Zijn wij als LPF-Westland blij met al die keuzes? Nee. Zijn wij als LPF-Westland blij met een ozb-verhoging op niet-woningen? Nee. Een héél groot deel van onze achterban zijn ondernemers. Daar zijn we niet blij mee. Zijn wij als LPF-Westland blij met een verhoging van de afvalstofheffing? Nee.

Bij alle te maken keuzes denk ik dat geen een partij zegt daarom te staan springen. Ik denk dat niemand graag in zijn verkiezingsprogramma zet een verhoging te willen. Natuurlijk niet! Dat is niet leuk, maar die keuzen zijn helaas wel noodzakelijk. In mijn ogen en in de ogen van onze fractie zijn ze ook legitiem. De ozb op niet-woningen heeft de gemeente altijd ontzien. We liggen ver achter op de rest van Nederland. Voor een paar tientjes per maand kan dat enigszins worden rechtgetrokken. En liggen we nog altijd onder het gemiddelde van Nederland. Het geld van afvalstofheffing is jarenlang gebruikt voor ICT en andere doeleinden

en die heffing ligt nog steeds lager dan het de gemiddelde van alle gemeentes om ons heen. Collega Voskamp zei vorige week dat die pot nu op is en die heffing in een keer wordt verhoogd. Als je niks spaart en opbouwt gebeurt dat ineens. Nogmaals; is het leuk om dan meer te betalen? Nee, natuurlijk niet! Is het begrijpelijk en eerlijk dat dit nu gebeurt? Ja. Wij als LPF Westland zijn blij dat het college deze keuzes maakt, een keer goed huishoudt en zaken gelijk goed regelt. En natuurlijk kost dat geld en natuurlijk gaat dat allemaal niet binnen een week. Maar de keuzes worden wél gemaakt. Collega Hofland zei het vorige week al bij de jaarrekening, waarop ik aansloot: we moeten nu starten en nu doorpakken. Daar wil ik wel aandacht voor vragen.

En wat is het dan makkelijk om te zeggen dat alles duurer wordt, niks goed is, er niks gebeurt behalve visies. Ik heb het net gehoord. Van een hele inbreng tien minuten zeggen wat niet goed is en dan nog een minuut zeggen wat je zelf wilt. Het is een frame dat gemaakt wordt. Als mensen dat maar vaak genoeg horen gaan ze het vanzelf geloven en ga je het wellicht zelf ook geloven.

Maar, voorzitter, ik noem een lijstje waarvan ik wel blij wordt en waaraan je kunt zien dat er volgens mij wel een hele hoop in beweging is en dat er wel veel gebeurt.

Als Naaldwijker ben ik blij dat de anterieure overeenkomst is gesloten met de oude Dalton aan de Geestweg. Tien jaar niks gebeurt. Dat was een doorn in het hoog. Nu gaat er wat gebeuren.

Er is een krediet voor Stichting Droom je Thuis. Jaren heeft dat geduurd. Er is een startnotitie voor de nieuwe Pijletuinenhof hiernaast. Dat heeft heel lang stilgestaan.

Nog mooier is het voorontwerpbestemmingsplan De Harmonie dat in procedure is gebracht.

Vorige week was er een inloopavond over de appartementen aan de Dijkweg/Verdilaan daar.

Dat perceel heeft jaren leeg gestaan. Er stond altijd een muur met Hart voor Haïti.

Als Westlander ben ik blij met de projecten in De Lier, de sociale appartementen, De Schakel in Maasdijk, het centrum van Honselersdijk en in het centrum van Wateringen.

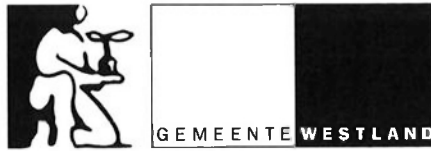
Er gebeurt heel veel: De Kreken fase 2 en de Waelplas. Er gebeurt van alles.

Maar hebben we dan nog meer wensen? Ja natuurlijk, we hebben nog wel wensen voor € 150.000.000,00. Gaan er dingen niet goed? Misschien ook niet en daar moeten we aandacht voor vragen.

Een van die dingen is misschien voor ons allen een hoofdpijndossiërtje, de arbeidsmigranten. Zoals u weet, voorzitter, hebben we met elkaar een afspraak gemaakt voor 2000 bedden. Maar, zoals het afgelopen jaar ook wel is gebleken, is het draagvlak voor huisvesting van arbeidsmigranten onder de Westlanders niet heel groot. En dat begrijp ik deels ook wel. Wij worden zelf ook benaderd door inwoners van Westland die in de diverse Westlandse wijken of kernen rijtjeshuizen opgekocht zien worden die volgepropt worden door uitzendbureaus. En dan heb je heel veel zwerfvuil, overlast et cetera.

Ook constateren we dat bij de bijeenkomsten die tot nu toe worden gehouden rondom dit thema er vaak veel weerstand is. We vragen daarom ook nogmaals aandacht voor de door de meerderheid van de raad aangenomen motie over huisvesten op eigen terrein. En misschien ook wel voor het meer door de gemeente pakken van regie op die avonden. Het is al beter geworden door laatst met een spreker te werken, maar je ziet nog steeds dat de gemeente meer regie mag voeren. We hebben afgesproken dat wij er als gemeente niet helemaal over gaan en dat het aan de ontwikkelaar is. We worden er wel als gemeente op aangekeken.

Een ander veel gehoorde opmerking rondom het huisvesten van arbeidsmigranten is om eerst maar eens voor onze eigen jongeren te gaan bouwen en ook daar zijn we het eigenlijk wel mee eens. Alleen is het Westland al heel erg volgebouwd en vechten we met z'n allen om de vierkante meter (tuinbouw, wonen, recreatie). We zullen dan wellicht de hoogte in moeten gaan. Wethouder van der Stee gaf laatst op een filmpje in de media aan te willen bouwen bij het World Horti Center in de vorm van twee torens: de Big Ben of de Stee Towers. Dan kun je misschien zorgen voor twee grote torens om de Westlandse bevolking te laten zien dat we voor de arbeidsmigranten gaan, maar ook voor onze jongeren. En probeer daar gewoon eens

twee torens neer te zetten. En probeer die ook gewoon eens voor jongeren en starters te maken.

Voorzitter. Ik kom tot een afronding. We zijn natuurlijk geschrokken van het grote begrotingstekort, maar begrijpen de keuzes die dit college nu maakt om voor duurzame oplossingen te zorgen. Structurele lasten, structurele baten. Incidentele lasten, incidentele baten. We zien, voorzitter, dat er gigantisch hard gewerkt wordt, ook door alle ambtenaren die maar met heel veel passen en meten die € 150.000.000,00 aan wensen van ons allen te proppen in de begroting en de voorjaarsnota. We zijn trots op die vele projecten na heel veel jaren stilstand. Het draait. Dingen moeten nog wel opgeleverd worden en doorpakken is nu nodig.

Wel willen we het college nog een aantal zaken meegeven, waar we aandacht voor vragen. We hebben ooit de motie Groen 1.0 ingediend, evenals een motie Groen 2.0. We hebben geen zin in een motie 3.0, maar kijk hier wel naar, want wekelijks krijgen wij berichten van bewoners uit diverse kernen die zeggen dat de gemeente niet logisch omgaat met groen. En dan lijkt het er soms op dat goedkoop duurkoop is.

Over het afstoten van gemeentelijk vastgoed hebben de vorige sprekers ook wat gezegd. Hier mag wat betreft LPF Westland betreft best wel naar gekeken worden. Ook het privatiseren en/of anders gebruik of andere constructies van deze gebouwen is wat ons betreft zeker een optie. Dan worden al die accommodaties genoemd: Noviteit, Hofboerderij, De Naald, De Leuningjes. Ga kijken of je die op een andere manier kunt inrichten, privatiseren enzovoorts. Ook aula's bij begraafplaatsen. We hebben in het verleden voor een crematorium geopperd. Ga daar als gemeente naar kijken.

Als laatste hoorde ik de heer Spaans zeggen dat we toch geen moties gaan indienen. Nee, het is niet mijn idee om nu moties in te dienen, maar misschien wel aan te kondigen en richting aan te geven. De motie over het afschaffen van de hondenbelasting heb ik van collega Hofland gezien. Als die tot de begroting wordt aangehouden kan ik daarmee zeker leven, want anders zouden wij daarvoor ook graag aandacht vragen.

Datzelfde geldt eventueel voor het minimeerbeleid. We moeten kijken of de norm daarvoor 120% in plaats van 130% van het wettelijk minimum kan worden. We hebben ook naar een heleboel andere posten gekeken. Je komt dan op het imago-beleid, het open armenbeleid, positioneren van externen, talentontwikkeling en het vestigingsklimaat. Naar ook die posten kan nog eens gekeken worden voor het bezien van eventuele ruimte.

De heer Duijsens: Ik heb drie vragen. De heer Van Koppen zei dat we de pot van de aandelenverkoop van Westland Infra hebben verbruikt. Was toen de LPF ook niet aan zet? Toen wij in 2010 kwamen was de pot leeg en was al het geld op. Dus dat is in de periode daarvoor uitgegeven. Klopt dat of niet?

U zegt dat incidentele inkomsten structurele lasten hebben gedekt of andersom. Geef daar wat voorbeelden van, want de wethouder heeft in de commissievergadering gezegd dat dat niet zo is.

U beroept zich op wat u allemaal tot stand heeft gebracht. De mavo wordt herbouwd. Bent u het met mij eens dat het gewoon initiatieven van ontwikkelaars zijn en dat de gemeente alleen maar op afstand staat te kijken of een initiatief binnenkomt? Of is de rol van de gemeente om langs te bellen en ontwikkelaars te vragen of ze nog interesse in locaties hebben?

De heer Van Koppen: Vraag een. Dat geld is gewoon weg. Ik heb gezegd dat we nu met zijn allen naar voren moeten kijken. Dat hele potje is op en we moeten nu gewoon kijken hoe we dat in de toekomst gaan doen.

Vraag twee. Een aantal voorbeelden. Nou, het boekwerk is dik zat. Bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing. Er zit geld in de reserve dat wordt gebruikt voor ICT en andere zaken. Dat is niet de bedoeling. Dan valt een verhoging nu ineens heel rauw op je dak. Was je daar jaren slimmer mee omgegaan, dan had dat niet gehoeven.

Vraag drie. Nee. Het is niet zo dat ik nu alleen maar op mijn borst sla en zeg dat het goed gaat. U noemt zelf het Daltonproject aan de Geestweg. Ja, daar is een gemeente bij nodig. Want afgelopen tien jaar waren er ook best mensen die daar wilden ontwikkelen. Maar het is blijkbaar samen met de gemeente niet tot stand gekomen. U denkt toch niet dat daar tien jaar nooit iemand interesse in heeft gehad en nu ineens bedrijven of mensen denken dat al tien jaar iets stil ligt en dat te gaan doen? Jaren zijn ze daarmee bezig, maar blijkbaar kwam het niet tot stand en nu wel. Dat is gewoon een constatering en verder is dat denk ik helder.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Keizer van GemeenteBelang Westland.

De heer Keizer: Mijnheer de voorzitter. De voorjaarsnota van uw college signaleert dat Westland de komende jaren meer uitgeeft dan dat er binnenkomt. En daarop kondigt u aan in de begroting van 2020 diverse voorstellen te willen doen voor het verhogen van bestaande en het invoeren van nieuwe belastingen. Wij blijven hameren op het maken van structurele keuzes. Wij roepen uw college daarom op om bij de Begroting 2020-2024 met voorstellen te komen voor meer ombuigingen van bestaand en nieuw beleid dan nu aangekondigd. Onze gemeente heeft een forse opgave te doen. GBW waarschuwde bij behandeling van de Begroting 2019 hier ook al voor en helaas onze angst is bewaarheid. Een bezuiniging die uiteindelijk ruim € 14.000.000,00 bedraagt. Deze opgave is voor ons allen, college en raad, coalitie en oppositie. Een bezuiniging die vooral voortkomt uit onontkoombare uitgaven, overgehevelde taken van het Rijk naar de gemeente en onvoorziene kosten in de zorg. En we zijn blij dat de wethouder Financiën eerder in januari, maar laatstelijk tijdens de brede vergadering van de commissie EFO nogmaals bevestigde dat de bezuinigingen niet zijn veroorzaakt door in het verleden genomen besluiten door vorige raden en colleges. Deze bestuursperiode is ervoor gekozen om op een andere manier te besturen en is aangegeven dat de coalitie niet aan coalitieoverleggen gaat doen. De fractie van GBW respecteert die keus, maar eerder al hebben wij aangegeven dat afspraken binnen de coalitie, college en fracties wat ons betreft normaal zijn en bijdragen aan bestuurlijke duidelijkheid en stabiliteit en niet voor onbedoelde verrassingen zorgen. Geven en nemen en met elkaar komen tot een verdedigbaar resultaat onderschreven door een politieke meerderheid in de gemeenteraad, ook als het impopulair is en onontkoombaar is. In dat kader zien wij een de grote dekking die het college heeft gevonden in de verhoging van de ozb op niet/woningen van 30% al zo goed als onhaalbaar gegeven de daags na de gepresenteerde voorjaarsnota gegeven reactie van twee van de vier coalitiefractievoorzitters. Wanneer er voor die 30% geen meerderheid is dan heeft het college nog een veel grotere opgave om de begroting sluitend te krijgen. Uitgaande van de tekst uit de voorjaarsnota kan ik melden dat het college niet op de steun van GBW hoeft te rekenen om de ozb met 30% te laten stijgen voor het bedrijfsleven en zeker niet voor het verenigingsleven. Bij behandeling van de Begroting 2019 is afgesproken dat de wethouder Financiën bij de Begroting 2020 zou komen met maatregelen om het verenigingsleven qua ozb neerwaarts bij te stellen. Waar de ozb in Westland ogenschijnlijk niet hoog is ten opzichte van de gemiddelden, andere lasten binnen de gemeente zijn dat dan weer wel. Dat is ook aangegeven in de brief van het MKB, het VNO en Horeca Westland. En voor de invoering van reclamebelasting geldt dat hetzelfde. Ook hier is slechts een bepaalde doelgroep gevonden om de last te dragen. Wij zijn dan ook zeer benieuwd naar de uitwerking van de plannen en waar de grenzen worden getrokken. Welk bedrijven wel, welke niet. Welke uiting wel en welke uiting niet. Welk verschil ziet het college tussen reclame op een gevel van een pand en een volledig bestickerde trailer van een transporteur? Niet dat wij die ook willen gaan belasten, maar zo ontstaat wel rechtsongelijkheid. Willen wij dan niets in de lastensfeer? Jawel. GBW heeft in haar programma aangegeven dat een ozb-verhoging bespreekbaar is als we daarmee ons voorzieningenniveau, en dat niveau is fors in Westland, in stand kunnen houden. Wat dat betreft zouden wij ook verder willen gaan dan slechts de inflatie als we daar noodgedwongen keuzes voor moeten maken.

Voorzitter. Wij wachten af of dit college met die felle tegenstanders van hondenbelasting, en dan met name de LPF, de VVD en de ChristenUnie/SGP, die 10 oktober 2011 nog met elkaar een motie indienden om de hondenbelasting af te schaffen, uiteindelijk komt met een voorstel komt. Ik hoorde gelukkig net een positief verhaal van de heer Van Koppen. Ik heb de stukken nog eens gelezen van toen en de toen geuite kwalificaties richting het college. En dat ware forse uitingen. Voorzitter. Wij wachten af wat daarmee gaat gebeuren. Wij zien deze aankondiging van de hondenbelasting als een technische redenering om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen in de hoop binnen raad en college om voor die tijd een ander dekkingsmiddel te vinden.

Voorzitter. Keuzes, waarom weer een onderzoek naar De Waterman? Waarom geeft u geen duidelijkheid? Open of dicht, ja of nee? Er wordt nu al jaren pleisters geplakt, de pot is leeg. Er moet nu een keus gemaakt worden. Het bestuur van de stichting gaf in april nog in een interview bij de WOS aan dat het verwacht dat de gemeente € 2.500.000,00 zal moeten gaan investeren. In plaats van de gewenste investering gaan we weer verder kijken en onderzoeken op welke manier het bad open kan blijven. Wij vragen uw college bij de begroting te komen met een voorstel: open houden met de benodigde financiële middelen of sluiten. Maar niet wederom een jaar gaan onderzoeken. De keuze is aan u om ons een keuze voor te leggen.

GemeenteBelang Westland maakt zich al jaren hard voor goede zorg dichtbij, met minder papierwerk en meer vertrouwen in de handen aan het bed. In dat kader vinden wij het onbegrijpelijk dat er meer en meer organisatorische kosten worden gemaakt voor prachtige jaarverslagen van zorginstellingen en partners, terwijl er bezuinigd wordt op de daadwerkelijke uren thuishulp. Als een inwoner vervolgens ten val komt is het helemaal crisis. Nog te vaak zien we dat mensen een plaats buiten Westland krijgen toegewezen. Tijdens een recente vergadering van de commissie MO is een tekort aan schoolplaatsen voor onze jongste jeugd in met name Wateringen ter sprake gekomen. Wij verzoeken uw college basisscholen aan te sporen om vaart te maken met een toelatings- en aanmeldingsbeleid met als ultiem doel dat kleine kinderen altijd in hun eigen buurt naar school kunnen.

Het komende begrotingsjaar wordt ook het jaar waarin uw college vele visies zal presenteren. GemeenteBelang Westland kijkt uit naar de politieke en technische discussies over deze visies in commissie- en raadsvergaderingen. Laten we er met elkaar voor waken dat er door de participatietrajecten geen valse hoop gegeven wordt. Komt uw college bij de begroting met een voorstel voor een participatienota, eigenlijk toch een bouwsteen van deze coalitieperiode? Met name de visies voor Heenweg, waar we eindelijk kunnen gaan bouwen, Kwintshul en Wateringen, hebben onze warme belangstelling.

Westland schreeuwt om meer woningen, daar zijn alle partijen het over eens. In het WOS-programma Westland Report zagen wij dat de wethouder Wonen graag twee woontorens gerealiseerd zou zien achter de Horticultus. Bij de discussie over de huisvesting van arbeidsmigranten gaven wij al eerder aan dat wij op die locatie, gesteund door bewoners aan de Langebroekweg, daar veel liever arbeidsmigranten zouden huisvesten. Daar kan een slag geslagen worden in de opgaaf. Het huisvesten van jongeren en ouderen zien wij veel liever tegen of in de centra's, maar niet op een aangrenzend bedrijventerrein zoals FloraHolland. Afspraken die wij in het ontwikkelkader hebben gemaakt zien wij mislukken, en dan gaat het met name in het kader van de communicatie. Helaas wil uw college deze nog niet bijstellen. Betere communicatie zal uiteindelijk bijdragen aan meer draagvlak. Het opofferen van bestaande glastuinbouwbedrijven voor het huisvesten van arbeidsmigranten, anders dan bij een glastuinbouwbedrijf zelf, kunnen wij niet begrijpen en zal onze steun dan ook niet krijgen.

Het nieuwe fenomeen huis van de buurt, geïntroduceerd door dit college, omarmt de fractie van GemeenteBelang Westland. Een mooi initiatief waardoor er meer ontmoeting en tegelijkertijd activiteiten worden gerealiseerd. Een aantal huizen van de buurt staan op punt van uitvoeren. Wij wensen het college en alle andere betrokken alvast succes daarbij. En wij zouden graag zien dat ook in Poeldijk een huis van de buurt gerealiseerd gaat worden. Wij

zien een grote kans om in De Veiling, met partners als Vitis en de bieb, maar ook met de activiteiten van de WOS, elkaar te kunnen versterken. Deze ontwikkeling zien wij als realistischer dan nu zes ton uitgeven voor een verbouwing van De Naald en op termijn nieuwbouw.

De voorzitter: Mijnheer Keizer. Een ogenblikje. Zou de publieke tribune zich willen richten op de discussie? U bent hier zonder microfoon goed te verstaan vanuit de publieke tribune. Dus u moet uw conversatie elders voortzetten of u geeft even gehoor aan de spreker hier.

De heer Keizer: De opmerking van de LPF fractievoorzitter Van Koppen in Het Hele Westland steunen wij van harte: afstand doen van De Naald, verkopen voor een symbolische euro en het geld steken in plannen die nu wel binnen de financiële ruimte van de gemeente Westland passen.

Wellicht heeft mijn fractie over het onderwerp gemeentewerf heen gelezen, maar we hebben dat nergens terug kunnen vinden. In januari nog besloten wij op voordracht van het college om € 100.000,00 beschikbaar te stellen om de aankoop van gronden voor een nieuwe werf voor te bereiden. Locaties waren zelfs al in beeld. Ik verneem graag van het college of dit plan nu helemaal stil ligt of dat wij het niet goed gelezen hebben. Dan komen we daar in tweede termijn op terug.

Teleurstellend zijn de opmerkingen over Monster-Noord. De sport daar voelt zich in de steek gelaten en jaren aan het lijntje gehouden. Hoe ziet het college nu een clustering in Monster-Noord voor ogen? En wat ons betreft mag er meer duidelijkheid komen, het hoeft allemaal niet allemaal in één jaar uitgevoerd te worden, maar gronden moeten wel beschikbaar zijn en blijven. En gelukkig is de lang gekoesterde wens voor het fit park in de Heenweg wel opgenomen. Een brede wens, zeker uit deze raad, maar ook vanuit onze fractie gaat in vervulling.

Mijnheer de voorzitter. Ter afronding. Onze complimenten voor de ambtelijke organisatie. Wij waarschuwden in 2016 al voor de druk die daarop staat. En helaas is dat ook bewaarheid geworden. Wij verwachten dat het college alles in het werk zal stellen om weer een gezonde werkdruk te realiseren. Wij wensen u succes bij het vertalen van deze nota naar een sluitende begroting. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keizer. Er zijn geen vragen aan u. Dan geef ik het woord aan de VVD, de heer Zuyderwijk.

De heer Zuyderwijk: Goedemiddag. Voorzitter. Dank aan het college en zijn ambtenaren voor het aanbieden van de Voorjaarsnota 2019. In deze voorjaarsnota wordt een vooruitblik gegeven naar de begroting en een visie gegeven op de diverse onderwerpen. Het is bijvoorbeeld goed dat het college komt met een mobiliteitsvisie met als belangrijke thema's bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Een goede bereikbaarheid is van belang voor de economie, de werkgelegenheid en natuurlijk voor onze eigen inwoners.

Westland heeft goede sportaccommodaties waar de gemeente in grote mate aan bijdraagt. Dat is goed voor het welzijn in het Westland. Natuurlijk zijn er wensen waar gezien de financiële situatie vraagtekens bij te zetten zijn. Het is goed sporten in Westland, laten we dat zo houden. Allemaal positieve zaken dus, maar toch knaagt er iets, er zit een gat in onze begroting van circa € 14.000.000,00 en daar worden we, net als Rob Geus, op zijn zachtst gezegd niet zo vrolijk van. Een tekort, dat zich overigens wel voornamelijk laat verklaren door de decentralisatie van de jeugdzorg. Een fenomeen dat zich niet alleen in de gemeente Westland voordoet, maar in het hele land en bijvoorbeeld ook in de omringende gemeenten zoals Den Haag, Midden-Delfland en Zoetermeer. We zitten allemaal in hetzelfde parket. Alleen maken we allemaal net even wat andere keuzes...

Keuzes, voorzitter... De diepe crisis van enkele jaren geleden wordt nog steeds gevoeld. Taakstellingen uit die tijd worden nog steeds uitgevoerd en zoals we hebben kunnen lezen in

de voorjaarsnota brengen ze niet altijd op wat we ervan verwacht hadden. Dat neemt niet weg dat we die keuzes toen hebben gemaakt om de gemeente weer financieel gezond te maken. Dat ging de goede kant op, tot dit jaar. We staan opnieuw voor de vervelende taak te moeten bezuinigen. Daarom kunnen we het ons niet langer veroorloven om alles maar te blijven doen. Als ik thuis een fikse tegenvaller heb ga ik geen een nieuwe televisie kopen of een jacuzzi voor in mijn achtertuin.

Hoewel ik tot op zekere hoogte begrip kan opbrengen voor het gelijktrekken van de ozb voor bedrijven met de omringende gemeenten, kunnen we weinig begrip opbrengen voor de eenvoud van de keuze, of liever gezegd zo ongeveer de enige pijnlijke keuze. Het college lijkt aan de grootste en makkelijkste knop op het paneel te draaien, de ozb, terwijl hobby's op de begroting blijven staan.

Laat ik beginnen met het geven van een compliment. De VVD Westland is blij dat het college inziet dat we niet alle wensen maar klakkeloos kunnen inwilligen, bijvoorbeeld De Naald. Wij steunen het besluit om een nieuwe Naald momenteel in de koelkast te zetten en van het nodige pleisterwerk te voorzien. Al vinden we de € 620.000,00 voor het plakken van pleisters nog aan de hoge kant. Waar gaat dat allemaal zitten? Wat is het noodzakelijke werk dan? Als ik verder met de pen door de voorjaarsnota ga, dan zijn er een hoop zaken waar we als VVD Westland vraagtekens bij kunnen zetten. Diverse zaken op het terrein van kunst- en culturaanbod, een hoogleraar op het World Horti Centre voor € 50.000,00 per jaar, een nazorgcoördinator voor ex-gedetineerden en diverse zaken op gebied van externe positionering en het open armenbeleid. In totaal telt deze allerhande franje bijna op tot € 1.000.000,00. De VVD Westland is van mening dat het college scherper aan de wind moet varen bij dit soort franje. Maar goed, dit is nog het categorietje stofkam. Om structureel in de kosten te snijden heb je wellicht een bezem nodig. De jacuzzi met de gouden kraantjes in onze achtertuin mag wat ons betreft ook terug in de doos: het zwembad De Hoge Bomen. Bijna € 14.000.000,00. Voorzitter, dit zijn bedragen die we ons toch niet kunnen veroorloven terwijl we te kampen hebben met een tekort dat net zo groot is.

Dan nog de accommodaties, voorzitter. Er wordt tussen neus en lippen door gemeld dat er op termijn forse investeringen nodig zijn om accommodaties zoals De Leuningjes, De Noviteit en de Hofboerderij open te houden in 2020. Wat voor investeringen, voorzitter? En hoe rendabel zijn die investeringen? Durven wij kritisch te kijken naar de functie van deze dorpshuizen? Het afstoten, privatiseren van dit type vastgoed levert wellicht op de korte termijn een eenmalige opbrengst op, maar snijdt flink in toekomstige kosten wat betreft het beheer, onderhoud en exploitatie. Met de verkoop, inclusief afspraken betreffende behoud van de maatschappelijke functie verlagen we de vaste lasten voor onze gemeente. Structurele lasten die niet meer gedekt hoeven te worden door structurele inkomsten, omdat deze lasten er niet meer zijn.

Volgens de voorjaarsnota wordt aangegeven dat 'er stevige opgaven bij de gemeenten liggen op het gebied van de energietransitie'. Hoe gaat het college daar mee om? "Moeten" we dingen of kan de gemeenten keuzes maken en kan het college aangeven hoe zij met 'die stevige opgaven' omgaat?

Als VVD Westland kijken wij ook naar onszelf. Naar onze eigen moties en naar moties waar we onze handtekening onder gezet hebben. Naar de hoeveelheid ongedekte moties die nog liggen te wachten. De ene motie is nog urgenter dan de ander. De VVD Westland denkt dat het goed is als wij samen als raad door deze lijst heen gaan en ons bij iedere motie afvragen: is dit wel de tijd, moet dit nu of kan dit nog een paar jaar wachten?

In de voorjaarsnota geeft het college aan dat er door het kabinet in de jaren 2019 tot en met 2021 € 1.000.000.000,00 extra aan de landelijke gemeenten wordt toegezegd om aan de kosten voor de jeugdzorg tegemoet te komen. Kan het college aangeven hoeveel de gemeente Westland kan verwachten?

Voorzitter. Terugkomend op de ondernemers, de groep die onevenredig hard geraakt wordt door de huidige plannen. De ondernemers die wij hebben gesproken begrijpen dat er aan alle kanten moet worden gezocht om het gat te dichten, maar zij zien terecht dat zij de rekening

wel driedubbeldik gepresenteerd krijgen, terwijl er amper tot niet naar de uitgaven van de gemeente wordt gekeken. Afvalstoffenheffing omhoog, reclamebelasting, rioolheffing en als klapper de ozb voor bedrijven met 30% omhoog. Wat betekent een verhoging van al die lasten voor een willekeurige kleine ondernemer in onze centra? Wij zijn van mening dat we juist een goed ondernemersklimaat moeten blijven scheppen, ook om onze kernen en winkelcentra levendig te houden.

Het moge duidelijk zijn, wij zijn het niet eens de eenvoudige keuze van dit college. Namelijk lasten verhogen zonder ook maar serieus aan de uitgavenkant te hebben gekeken waar structureel valt te bezuinigen. Wij zijn tegen de dekking van de tekorten door eenzijdige lastenverhoging van onze lokale ondernemers. Dekking moet gevonden worden door kritisch te kijken naar de franje in deze voorjaarsnota en wij terug naar de kerntaken.

Wat ons betreft moet het college dan ook terug naar de tekentafel. Zorgen dat ook de gemeente een bijdrage levert aan het dichten van het gat. Wij zullen het college opdragen om het percentage van 30% ozb-verhoging voor niet-woningen te verminderen en in plaats daarvan scherp te kijken naar de kosten en uitgaven niet horend tot de kerntaken.

De stofkam en de bezem er doorheen te halen. Alle kleine beetjes helpen. Als is het maar voor het signaal naar onze ondernemers wat daarvan uit gaat. De franje uit de begroting van 2020 eruit te halen en zich te richten op de kerntaken die we als gemeente hebben.

Kerntaken. De VVD Westland is bereid dit samen met u te doen. Terug naar de kerntaken en hierdoor de kosten te verlagen en zodoende het begrotingsgat kleiner te maken. Dan is deze onevenredige lastenverhoging voor de ondernemers niet noodzakelijk. Want ondernemers, groot of klein, zijn een essentiële pilaar voor onze werkgelegenheid, verenigingen én voor het Westland. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen vragen voor de heer Zuyderwijk. Dan geef ik het woord aan mevrouw De Zoete van de ChristenUnie/SGP.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie en de SGP staan voor een degelijk financieel beleid. Dat is overal in het land zo, dus ook in het Westland. Dat betekent niet alleen voor nu een sluitende begroting, maar ook in de toekomst. Daarbij moet het met een gemeente van bijna 110.000 mensen en een begroting van ruim over de € 300.000.000,00 mogelijk zijn om niet alleen financieel gezond te zijn, maar ook geld opzij te zetten voor ambities. Dat vraagt uiteraard wel om keuzes. Mensen die voor mij hebben gesproken hebben dat ook al gezegd. En dat vraagt ook om een zakelijke opstelling van de gemeente naar stakeholders. Voorop staat wat ons betreft altijd dat mensen die afhankelijk zijn van het sociaal vangnet van de gemeente hier ook op kunnen blijven rekenen.

In de voorjaarsnota wordt gesteld het dreigende tekort van de gemeente niet op te vangen door burgers zwaarder te belasten, maar door het verhogen van de ozb op bedrijven. Daar staan wij volledig achter. De redenatie is dat ondernemingen door het in verhouding tot andere gemeenten zeer lage tarief de afgelopen jaren zijn ontzien. Ook is er veel geïnvesteerd om bedrijven op andere wijze te faciliteren, bijvoorbeeld door de aanleg van wegen. Om maar niet te spreken van de inzet die moet worden gepleegd in verband met de grote groep buitenlandse werknemers die voor de bedrijven nodig zijn.

Wij kunnen ons vinden in de redenatie dat het in het huidige economische klimaat niet meer nodig is grotere bedrijven door een laag ozb-tarief te ontzien. Het moet echter ook niet zo zijn dat door verhoging van de ozb kleine ondernemers het hoofd niet meer boven water kunnen houden en winkeliers onze kernen verlaten. Over die rekensom is net al gesproken. Dat blijkt mee te vallen. Op dat gebied zijn wij wel gerustgesteld.

Als we de voorjaarsnota inhoudelijk en financieel bekijken zien we in tabel 3 op bladzijde 8 ontwikkelingen die weliswaar exogeen en onontkoombaar zijn, maar dat wil nog niet zeggen dat er geen invloed op de kosten kan worden uitgeoefend. We willen nader ingaan op een paar grote posten, namelijk de energietransitie (€ 1.200.000,00), de ICT/organisatie (samen € 2.800.000,00) en de jeugdzorg (€ 7.000.000,00).

Als eerste de energietransitie. Westland loopt graag voorop, maar misschien is het verstandig op dit moment pas op de plaats te maken. Daarbij heb ik het niet over zaken die hun nut bewezen hebben, zoals zonnepanelen, die zichzelf terugverdienen. Bij aardwarmte en warmtenetten kan faciliteren voldoende zijn. Door de snelle ontwikkelingen op dit gebied gaat het hierbij om risicovolle zaken, waarbij het risico inmiddels ook genomen kan worden door ondernemers. Er stond ook iets over het gasvrij maken van woningen, maar daar lijkt gelukkig nog niet echt op te worden ingezet. Door onzekere techniek is de tijd daarvoor nog niet rijp.

Dan het sociaal domein. De ChristenUnie/SGP Westland is er een voorstander van dat er voor ieder die dat nodig heeft een sociaal vangnet is. De gemeente heeft op dit gebied ook wettelijke taken, al zou de wijze waarop de taken uitgevoerd worden onderwerp voor herbezinning moeten zijn. In Nederland is het al lange tijd gebruikelijk dat sociale zorg niet als vangnet, maar als basisvoorziening wordt gezien. Maar dat blijkt onhoudbaar. Wij, als maatschappij, moeten leren weer voor onszelf en voor elkaar te zorgen. In het Westland zijn vooral van dat laatste erg veel mooie voorbeelden te vinden. Stimuleren en initiëren van eigen kracht van mensen zou de core business van het sociaal domein moeten zijn. Alleen op deze wijze blijft het sociaal beleid betaalbaar en kan het sociale vangnet behouden blijven, zodat niemand zonder de nodige zorg komt te zitten.

Dan de ICT en de organisatie. Vorig jaar kwam de gemeentesecretaris ons vertellen dat de organisatie alleen op orde gebracht kon worden door het aannemen van veel hooggekwalificeerd personeel. Ik schrok daar wel van en heb dat ook laten merken, maar er van uitgaande dat er werkelijk iets aan de hand was hebben wij niet dwarsgelegen toen er financiële ruimte gevraagd werd. We zien inderdaad kwaliteit bij de ambtenaren waar wij mee in contact komen, en die kwaliteit verdient een goede beloning. Uiteraard wel een regulier ambtenarensalaris en geen buitensporig inhuurtarief. Maar wanneer je mensen aanneemt die door een gerichte scholing beter in staat zijn de complexe hedendaagse vragen te tackelen komt er ruimte bij ambtenaren in lagere schalen. Nu ga ik er van uit dat zorgvuldig met mensen wordt omgegaan, zodat voor ieder een passende inzet wordt gevonden. Dat neemt niet weg dat bij pensionering van ambtenaren niet altijd vanzelfsprekend een vacature ontstaat. Efficiënt beleid kan hier in de toekomst besparingen opleveren. Het Cebeon-rapport gaf aan dat wij geen hoge kostenpost voor bestuur hebben, maar het kan nooit kwaad om een beetje zuiniger te zijn.

Datzelfde geldt voor ICT. Het is de vraag of het hoge bedrag reëel is. Wanneer ingezet wordt op Saas, (software as a service) betekent dit dat er minder ICT'ers in ambtelijke dienst nodig zijn. In de praktijk is bij overheden op alle niveaus te zien dat dit vaak niet gebeurt. Dus er zijn nog veel ambtenaren die zich met ICT bezighouden, maar het eigenlijke werk wordt door inhuurkrachten gedaan. En daar kan ook wel eens de bezem doorheen. Bovendien is software as a service alleen voor gebruikelijke zaken, zoals dingen die ieder bedrijf nodig heeft. Maar voor specifieke overheidsdoeleinden heb je specifieke ICT-toepassingen nodig. Mijn vraag daarbij is of de gemeente Westland ook aansluit bij systemen die daarvoor geschikt zijn en of dat wel of de meest zuinige manier gebeurt.

Om het Westland in de toekomst leefbaar en gezond te houden is het noodzakelijk dat het gemeentebestuur op een andere manier naar de omgeving gaat kijken. Wanneer een projectontwikkelaar de blik laat vallen op de schaarse grond in het Westland, is daar en winst oogmerk bij. Dat is gewoon zijn taak/werk. De gemeente is echter sturend en die moet bepalen wat gewenste en ongewenste ontwikkelingen zijn. We hebben het er net ook al over gehad: welke gebouwen verkoop je wel, welke gebouwen wil je liever laten slopen en vind je ongeschikt om te verkopen? Het gangbare uitgangspunt: voor sociaal bouwen moet de gemeente er per woning zoveel bij leggen. Dat heeft een marktversturende werking. Ontwikkelaars weten immers dat de gemeente met een zak geld klaar staat. In het huidige economisch klimaat moet het mogelijk zijn ook binnen strikte gemeentelijke regels winstgevendende projecten te ontwikkelen. Dat vraagt creativiteit.

Dergelijke creativiteit is ook nodig bij het ontwikkelen van sportvoorzieningen. De Hoge Bomen kan wat ons betreft blijven. We hebben heel veel zwembaden in Westland. Een fractiegenoot in Westland heeft uitgerekend dat Den Haag wel 20 zwembaden zou hebben als zij net zoveel zwembaden per bewoner als in Westland had. Die staan er echter lang niet. Wat ons betreft mogen die zwembaden wel blijven, alleen niet op kosten van de gemeenschap. Er zijn een heleboel mogelijkheden om dingen te financieren en om dubbel ruimtegebruik te creëren. Wat dat betreft zou creativiteit heel erg op zijn plaats zijn. Voor aanleg van extra hockeyvelden is een gemeentelijke bijdrage redelijk, maar een bedrag van € 1.800.000,00 voor omvorming van een voetbalveld naar een hockeyveld vindt onze fractie buiten proportie. Het bedrag dat voorzien is voor zwembad en hockeyveld kan beter besteed worden aan de andere ambities als vervoer, fietspaden, aanpak ondermijning en dergelijke. Een veel groter deel van de bevolking heeft er dan profijt van.

Het is voor ons van belang dat de dorpscentra leefbaar blijven. Ik zei dat net al door de winkeliers die daar moeten blijven. Door de veelheid aan peilingen en raadplegingen zijn er bij de bewoners verwachtingen gewekt en die moeten worden gehonoreerd. Wat dit betreft kan een goede participatieverordening uitkomst bieden, maar dit moment nu is het zaak om de centra zoveel mogelijk volgens de toezeggingen op te knappen.

Nog een paar punten. Die gaan voornamelijk over De Naald. Daar is heel veel geld voor gereserveerd. Theaters zijn er in de omgeving van het Westland voldoende. En ook ruimten voor uitvoeringen en cultuur van de burgers zijn er. Denk aan De Leuningjes en kerkelijke gebouwen die daarvoor in te zetten zijn. Wij vinden het geld voor De Naald dus niet noodzakelijk. Waarop volgens ons niet te bezuinigen is zijn begraafplaatsen, het minimabeleid en het onderhoud van de buitenruimte, waarop pas een groot traject is losgelaten. We zijn blij dat het er weer netjes uitziet en willen dat graag zo houden. Niet willen wij bezuinigen op bibliotheken en betaalbare woningen voor starters en ouderen. Daarop moeten een onveranderde inzet blijven. Het gaat bij al die dingen wel om kostenefficiëntie.

Ik werd nog uitgedaagd om iets over de hondenbelasting te zeggen. Wij gaan er van uit dat honden vooral voor eenzame mensen waardevolle gezelschapsdieren zijn. En die moeten voor iedereen haalbaar blijven. Wel brengen honden vervuiling met zich mee en daarom zou het hebben van meer dan een hond belast kunnen worden. Dat komt niet helemaal overeen met die motie, maar zo staan wij er in. Dank u wel.

De heer Keizer: U had het over zwembad De Hoge Bomen. Bent u voor uitvoering van dat nieuwe zwembad of wilt u dat geld gewoon niet voor dat zwembad beschikbaar stellen? U zegt ook de voorgenomen investering van € 600.000,00 voor De Naald ook liever niet te hebben?

Mevrouw De Zoete-van der Hout: U heeft goed geluisterd. Het zwembad De Hoge Bomen mag wat ons betreft blijven, maar niet voor het grote bedrag dat er voor staat. Daar moet een creatievere oplossing verzonnen worden. We weten wel dat heel veel mensen daaraan belang hechten. Er valt wel wat te bedenken. Als u Binnenlands Bestuur leest heeft u daarover afgelopen maand iets kunnen lezen.

In De Naald hebben wij als fractie altijd op deze manier gestaan. Het is enerzijds een maatschappelijke functie, maar dit grote bedrag? Nee.

De heer Keizer: Voor alle duidelijkheid, u bent daar tegen. Maar als het college dadelijk bij de begroting met voorstellen komt, stemt u dan tegen of accepteert u het dan wel bij een meerderheid?

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dat ligt er helemaal aan of het college iets van onze wijze woorden aantrekt en daar een mooi voorstel aan toevoegt. Want ik heb gezegd een sociale functie prima te vinden, maar met een hoog bedrag zijn wij niet blij.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn niet meer vragen. Dan geef ik het woord aan de fractievoorzitter van GroenLinks, de heer Spaans.

De heer Spaans: Dank u wel, voorzitter. Ik heb mijn bijdrage een titel meegegeven. Voor mij als beelddenker is dat handig, maar wellicht is dat ook voor anderen zo. Mijn bijdrage heet 'Het Ijsbergmodel'. Die bijdrage gaat dus over een ijsberg.

Voorzitter. Zoals altijd kijkt GroenLinks terug en vooruit, als een soort god van Janus. Het woord 'God' is heel veel gevallen. Bij de start van het college hebben wij aangegeven dat wij constructief en positief-kritisch tegenover de door het college naar voren gebrachte voorstellen staan. We nemen geen rigide oppositierol in van 'wij zijn van de oppositie, dus we zijn tegen'. Nee, we gaan kijken wat we van de voorstellen mee kunnen nemen als we ons programma ernaast leggen. Daarbij denken we ook na over het feit dat 100% realiseren van je eigen ideeën, zeker in de politiek, onzin is. 60% vooruitgang is ook vooruitgang. En zo kijken wij naar voorstellen die eenieder naar voren brengt. Dat benadruk ik nog maar eens. Wat is ons kader waarlangs we zaken tegen het licht houden? Groen, open samenleving en sociaal. Langs die drie lijnen wil ik ook de voorjaarsnota de revue laten passeren.

Ik dien geen moties in. We geven wel iets mee en wellicht doen we dat in de vorm van een motie, maar dat moeten we nog even zien. Ik ben het in die zin eens met de inbreng van de heer Van Koppen. En verder dienen we geen wensenlijstje in, daar zijn we in principe tegen. Verder gaan we wel per definitie liggen voor voorstellen die dom en alleen maar op het getal, de macht en meerderheid worden ingebracht. Die hebben niets met argumenten te maken, maar betreffen slechts cijfertjes optellen. Tot zover mijn inleiding.

Dan ga ik even terugkijken, want de Januskop was mijn uitgangspunt als metafoor. Terugkijkend is er wat ons betreft heel erg weinig beleid geweest. Wel is gedaan alsof er veel beleid was. Dat noem ik fake-beeldvorming. Ik vind dat er de laatste tijd heel veel fake-beeldvorming hier in dit huis heeft plaatsgevonden: net doen alsof er heel veel gedaan is, maar in werkelijkheid was dat niet het geval. Spierballentaal over puinruimen. Als je dat analyseert, dan zaten twee van de coalitiepartijen ook in het vorige college. Is dat dan het te ruimen puin, wat je eigen collega's voor elkaar hebben gebokst? Dat vind ik spierballentaal en fake-beeldvorming. Daarmee moeten we stoppen. In het Westland moeten we naar constructieve voorstellen kijken, die we als totale raad naar voren brengen. En niet in de krant laf de bal naar een ander toespelen over zaken die er in het verleden zijn gebeurd. De LPF-fractievoorzitter hoorde ik net zeggen dat hij naar voren wil kijken, maar zijn afgelopen bijdrage was tien minuten terugkijken naar wat een ander fout had gedaan. Dat is ook fake-beeldvorming.

Wat de afgelopen periode wel goed is gegaan, dat heb ik op 9 juli al naar voren gebracht, is de Cultuurnota. Niet dat wij nou zo staan te springen over de wereldschokkende verbeteringen daarin, maar die valt onder de categorie dat 60% ook vooruitgang is. Met elkaar kunnen we de komende tijd kijken of we die veel beter kunnen maken. Hetzelfde geldt voor het afvalbeleid. Ook dat staat niet stil. Het denken staat nooit stil. Als we nu een soort nulmeting hebben aanvaard kunnen we in de toekomst een scherpere koers varen en betere voorstellen doen, want ook techniek houdt niet op.

Ik vind het interessant, leuk en grappig om een treffend citaat uit de voorjaarsnota voor te dragen: 'De uitdagingen vragen van ons bestuurlijk leiderschap. Geen hiërarchie, geen ivoren toren, maar leiderschap in een netwerksamenleving. Verantwoordelijkheid nemen voor het algemeen belang door te durven kiezen.' Dan ga ik even analyseren. De WOS wacht al jaren op een keuze. Daar is er fake-beeldvorming. De voetbalkooitjesdiscussie. De raad houdt zich bezig met twee voetbalkooitjes en wethouder Snijders was twee maanden bezig met die voor elkaar te krijgen. En dan durf je in je voorjaarsnota te schrijven 'durven kiezen'. Je kunt niet eens een keuze maken over een voetbalkooitje. Dat is fake-beeldvorming.

De Waterman. Nu weer een onderzoek. Dat is geen keuzes maken. De Waterman dobbert nog steeds door. Het slagboombeleid bij Vlughtenburg. Die slagboom staat al tien jaar open en

elke keer horen we dat die dicht gaat. De eerste woorden die wethouder Zwinkels tegen mij na haar aantreden sprak was dat zij iets zou gaan doen aan die slagboom. Toen wist ik al dat het niet gaat gebeuren. Dat zou namelijk een trendbreuk zijn en dat doen ze nooit voor het toeristenseizoen. Want dan heb je bevriende ondernemers iets aangedaan. Je gaat geen slagboom dicht doen als de 31.000 illegale verkeersbewegingen op hun hoogtepunt zijn. Nee, dat doe je in december. Dan pas doe je hem dicht, want dan weet niemand de schade. Dus fake-beeldvorming.

Ik ga maar even door met dat citaat. Het tweede stukje is minder leuk, maar wel duidelijk. 'Sturing geven op de inhoud, maar tegelijkertijd ruimte geven voor participatie en initiatieven'. Daar zijn wij ernstig voor. 'Maar ook grenzen stellen waar dat nodig is'. Je zou dan verwachten dat iedere commissie- en raadsvergadering uitpuilt van voorstellen en beleid, dat er extra raadsvergaderingen belegd zouden moeten worden om de daadkracht van dit college op zijn merites te kunnen beoordelen. Maar helaas, het tegendeel is waar. En dat, voorzitter, is waarom ik dit verhaal Het Ijsbergmodel heb genoemd. Dat, voorzitter, is varen op weg naar de ijsberg. Ik kom daar zo nog op terug.

In de voorjaarsnota is een tekort van ongeveer € 14.000.000,00 begroot voor 2020, oplopend tot € 15.000.000,00 in 2023. En dat komt voornamelijk door van buitenaf komend onheil. En om nu het tekort van € 14.000.000,00 te dichten kijkt het college voornamelijk naar de uitkomsten van het Cebeon-rapport. Maar is dat nou in lijn met het durven kiezen vanuit mijn citaat? Dat is toch gewoon je verstoppen achter een rapportje? Dat is toch niet het leiderschap dat u met ronkende woorden in de voorjaarsnota naar voren brengt? Dat is toch gewoon 'ik heb een rapport en dat zegt eigenlijk wat wij niet durven te zeggen'. Dat is toch fake-beeldvorming.

Voorzitter. Ik ga even de lijnen langs die ik zonet heb geschetst: sociaal, groen en open samenleving. En wellicht heb ik dan een spreekijdtekort, maar dat zien we dan wel weer.

Onderwijs. Ik vind Wateringen een probleem voor de hele raad. Ik vind dat daar geen partijpolitiek gespeeld moet worden. Ik vind dat wij als onderwijsspecialisten bij elkaar moeten gaan zitten met de wethouder en ambtenaren om te kijken hoe wij dit probleem met elkaar kunnen tackelen. Ik zeg dat ook namens het CDA en D66. Niet alleen de Hofvilla die hier heeft gestaan, maar ook de Pieter van der Plas- en de Mariaschool. Iedere school in Wateringen ondervindt die effecten en ik nodig de wethouder uit om op dit voorstel in te gaan.

Jeugdzorg hangt als een soort zwaard van Damocles boven ons hoofd en dat van de wethouder. De wethouder kan daaraan niks doen, omdat het door de rijksoverheid over de schutting is geflikkerd en het is onze taak om de meest kwetsbare kinderen jongeren te voorzien van oplossingen die ze het minste pijn doen. En ook dit voorstel zou iets zijn dat opgepakt zou kunnen worden. Ik laat dat graag aan u over, voorzitter.

Eenzaamheid is ook een sociaal onderwerp. Ik weet nog dat ik bij de begrotingsbehandeling hier stond toen er moties van GBW en het CDA lagen, die allebei hetzelfde zeiden, op één ding na, de portemonnee. Met elkaar hebben we de moties ineengevloegen. Ik heb daarin een rol mogen spelen. We hebben tegen elkaar gezegd wat het verhaal over eenzaamheid is. Als we dat nu terugkrijgen en bekijk zie ik eigenlijk dat de portemonnee er weer is uitgeknipt en de motie niet of onvolledig wordt uitgevoerd. Ik daag het college uit om tegen eenzaamheid toch nog centen te vinden. Wellicht in dat zwembad van € 14.500.000,00 of in het gemeentehuis van € 2.000.000,00. Eenzaamheid is het grootste probleem dat op dit moment speelt en wellicht kunnen we daar een oplossing voor vinden. Als dat zonder geld in Westland moet vind ik dat armoede.

Over thuiszorg is al voldoende gezegd. Ik heb daar net in mijn bijdrage al wat gezegd. Wat betreft het MKB ben ik het er volstrekt mee eens dat dat aan de rem en bel trekt. Het MKB wil ook zijn bijdrage leveren, maar de stapeling vindt hij niet terecht en eenzijdig. Dat kan ik mij voorstellen. Waarover ik wel verbaasd ben is de handtekening van VNO-NCW onder dit verhaal, omdat de bestuursvoorzitter van Unilever 283 zoveel verdient als zijn cao-

werknemer. Hier in Westland verdelen we de pijn, maar als straks de pijn bij Unilever verdeeld moet worden, zet u dan uw handtekening er ook zo snel onder?
Dan de hellingbaan bij de kust. Wij zijn daar niet voor, om een aantal redenen. De natuurtoets heb ik al opgevraagd. Is de PAS-regeling ook een stikstofplan? Als dat er is, kunt u dat alvast opsturen? Als dat er niet is, prettige wedstrijd, ik zie u bij de Raad van State.

Verdere zaken over strandslagen komen er nog aan dus die wacht ik rustig af.
Over 95 bomen bij het Prinsenbos staat in de vergunning dat die worden teruggebracht in het projectplan. Er hoort gewoon een herplantplan te zijn en dat is er niet in Westland. Wekelijks zie ik dat er bomen gekapt worden. De huidige wethouder zegt dat de herplantplicht van twee bomen voor een gekapte boom niet voor dit college geldt. Ik vraag me af waar hij dat heeft gecommuniceerd. Alle kiezers willen namelijk vergroening. Als het college besluit de herplantplicht te schrappen, moet het dat normaal communiceren. Fake-beeldvorming!
Dan een open samenleving. Ik zie wethouders over marktplainen paraderen en burgers een hand schudden. Ik zie allerlei zaken in kernen. Mij staat het beeld voor ogen in de kerk van Ter Heijde. Daar zat het voltallige college in een lege kerk en daar kreeg het te horen wat Ter Heijde wilde: een boot, heen en weer rijdende busjes naar Monster en een levendig plein. Twee weken ervoor had Westland Verstandig die moties ingediend. En het college zat dat daar aan te horen. Fake beeldvorming voor een lege kerk. Als je het dan hebt over het werkelijk luisteren naar de burger, neem dan even de tweets van de inwoner van Juliahof voor ogen. Hij is al twee jaar bezig om zijn onderwerp naar voren te brengen. Maar hij krijgt geen gehoor, er wordt niets beantwoord. Als hij het digitaal inbrengt is er een reply in de zin van 'was u die meneer die het boodschappenkarretje in het vijvertje heeft gevonden?' Kortom, beantwoord eerst eens gewoon mailtjes van burgers op een normale manier. Een oudere heer die uitkijkt op een veld met bloemen en die als de dood is dat die zomaar weggemaaid worden krijgt geen antwoord en moet uit pure armoede een bordje 'niet maaien' in zijn voortuin timmeren. Dat is fake-beeldvorming.
Afsluitend, voorzitter. Beelden die niet stroken met de werkelijkheid zijn spookbeelden.

De voorzitter: Uw tijd is om.

De heer Spaans: Mag ik het afmaken?

De voorzitter: U mag het afmaken.

De heer Spaans: Ik zag net dat de tijd van GemeenteBelang Westland gewoon stil stond, terwijl de heer Keizer zijn bijdrage deed.

Mijn spookbeeld rondom het college dat naar een ijsberg vaart is een filmbeeld. Beter gezegd een scene uit een film. Welke film? De Titanic. Die film heb ik voor ogen en specifieke een scene, namelijk de scene dat we het schip zien zinken en het orkestje vrolijk doorspeelt. Film is fake en fictie en ik hoop oprecht dat dit geen werkelijkheid wordt. Tot zover.

De heer Van Koppen: Titanic is volgens mij waar gebeurd. De film is waarschijnlijk fake. Even de bijdrage van de heer Spaans. Als hij ooit in zaaltjes gaat optreden koop ik daar zeker een kaartje voor. Het is erg vermakelijk. Hij is erg bevlogen op elk dossier. Deze periode heb ik hem al een paar keer zonder microfoon horen zeggen vier jaar lang oorlog te voeren en vier jaar lang de strijd aan te gaan. Is dan uw bijdrage net niet gewoon fake-beeldvorming voor de rest? Bent u nou een constructieve partij of gaat u vier jaar lang oorlog voeren? Wat is nu waarheid?

De heer Spaans: Ik vind het oprecht fantastisch dat u dit mij vraagt. Want als ik alle bijdragen en bagger die u over de hoofden van de Westlanders strooit letterlijk zou moeten nemen had ik diezelfde vraag op dit moment aan u kunnen stellen.

De heer Van Koppen: Ja, maar ik stel hem aan u.

De heer Spaans: U stelt de vraag aan mij. Ja. Ik ga vier jaar lang oorlogvoeren. Dat heb ik net ook gezegd? En weet u waarop? Op dommigheid. Op dat we het op de macht gaan doen. Op de optelsom van zaken. Maar een constructief ingediend voorstel, mijnheer Van Koppen, steun ik. Dat weet u heel goed, want ik heb uw voorstellen ook gesteund. Dus deze opmerking is ook fake beeldvorming voor die camera's.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van D66.

De heer Hofland: Goed. Voorzitter. Leuker kunnen we het niet maken. Veel duidelijker ook niet. Dat was ongetwijfeld de intentie waarmee het college vorige maand om de tafel ging zitten om gezamenlijk de voorjaarsnota op papier te zetten. Toen onze fractie zich op haar beurt om deze nota schaarde, schoot ons ineens een bingokaart te binnen. Zo van het soort dat je nog wel eens op sociale media ziet. Even kwamen we in de verleiding om een exemplaar te maken met termen uit de voorjaarsnota. Tijdens deze vergadering zouden u en alle aanwezigen deze kunnen afstrepen: lager accres, exogeen en onontkoombaar, trap op, trap af. We waren aardig op weg toen we deze tekst tegen kwamen. 'Op advies van bureau AEF willen we als college in een nieuw uitvoeringsprogramma meer focus aanbrengen. Die focus moet in de eerste plaats liggen op het sturingsmodel en integraal werken. Deze zijn beide voorwaardelijk om financieel in control te komen. In lijn met dit advies hebben we besloten de onbenutte incidentele middelen van het uitvoeringsprogramma van het sociaal beleidskader voor deze actiepunten te herschikken.' Op dit moment zagen we het even niet meer zitten. Niet alleen omdat het bestaande uitvoeringsprogramma van het college al na een jaar de prullenbak in kan, maar vooral omdat met deze tekst ieders bingokaart direct gevuld zou zijn. Dit alles toont wel aan dat het voor het college heel moeilijk is om stukken te produceren die voor de Westlandse bevolking eenvoudig te begrijpen zijn. Wij hopen dat het college in toekomstige nota's dergelijke containerbegrippen minder gaat gebruiken en ze daarmee concreter, begrijpelijker en toegankelijker maakt.

In lijn met onze bijdragen van de afgelopen jaren is ook nu weer gekozen voor de indeling 'wat gaat goed?' 'wat kan beter?' en 'wat missen we?'.

Wat gaat goed? In februari ontvingen we de antwoorden op de vragen die wij negen maanden eerder hadden gesteld over de staat van de Westlandse fietspaden, met name die tussen de dorpen. Het college meldde toen op korte termijn overleg te gaan voeren met de provincie en de MRDH over het verbeteren van het onderhoud en het aanleggen van meer fietspaden met een verharding als nu tussen Naaldwijk en Wieringen. Onze aanbeveling van destijds voor meer snelfietspaden leidt nu tot het realiseren van twee snelfietspaden van Westland naar Den Haag en Rotterdam. Dit is een goede start, want de bereikbaarheid van de Westlandse dorpen per fiets moet hoognodig verbeteren. Toch zijn wij nog wel benieuwd naar het beloofde overleg met de provincie en het opknappen van de fietsverbindingen tussen de dorpen. Wij horen graag van het college hoe het met de plannen daarvoor staat.

Tijdens de sessies over mobiliteit vorige week in dit huis kwam naar voren dat we te weinig prioriteit geven aan de fiets en het openbaar vervoer. In dat kader vragen we aan de wethouder Verkeer om de raad zo meteen op de hoogte te brengen van zijn vorderingen om de busroute te verleggen naar de Pijletuinenweg en de snelheid op de Dreeslaan te verlagen, zaken waar hij al sinds vorig jaar september druk mee bezig is.

Een andere voorziening waar we al een tijdje naar uitkijken wordt nu gerealiseerd, het Fitpark Heenweg. In combinatie met de goede gymvoorzieningen voor de Kameleon kan dit fitpark een bijdrage leveren aan een gezond Westland. Meer bewegen is altijd goed. Het zou

dan ook mooi zijn als inwoners van andere plaatsen dit fitpark gaan ontdekken. Daarvoor zou wel de bereikbaarheid eens goed bekeken moeten worden. Met name een veilige fietsverbinding langs de Heenweg en openbaar vervoer. Wij vragen het college hoe dit gerealiseerd gaat worden.

In de plannen is terecht ruimte gemaakt voor onderwijshuisvesting. Goed onderwijs voor onze kinderen in goede gebouwen moet altijd bovenaan onze agenda staan. Nieuwe scholen en extra lokalen in Hoogeland, voor watering en voor vestigingen van de Prins Willem-Alexander en Yunus Emre zijn dan ook niet meer dan logisch. Wij zouden graag zien dat scholen steeds vaker een samenstelling zijn van de verschillende onderwijsrichtingen. Investerings in gemeentelijke sporthallen roepen de vraag op of het college heeft gedacht over privatiseren of afstoten van deze hallen, bijvoorbeeld naar sportverenigingen of het onderwijs. Graag horen wij de gedachten hierover van de verantwoordelijke wethouder. Ook horen wij graag de visie op onderwijshuisvesting in relatie tot de groei van deze gemeente naar 120.000 inwoners.

Wat kan beter? De huidige financiële situatie betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. D66 pleit al jaren voor het definitief openhouden van De Waterman als een laagdrempelige publieksvoorziening. Toch kiest het college voor andere maatregelen in de spot, zoals het omtrent van een voetbalveld in een hockeyveld. Dit kost ongeveer twee keer zoveel als de benodigde investeringen in het Wateringse zwembad. Waarom kiest het college voor het hockeyveld waar veel minder mensen gebruik van maken dan van het zwembad en waarom wordt de beslissing voor dat zwembad voor het zoveelste jaar vooruitgeschoven? Dit lijkt ons moeilijk uit te leggen, maar wij vragen het college om straks toch een poging te wagen.

De eerste maatregelen om de veranderingen in het klimaat het hoofd te bieden, worden genomen. Er is geld vrijgemaakt voor de energietransitie en ook de afwateringsproblemen in de Kralingerpolder in De Lier worden serieus aangepakt. Toch is het voor de echte maatregelen wachten op het Westlandse Energie Akkoord en op het Economisch Beleidskader. De vraag rijst of we dit kader nog wel voor 2022 krijgen voorgelegd. Andere vragen, bijvoorbeeld onze schriftelijke vragen of het college nog steeds het beleid 'een boom weg, twee bomen terug, hanteert, worden hopelijk snel beantwoord. Onze milieuvragen over verkeersborden van bamboe zijn heel toevallig gisteren beantwoord, nadat deze vier maanden op het bureau van de wethouder hebben gelegen. Niet alleen vinden wij dit een schandalig lange periode, maar ook het inhoudelijke antwoord is werkelijk beschamend. Zo hoor je als college niet met de raad om te gaan.

Alles wat met het klimaat te maken heeft lijkt wel een zaak van lange termijn te zijn. Wat D66 betreft mag het college veel alerter en proactiever gaan optreden. Wij vragen het college daarom wat zij in de tussentijd voor het klimaat doet.

De grote boosdoener in de gemeentelijke financiële problemen is het sociaal domein. De kosten voor de jeugdzorg en de ouderenzorg zijn hoger dan we vooraf hadden ingeschat. De oorzaak ligt voor een groot deel bij de start van de decentralisatie: het over de schutting kieperen van de zorg door het Rijk, met een flinke korting op de uitkering om dat 'de gemeente het allemaal veel efficiënter zou kunnen doen.'

In de nota wordt gesproken over structurele en incidentele maatregelen die worden gefinancierd met structurele en financiële middelen, maar niet een op een. Er wordt een hele lijst van maatregelen gepresenteerd uit het vorige uitvoeringsprogramma en in het kort worden de sporen genoemd uit het nieuwe uitvoeringsprogramma. Toch blijven naar onze mening nog enkele vragen onbeantwoord. Lukt het Westland om alle jongeren en ouderen die hulp nodig hebben deze te geven zonder dat we om financiële redenen deze hulp moeten verminderen of stoppen? En waarom zouden de geplande incidentele maatregelen onze problemen, voor een deel, structureel oplossen? En hoe zit het nu met de preventie waar we zo zwaar op hebben ingezet? Wij horen graag het antwoord van het college.

Wat missen we? Er zijn te weinig financiële middelen beschikbaar, dus er zijn keuzes nodig. Sommige keuzes begrijpen we, sommige keuzes zouden wij niet maken. Neem nu het

uitstellen van de nieuwbouw van De Naald. Binnen Westland hebben we maar één hoogwaardig prijswinnend cultureel centrum. Het college kiest ervoor om pleisters te plakken. Maar volgens ons moet je geen pleisters plakken, maar doorpakken. Waarom is gekozen om niet eerst te investeren in ons enige culturele centrum, maar juist in andere accommodaties? Bij het realiseren van een nieuwe Naald zou direct ruimte gemaakt kunnen worden voor de WOS. Graag horen wij hoe het college over dit idee denkt.

De dekking van een groot deel van de tekorten en de maatregelen komt uit belastingopbrengsten. Dit alles onder het motto 'een bijdrage van iedereen'. Toch pakt dat in de plannen van het college niet goed uit. Ondernemers en hondenbezitters gaan flink meebetalen en worden daarmee onevenredig belast, terwijl de rest van de bevolking alleen een inflatiecorrectie krijgt. Waarom kiest het college ervoor om de ondernemers, dé economische motor van dit gebied, zo hard te belasten?

Met betrekking tot de ozb brengen wij graag een motie uit de begrotingsraad van november 2018 in herinnering om deze belasting voor huishoudens te verlagen. Op voorstel van de wethouder Financiën is die verlaging destijds veranderd van 1% in 2%. Als wij nu lezen dat het college de financiële malaise, met name bij de jeugdzorg, eind 2018 in beeld kreeg, kunnen wij moeilijk het handelen van het college rondom deze motie uitleggen. Waarom toch deze enthousiaste aanbeveling aan de raad, terwijl het onheil al nabij was?

Volgens de voorjaarsnota hebben we als gemeente steeds meer last van de scheve verhouding tussen de investeringen in onder andere infrastructuur en de wettelijke vrijstelling van ozb op kassen. Al we nu werkelijk van iedereen een bijdrage vragen om te zorgen dat onze gemeente, inclusief de zorg voor onze jeugd, blijft draaien, moeten we misschien deze vrijstelling ook eens ter discussie durven te stellen. Is deze durf er bij het college? We horen het graag.

De reclamebelasting is nog omgeven met mysterie. Wat gaat er wel en niet onder vallen? Wat is de relatie met de in januari 2016 vastgestelde Reclamenota? Veel vragen en geen antwoorden. En dan is er de hondenbelasting, bij uitstek een belasting die niet door alle inwoners wordt opgebracht. Een belasting die de gemeente mag heffen, maar waarvan de kosten voor inning, denk alleen al aan alle controleurs en boa's, de pan uitrijzen en waarvan de opbrengsten niet worden besteed aan de mensen die het opbrengen. Wij dienen daarom een motie in om het college te verzoeken geen voorstel aan de raad voor te leggen om deze belasting in te voeren.

Inmiddels is het college een jaar bezig. Misschien is het nog te vroeg om flink wat plannen en resultaten te verwachten, misschien zijn wij te ongeduldig. Maar de lege agenda's van de commissievergaderingen hebben wel het beeld oproepen dat er niet veel gebeurt. Zelfs het beantwoorden van simpele vragen duurt vaak maanden.

Gebeurt er nog wel iets? We hebben een nieuwe nota over cultuurbeleid en een beleidskader afvalstoffen, maar een goed pakket maatregelen voor het behoud en beheer van de kus is er nog niet. Slechts losse hapklare brokken krijgen we geserveerd. Voor de Biesieklette die ruim voor de vorige zomer gerealiseerd zou zijn, is pas onlangs een bouwvergunning afgegeven. Gelukkig is er wel een deelname van Westland aan de Wereldvoedseldag tot stand gekomen, maar dat was naar aanleiding van een D66-motie.

Is er stilte voor de storm? Bouwt er zich ondergronds druk op die gaat leiden tot een enorme uitbarsting? Worden we vanaf september bedolven onder een lawine van beleidsvoorstellen? Of ontsnapt er alleen wat lucht en zakt de soufflé weer in elkaar? We gaan het snel merken. Wij kunnen akkoord gaan met het voor kennisgeving aannemen van de voorjaarsnota en hopen met deze bijdrage het college de nodige stof tot nadenken te hebben gegeven. De beantwoording van de vragen wachten wij in spanning af.

"De gemeenteraad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 16 juli 2019, gehoord de beraadslagingen; constaterende dat:

- het college voornemens is om ter dekking van het verwachte begrotingstekort diverse belastingen te verhogen of in te voeren;
- deze maatregelen worden genomen onder het motto 'een bijdrage van iedereen'^ het college de hondenbelasting schaaft onder 'een bijdrage van iedereen';
- de gemeenteraad op 5 november 2013 heeft besloten om per 1 januari 2014 de hondenbelasting af te schaffen;

overwegende dat:

- hondenbelasting per definitie geen belasting is die voor alle Westlanders geldt ^ de verhouding tussen de innings- en handhavingskosten en de opbrengsten bij hondenbelasting zeer scheef is;
- de inkomsten van de hondenbelasting toegevoegd worden aan de algemene middelen en niet volledig gebruikt worden voor faciliteiten, zoals uitlaaitplaatsen, losloopgebieden en opruimzakjes;

verzoekt het college:

- geen voorstel aan de raad voor te leggen voor het opnieuw invoeren van hondenbelasting;

en gaat over tot de orde van de dag.

(Motie van D66)

De voorzitter: Er zijn geen vragen aan de heer Hofland. Dan geef ik het woord aan de heer De Gier. Ik begrijp dat u een heel mooie das deze dag hebt aangedaan. Waarschijnlijk vanwege de feestelijkheden rond uw verjaardag. Daarmee feliciteer ik u mede namens de raad van harte.

De heer De Gier: Dank u, voorzitter. Deze das heb ik wel vaker om, alleen niet zo vaak als andere mensen af en toe van mij vragen. Het is dan ook een das van de PvdA.

Voorzitter. De gemeenteraad is vandaag bijeen om de eerste voorjaarsnota van dit college te bespreken. Na het collegeprogramma, dat voor ons zeker geen Westlandprogramma kan worden genoemd, en het Uitvoeringsprogramma 2019, waarvan nog niets is uitgevoerd, mogen we vandaag over de volgende nota met goede voornemens praten. Goede voornemens die betaald moeten worden door het bedrijfsleven en de burgers. Er blijkt geen sprake te zijn van 'oud voor nieuw', waarbij oud beleid wordt vervangen door nieuw beleid, maar van verhoging van de lasten. Maatregelen waarvan rechtse partijen de PvdA altijd beschuldigen brengen ze wederom zelf in de praktijk. Hogere lasten, uitbreiding van het aantal ambtenaren, meer investeringen in de gemeentelijke organisatie. De raad mag hiervan kennisnemen. De raad mag hierover praten, maar de raad mag hier niet over besluiten. Dat komt pas in het najaar als we de begroting gaan vaststellen.

Voorzitter. Vorige week heeft de PvdA veel kritiek geleverd op de behaalde resultaten in 2018. Hierbij heb ik de resultaten getoetst aan de speerpunten van de Partij van de Arbeid voor deze college periode, namelijk wonen, werken, inkomen en zorg. Om te zien of de gemaakte fouten uit het verleden niet terugkomen in de plannen voor de toekomst zal ik vandaag die zelfde toetsing weer uitvoeren.

Het meest opvallendste punt in de voorjaarsnota is de jeugdzorg. Onderzoeksbureau Cebeon heeft geconstateerd dat gemeente Westland € 7.000.000,00 minder begroot voor de zorg dan zij daarvoor ontvangt. Uit de jaarrekening bleek dat we die € 7.000.000,00 vervolgens tekort komen en toch moeten betalen. De PvdA verwacht dat deze € 7.000.000,00 alsnog structureel in de volgende begroting worden opgenomen. Wij zijn blij om te lezen dat het college ook dit voornemen heeft hoewel begonnen wordt met een incidentele dekking door het plunderen van de reserves sociaal domein en werk en inkomen. De PvdA is blij om te zien dat het college inzet op vernieuwde uitvoering van het sociaal beleidskader en meer wil gaan inzetten op preventie en tijdige hulp aan gezinnen met multiproblematiek, waaronder armoede en ondersteuning van lokale initiatieven. Denk bijvoorbeeld aan de ouders die op

dit moment zelf huisvesting willen gaan realiseren voor hun kinderen, die daar hulp bij nodig hebben.

Daarnaast zijn ook de opmerkingen over de woningnood van belang. Het college is voornemens om deze aan te pakken met de bouw van woontorens. Woontorens in Naaldwijk naast het World Horti Center, woontorens in Wieringen langs de Erasmusweg en gisteravond hoorde ik over woontorens in Poeldijk.

Voorzitter. De PvdA is voor een voortvarende aanpak van de woningnood. Dit kan door uitvoering te geven aan de Woonvisie. Door de komende tien jaar van de 8000 nieuwbouwwoningen minimaal 20% sociale huurwoningen te maken. Een mooi appartementengebouw van 5 hoog langs de Erasmusweg lijkt daar ook wel in te passen. Maar om nu woontorens naast het World Horti Center en in Poeldijk te zetten? Wij wachten de plannen gespannen af.

Het voornemen om het wonen te combineren met een groenblauwe dooradering van Westland is een oude wens van de PvdA en GroenLinks. Ook hierbij wensen wij het college veel succes. Dan hopen we wel dat het hier gaat om een substantiële doorlopende ecologische zone en niet om de groenstrookjes zoals nu worden voorgesteld in de nieuwste wijken van het Waelpark.

Voorzitter. Ook banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder veel 50+'ers, vindt mijn fractie belangrijk. Zoekend in de voorjaarsnota naar banen kwam ik uit op de plannen voor een nieuw zwembad in De Hoge Bomen te Naaldwijk. Een bad voor banenzwemmers. Ook zoekend op 'werk; levert een zwembad op. Er wordt gewerkt aan een toekomst voor De Waterman in Wieringen. Voorzitter, u zult begrijpen dat dit niet de banen en het werk zijn waarnaar ik zocht en waarmee deze mensen uit de armoede komen. De fractie van de PvdA is dus zeer teleurgesteld dat er in de voorjaarsnota niet alleen niets staat over werkgelegenheid voor deze doelgroep staat, maar ook niets over armoede, terwijl wel de reserve werk en inkomen wordt geplunderd. Voor de Partij van de Arbeid is dit onderwerp belangrijker dan grote investeringen in zwembaden.

Voorzitter. Qua voornemens is mijn fractie verdeeld enthousiast. Goede voornemens lezen we ten aanzien van zorg en wonen maar geen voornemens ten aanzien van werk en inkomen. Wij hopen dan ook dat het college eindelijk aan de slag gaat na meer dan een jaar praten en plannen maken.

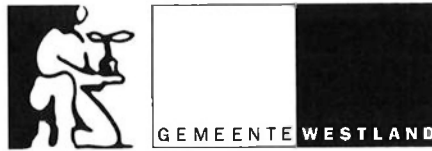
Naast de zorgen over de mensen in armoede maakt mijn fractie zich zorgen over de dekking van alle voornemens van het college. Het college riep in de media dat het € 14.000.000,00 tekort kwam en moest bezuinigen. Nu blijkt het college niet te bezuinigen, maar het geld met bakken naar buiten te gooien. Nieuwe investeringen in zwembaden, nieuwe investeringen in De Naald en De Leuningjes, nieuwe investeringen in de gemeentelijke organisatie, nieuwe ambtenaren, nieuwe huizen van de buurt, nieuwe fietspaden et cetera. Daarvoor krijgt het bedrijfsleven wel een absurde ozb-verhoging gepresenteerd en de burgers een verhoging van de rioolrechten. Minder ambitieuze nieuwe dingen maken dat de verhogingen ook gematigder zouden kunnen.

Toch, voorzitter, wil ik ook vandaag afsluiten met een positieve noot. De Partij van de Arbeid is verheugd dat zij voor het eerst in twee jaar iets van dit college kan onderschrijven. Natuurlijk missen wij veel belangrijke zaken en missen wij bij het college de drang om aan de slag te gaan, maar toch. Wij tellen onze zegeningen.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen vragen aan de heer De Gier. Ik schors de vergadering voor een half uur.

Schorsing (15.04 – 15.36 uur.)

10B EERSTE TERMIJN COLLEGE: BEANTWOORDING COLLEGE IN EERSTE TERMIJN

De voorzitter: Ik geef als eerste het woord aan de wethouder Financiën, de heer Van der Stee.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Als de raad bedoelt dat er een aanzienlijk financiële opgave is, dan kunnen we het daar helemaal mee eens zijn. En bij elke financiële opgave hoort ook een dekkingsplan, dat ons blijvende structurele begrotingsevenwicht bij bestaand beleid in tijd intact houdt. Dit betekent dat wij de raad het benodigde dekkingsplan moeten aanreiken en dat hebben we ook gedaan. Een aantal onderwerpen kan op hoofdlijnen genoemd worden als het gaat om deze opgave, het door velen al genoemde sociale domein, waaronder de tekorten voor jeugd die oplopen en die trend is al enige jaren zichtbaar. In eerdere jaren kon het college dekken uit de reserve, maar die is nu helaas uitgeput. Dit was reeds voorzien en om die reden is AEF gevraagd een plan te maken. Er zitten ook dingen bij, zoals de nieuwe wetgeving en denk daarbij aan de opgave voor de energietransitie. Maar ook het onderwijs, het zogenoemde nulscenario, het wettelijk minimum. En als u nog de IHP voor de geest kunt halen, hebben wij vanwege al de nieuwbouwwijken en de scholen die we daarin willen hebben een budget nodig van € 28.000.000,00.

Er zijn ook allerlei ontwikkelingen in het gemeentefonds, de ICT-digitalisering en de afvalkosten. En deze met name exogene onontkoombare ontwikkelingen zorgen voor het beeld dat uw raad bedoelt. Daarnaast zijn er ook gemaakte keuzes binnen het Westlandprogramma vanuit het huidige bestuur. Dit alles bij elkaar maakt dat deze aanzienlijke financiële opgave er ligt. Ten behoeve van de Begroting 2020 ligt er via de voorliggende Voorjaarsnota een dekkingsvoorstel en in de aanloop naar de Begroting 2021 zullen wij een beroep op u doen om gezamenlijk te bepalen waarvoor wel dan niet middelen vrijgemaakt zullen worden en hoe het dekkingsvoorstel er daarbij gaat uitzien. Dan komen ook de door een vorig college aan het nieuwe bestuur overgelaten beslissingen, een bedrag van ruim € 100.000.000,00 aan investeringen, zoals eerder aangekondigd aan de orde. Daar hebben we ook een spoor voor afgesproken. Eerst hebben we afgesproken het Cebeon ons te laten vergelijken met tien referentiegemeenten en met de ijkpunten vanuit het ministerie. Daarnaast zouden we gaan voor het tweede spoor, dat in september zal plaatsvinden, waarbij drie vertegenwoordigers vanuit uw raad bij de selectie aanwezig waren en die wij eind augustus ook zullen uitnodigen. Dat is de stofkam om die er doorheen te halen. De input daarvoor kunnen we gebruiken bij de volgende voorjaarsnota in die afwegingen. Het is een gezamenlijk proces dat we hebben afgesproken. Cebeon heeft laten zien waarin er geïnvesteerd was en waarin wij dus duidelijk verschillen. Er zat onder andere een verschil in van € 7.000.000,00 per jaar in de exploitatie voor de wegen en dat zijn keuzes die we in het verleden hebben gemaakt. Zeker in de najaren van de crisis is ervoor gekozen de ozb op niet-woningen niet te verhogen, terwijl er wel voor ongeveer € 65.000.000,00 is geïnvesteerd in wegen. Ook heeft het vorige college gesproken over een extra economie-impuls van € 1.300.000,00 per jaar, ook € 6.500.000,00 in de afgelopen vijf jaar. Daarnaast zijn de centrumplannen aan de orde geweest en in deze begroting zit ook weer een bedrag van € 3.500.000,00 voor de centrumplannen. De vorige keer was dat € 12.500.000,00. Dat betekent in totaal € 85.000.000,00, waarmee het bedrijfsleven ook wel degelijk te maken heeft. Het bedrijfsleven heeft nu de brief geschreven over deze verhoging. Wij vonden het, gebaseerd op het Cebeon-verhaal, daarom wel in verhouding staan tot het uitgegeven bedrag van € 85.000.000,00 en een reële keuze om te kijken naar de verhoging van de ozb op niet-woningen. Wij hebben uw opmerkingen gehoord en wij zullen ook in de voorbereiding naar de begroting kijken naar een aantal gemaakte opmerkingen ten aanzien van de totale lasten, de stapeling van kosten en dat soort zaken. Maar we zien ook bij deze begroting dat het noodzakelijk is om het geld aan te vullen en gezien het verleden, waarbij na de crisisjaren het bedrijfsleven is ontzien, denken wij dat dit is gerechtvaardigd.

Er is gesproken over een puntje van de ijsberg. Er is heel veel werk verzet, er zijn ook wel degelijk mooie beleidsstukken naar voren gebracht, denk daarbij aan mijn mooie Integraal Huisvestingsplan en ook de Huisvestingsverordening, maar er is heel veel beleid, ook door

de collega's, gedaan dat u niet ziet. U mag van mij aannemen dat het college rustig 60, 70 uur per week werkt, maar u ziet daar af en toe hier maar een puntje van. Dus ja, de ijsberg is groter dan wat u ziet.

De heer Spaans: Voorzitter. Bij interruptie. De ivoeren toren dan ook.

Wethouder Van der Stee: Wij zijn aardig transparant, hoewel de schermen helaas steeds naar beneden gaan als de zon schijnt en dat is soms wel jammer. Maar de ivoeren toren heb ik hier niet gezien, wel een glazen huis waarin we heel goed zichtbaar zijn met alle activiteiten die we doen.

Voorzitter. Het zijn keuzes die gemaakt moeten worden in de begroting. Wij streven naar een stabiele begroting en hebben de opmerkingen over de ozb gehoord en wij gaan kijken waar er met de gemaakte opmerkingen nog mogelijkheden zijn wat betreft de totale lastenverzwaring.

De heer Zuyderwijk: Voorzitter. Bij interruptie. Wij hebben alle vertrouwen in het college dat de vraag van de VVD over de ozb goed in behandeling wordt genomen en naar alle kanten wordt gekeken. Mocht het toch nog een probleem worden, dan denken wij toch aan een motie bij de begrotingsraad om u een beetje te helpen.

Wethouder Van der Stee: Ik hoor wat u zegt en neem uw input mee. Ik geef ook aan dat wij wel met een stijging zitten van in het verleden gedane investeringen, waarbij het reëel is dat er in ieder geval wel een bepaalde verhoging gaat plaatsvinden. Of dat uiteindelijk 30% of misschien 29% zal zijn, daar doe ik geen uitspraak over. Wij gaan met uw opmerkingen aan de slag, moeten ermee aan de slag, want wij hebben een begroting die sluitend moet zijn met structurele zaken, eventueel met incidentele zaken.

De heer Keizer: Voorzitter. Nog even iets over de ozb voor niet-woningen. Alle oppositiefractionarissen heb ik horen zeggen dat dit niet kan, ook de VVD sluit zich daarbij aan. Daarmee is er binnen deze raad geen draagvlak voor zo'n forse stijging. De wethouder zegt ermee aan de slag te gaan en de VVD wil dan zelfs met een motie komen, maar dat maakt het voor het college wel heel lastig om op die lijn verder te gaan als de meerderheid van de raad daar op voorhand niet meer voor te vinden is.

Wethouder Van der Stee: Dat kan inderdaad zo zijn en u zegt dat ook zo, maar dat betekent wel dat wij een stevige zomer hebben om erover na te denken. Ik geef daarbij aan dat wij misschien wel een klein dingetje kunnen vinden, maar uiteindelijk bent u als raad degene die beslist over de begroting. Als wij iets voorstellen waarvan u vindt dat het anders moet, dan zal er ergens anders gesneden moeten worden. Wij overwegen het in ieder geval en nemen het mee, maar ik voeg eraan toe dat er de afgelopen acht à negen jaar € 85.000.000,00 is uitgegeven waarvan het bedrijfsleven, ons MKB en VNO-NCW, profijt van heeft gehad. Wij hebben in die jaren de ozb op niet-woningen niet verhoogd om ervoor te zorgen dat onze bedrijven konden floreren en uit de crisis konden geraken. In de ogen van dit college is het tijd om in ieder geval een deel van die verhoging hierop in te zetten.

De heer Duijsens: Voorzitter. De wethouder vergeet erbij aan te geven dat we in acht jaar ook € 120.000.000,00 dividend van Westland Infra hebben ontvangen, dat ook vooral door het bedrijfsleven is opgebracht.

Mijn vraag aan de wethouder is of hij niet te veel paniek zaait. Hij zegt dat er over een soort stofkamoperatie wordt nagedacht en die in 2021 uitvoeren. Waarom haalt hij dat niet naar voren? Op een achternamiddag weet je toch precies wat er aan de hand is en waar we het op kunnen halen? Het college is nu een jaar bezig en wil nog een jaar en in 2021 met iets komen. In 2022 zijn er verkiezingen, dus dan staan we ook nog op de rem.

Waarom gaat alles zo traag en wordt er niet voortvarend gehandeld? De wethouder zegt nu belastingverhoging nodig te hebben, maar voor hetzelfde geld levert het zoveel resultaat op dat het allemaal niet nodig is. Waarom zo moeilijk?

Wethouder Van der Stee: Omdat dat het traject is dat we met zijn allen bij de vorige begroting hebben afgesproken. We zouden eerst rapporteren om te laten zien waar we staan, hoe we in de vergelijking zitten waarbij we de informatie ophalen, en daarna zouden spoor 2 doen. U was zelf aanwezig bij de selectieprocedure van de bedrijven en het traject dat we hebben afgesproken. Dus deze opmerking van u verbaast mij enigszins, omdat het een afspraak die we met zijn allen hebben gemaakt.

De heer Duijsens: Nee, mijnheer Van der Stee, dat hoeft u niet te verbazen. Toen scheen de zon nog in Westland en hadden we tot 2022 begrotingen die allemaal keurig sloten. Maar nu is er een nieuw gegeven, namelijk dat u plotsklaps € 14.000.000,00 tekort komt. Help! Dan moet je toch ook alle andere dingen aanpassen? Je kunt niet zeggen: we blijven doorslapen en in 2021 ontwaken we met zijn allen en dan hebben we misschien de oplossing.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Bij mijn weten is de gehele raad op de hoogte geweest van de € 150.000.000,00 aan wensen. Wij hebben geen verstopperijtje gespeeld en het is de raad expliciet bij de begroting gemeld. De raad is altijd op de hoogte gehouden over de tekorten van de jeugdzorg. De heer Duijsens zie ik ook in de zon zitten, misschien is dat wel een teken van boven, ik heb geen idee, maar de zon schijnt voor u. Wij hebben vanaf het begin af aan gezegd dat we hiermee bezig waren. Bij de vorige begroting hebben we onze zorg om het sociale domein aangegeven, evenals over en de vele investeringen die op ons wachten, terwijl er geen budgetten voor zijn.

Voorzitter. Ik ga verder. Er zijn vragen gesteld over de woontorens. Het is voor het college heel erg van belang dat we ook voor woningen voor onze jongeren en starters zorgen en daarom hebben wij in de voorjaarsnota het plan opgenomen om bij het kennis- en innovatiecentrum te kijken of middels dubbel grondgebruik eventueel voor starters en studenten een toren op zou kunnen komen. We denken dan aan twee torens, waarmee we ook aan de slag gaan. Ik heb morgenochtend met mijn collega mevrouw Zwinkels een gesprek met degene die over het kennis- en innovatiecentrum gaat om te kijken naar realisatie daarvan. Ik kom daarop na de zomer graag op terug.

Verder zijn er vragen gesteld over het onderwijs. Het onderwijs is erg blij met de investering die de raad bij deze begroting wil gaan doen, maar die moet nog wel in november worden bekrachtigd. Het gaat daarbij om een bedrag van € 28.000.000,00 en dat is geen sinecure, zeker in deze tijden. Voor ons is het onderwijs echter belangrijk. We hebben wel gekozen voor het nulscenario. De zorgen voor Wateringen zijn bekend, we hebben gesprekken met de schoolbesturen en onlangs heb ik nog contact gehad met het schoolbestuur van de Pieter van der Plas-school. De schoolbesturen, waarmee we goede contacten hebben, hebben gezegd het probleem gezamenlijk aan te gaan pakken en er voor augustus geen probleem is. Zij gaan het oplossen en het handhavingsbeleid strenger toepassen. De directeuren van de scholen zijn hierover met elkaar in gesprek en ik heb inmiddels al een concept gekregen dat ik echter pas eind van de week met u mag delen, omdat het eerst nog met de directeuren verder besproken moet worden. Er zal strenger gehandhaafd worden op het toelaten van leerlingen buiten het Westland, waardoor de problemen voor het volgende jaar sowieso zijn opgelost.

De heer Spaans vroeg mij ook eens met de onderwijsspecialisten te willen spreken. In het verleden hebben we dat ook wel eens gedaan en ik vind dat een prima suggestie. Dan neem ik met alle plezier als eerste onderwerp het aannamebeleid van Wateringen met u door. Ik zal de griffie verzoeken na de zomer hiervoor een afspraak te plannen.

De heer Hofland: Voorzitter. Bij interruptie. Een goed voorstel, ook door ons ondersteund. We hebben het hierbij over 1 augustus, want dat is het meest pregnante, maar gaan we dan ook kijken naar de toename van inwoners op de lange termijn. Nemen we die daar ook in mee?

Wethouder Van der Stee: In het huidige IHP zit al de groei van de 8.000 woningen en daarom is het bedrag van € 28.000.000,00 al gebaseerd op het programma dat er inmiddels staat. Als er nog meer woningen worden gebouwd, dan betekent dit dat er zal moeten worden aangepast, maar dat moeten we afhankelijk van de planontwikkeling verder afwachten. Het wordt jaarlijks gemonitord, waarbij we niet alleen kijken naar de cijfers van 1 oktober, maar meer gaan inzoomen op de wachtlijsten en de aanmeldingen bij de scholen.

De heer De Gier: Voorzitter. Een van de oorzaken van het overstromen van basisschool De Hofvilla is dat de ontsluiting van de nieuwe woonwijken van Kwintsheul richting Kwintsheul, zodat de Andreasschool daarvan zou kunnen profiteren, uiteindelijk niet is gerealiseerd. De fietsbruggetjes die daarvoor nodig waren zijn uiteindelijk niet aangelegd. Dus wij drijven onze eigen inwoners ook richting de basisschool De Hofvilla. Houden we straks bij die besprekingen er wel rekening mee naar welke school we de inwoners van nieuwe wijken gaan drijven?

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Dit gesprek hebben we ook al in de commissievergadering gehad en ik wil het nog wel eens herhalen. Het bruggetje van de heer Van Rossum is er zeker debet aan omdat het nog niet gerealiseerd is. Het wordt door de schoolbesturen meegenomen en er zal zeker naar worden gekeken, maar het grootste probleem is volgens mij toch wel dat er meer dan 375 leerlingen uit Wateringse Veld komen waar tenslotte ook drie Haagse scholen staan en aan de andere kant nog eens twee. Dat is de essentie van het probleem. Ik heb de vorige keer ook al aangegeven dat we ons moeten realiseren dat je in die wijk niet verder meer kunt groeien. Ook in het Hofpark kan niet zomaar worden bijgebouwd en die school is maximaal voor 20 groepen, terwijl de Pieter van der Plas-school ook maximaal voor die 16 groepen is. Op een gegeven moment kun je niet meer aannemen dan waarvoor je hebt gebouwd en dat past ook niet verder in die wijk. Als u het goed vindt ga ik die discussie niet herhalen. Ik kom voor verdere invulling graag in de werkgroep hierop terug.
Voor de rest zijn er enkele opmerkingen gemaakt over de hondenbelasting, die het college in de verdere uitwerking zal meenemen en ten aanzien van de vragen over de reclamebelasting....

De heer Hofland: Dit ging mij even te stel. Ik ben enorm flexibel. Wij hebben die motie ingediend en het gaat mij simpelweg om het principe dat ik en wij met zijn allen in november bij de meerjarige begroting, want die zou pas in 2022 komen, geen voorstel krijgen over de hondenbelasting. Als ik die toezegging krijg ben ik zeer content.

Wethouder Van der Stee: U heeft, evenals enkele andere fracties, hierover een aantal opmerkingen gemaakt. Wij nemen deze mee in de verdere uitwerking hiervan.

De heer Hofland: Begrijp ik het goed dat daarin geen hondenbelasting terugkomt?

Wethouder Van der Stee: Dat zou zomaar kunnen, maar wij gaan het verder uitwerken, want we moeten een sluitende begroting hebben. De belasting is er in de laatste jaren opgenomen, dus we hebben wat dat betreft nog even de tijd. Ik ken uw oproep en ik weet ook dat u die motie op 12 november zult indienen als we er niets aan doen. Die boodschap is duidelijk overgekomen.

Verder waren er opmerkingen over de reclamebelasting en de uitwerking daarvan. We hebben daar ook een jaar de tijd voor. Ik verwijs naar de antwoorden die u hierover in de memo heeft ontvangen. Het bedrag is erop gebaseerd om de kleine ondernemers en de sportverenigingen te ontzien, maar de precieze uitwerking zal later met u worden uitgewerkt. Voorzitter. Dit zijn in het kort mijn reacties.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Vreugdenhil.

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. Ik zal de gestelde vragen rubriceren en begin met een onderwerp dat op dit moment voor elke wethouder in Nederland een hoofdpijndossier is, de jeugdzorg. U wilt niet weten hoe vaak we daarover in het team spreken, het is erg ingewikkeld. U weet dat het een opneemregeling is, we zijn verplicht om zorg te bieden en zo doorgaan kan niet. Dat de minister het over de schutting heeft gegooid is ongetwijfeld het geval en dat we met elkaar vanuit de VNG een lobby hebben richting de minister om daar echt iets anders in te gaan doen is ook zo. Een technisch antwoord is dat we de komende jaren in ieder geval € 5.000.000,00 krijgen, onvoldoende denken wij.

Er zijn diverse opmerkingen gemaakt over de WOS in combinatie met De Leuningjes. Ook de inspreker, de heer Den Haan, is daarop ingegaan. Ik moet u mededelen dat ik redelijk veel met de heer Den Haan heb gesproken over allerlei opties en het goed is dat we hierover nog geen besluit hebben genomen. Op enig moment kwam hij met zijn laatste, de vierde, optie. We hadden er drie in de deelvisies beschreven en pas in de vierde optie die hij naar voren bracht kwam het Huis van de Buurt naar voren, de samenwerking tussen Vitis, de bibliotheek, De Leuningjes en de WOS. U hebt allen kennisgenomen van die plannen en ik heb begrepen dat van verschillende zijden heeft geklonken dat de WOS en De Leuningjes, in combinatie met het huis van de buurt, op uw steun zou kunnen rekenen. Wij gaan dat dus ook uitwerken en hopen na het reces met een antwoord te kunnen komen.

Over De Naald zijn tegengestelde suggesties gedaan. De een zegt geen € 600.000,00 investeren, maar direct aanpakken. De ander zegt te stoppen met De Naald. Daartussen beweegt het zich. Suggesties van privatiseren en De Naald verkopen zijn al eerder onderzocht. Privatiseren van het theater is het advies, maar levert helemaal niets op. Kijken naar een manier om partijen aan De Naald te verbinden wil ik met alle liefde doen, maar u weet dat de inspanning van het college erop is gericht een nieuwe Naald te gaan realiseren. De LPF heeft de suggestie gedaan de norm voor het armoedebestrijd van 130% naar 120% van het wettelijk minimumloon te brengen. We weten dat dit een suggestie zou kunnen zijn en misschien één van de stofkamoperaties is. Hierbij teken ik wel aan dat zo'n maatregel een ander onbedoeld effect kan hebben, waardoor je op een andere plek kosten gaat krijgen. Ik wil dat als lid van dit college goed onderzoeken.

Naar aanleiding van de suggestie van het CDA over het oorlogsmonument in De Lier het volgende. Wij hebben begrepen dat er toch niet voldoende draagkracht voor is in De Lier zelf, dus we zullen dat heroverwegen en dat zou dan inderdaad een incidentele besparing opleveren.

Westland Verstand en de PvdA hebben aandacht gevraagd voor wonen en zorg. De suggestie van Westland Verstandig ten aanzien van de Berkenflat achten wij waardevol en waarschijnlijk zal collega Gardien nog ingaan op de combinatie van wonen en zorg zoals het ook in de Omgevingsvisie staat vermeld, maar het heeft absoluut onze aandacht.

Vervolgens een technische vraag over de nazorgcoördinator ex-gedetineerden. Dit is een wettelijke taak en we ontkomen daar niet aan. Hoe je het doet is vers twee, maar wij hebben ervoor gekozen het werk door een coördinator te laten doen.

De PvdA heeft aandacht gevraagd voor werk, inkomen en bijstand. Op dit moment zijn we stevig in gesprek met Patijnenburg, want ook dat is een onderwerp dat ons na aan het hart ligt. We hebben al plannen 'Van sociale activatie naar werk', een samenwerkingsverband met Vitis en Patijnenburg en dat levert resultaten op.

Waar we naartoe moeten is integrale intake en die keten tussen werkloos na werk moeten we als organisatie in elkaar schuiven, waarvoor allerlei initiatieven zijn. Het moet naar één loket, waarbij de burger in één beweging direct op de goede plek komt. Dus ook dat heeft onze aandacht.

De heer De Gier: Voorzitter. Volgens mij heb ik de afgelopen twee jaar steeds opgemerkt het goed te vinden dat Patijnenburg hiermee bezig is, maar het merendeel van deze banen zijn slechts voor een halfjaar en vaak vallen deze mensen direct daarna weer terug in een uitkering. Op mijn vragen hoeveel van deze banen nu na een jaar nog steeds in stand blijven oftewel hoeveel permanente banen er zijn, krijg ik steeds geen antwoord. Misschien is het een idee om deze subsidie voor tijdelijke banen pas uit te keren op het moment dat de baan wordt omgezet in een vaste baan. Op dit moment zijn we alleen maar geld aan het rondpompen.

Wethouder Vreugdenhil: Ik neem kennis van uw suggestie en ga die overwegen, maar of dat de oplossing is heb ik op dit moment niet helder.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Varekamp.

De heer Varekamp: Voorzitter. Ik begin bij de zwembaden. Een aantal fracties heeft aangegeven het goed te vinden dat die er komen, zoals bijvoorbeeld De Hoge Bomen. Men vraagt zich af hoe het toch mogelijk is dat je daar met zo'n tekort een bad gaat neerzetten. Ten aanzien van De Hoge Bomen heeft het college de afweging gemaakt dat het eerder een unaniem voorstel van de raad was om daar een nieuw bad te plaatsen. Als je het nu niet zou doen, dan zie je dat niet direct terug in de begroting en dat komt omdat er nog een aanbestedingstraject moet komen. Je ziet ook in de voorjaarsnota dat het pas gaat tellen vanaf 2021. Het dicht dus niet acuut het gat nu. Naar de toekomst toe kan dat natuurlijk wel, alleen zul je die € 14.000.000,00 dan niet in een keer zien, dat gaat natuurlijk verdeeld worden over de exploitatielast, dus in kleine beetjes. In de tweede helft van het jaar zal het college met een voorstel over De Hoge Bomen komen en kunnen we het daar nader over hebben.

De opmerking over De Waterman snap ik ook. Ik moet met eigen ogen vaststellen dat dit burgerinitiatief fantastisch loopt en daar geldt hetzelfde voor. Ik zal daarvoor met een plan komen om een keuze te maken om het wel of niet te doen. Ik ben het met die opmerking dan ook volledig eens. We zijn al jaren aan het spreekwoordelijk pappen en nathouden en we moeten gewoon kiezen om het wel of niet te doen. De inspreker heeft aangegeven een plan te hebben opgesteld en wij verifiëren dat op dit moment. Naar aanleiding daarvan zullen wij met een voorstel komen met de keuze het wel of niet te doen.

De heer Hofland: Bij interruptie. Wanneer volgt dat plan?

De heer Varekamp: In de tweede helft van dit jaar.

Er is ook een opmerking gemaakt over het privatiseren van zwembaden. Wat mij betreft is dat geen optie, er is in Nederland geen enkel zwembad dat zonder exploitatiesubsidie draait. Een volledig privaat zwembad bestaat niet en als het er is, is het altijd gecombineerd met andere faciliteiten. Overigens kun je zeggen het te combineren met zorg en onderwijs, maar dan maak je geen sprong naar voren. Je gaat dan weer opnieuw onderzoeken en ik vraag mij af of je dat wil zou moeten willen. Volgens mij moeten we gewoon naar een oplossing toe. Het tweede punt van mijn portefeuille is de energietransitie, waarover ook enkele opmerkingen zijn gemaakt. Het college gaat dat op hoofdlijnen als volgt doen. Er is natuurlijk een maatschappelijk debat, u bent daarmee bekend. Nederland heeft het klimaatakkoord van Parijs ondertekend en wij zijn in Westland in de gelukkige omstandigheid goed bedeed te zijn met geothermie en met ondernemers.

Je ziet dat diverse ondernemers daar al mee bezig zijn en wij willen dat vanuit de gemeente van harte steunen. Als gemeente gaan wij zelf geen netwerk of systemen optuigen, maar wel ondersteunen en daarop beleid maken, bijvoorbeeld in de ondergrond. In de ondergrond is de gemeente het bevoegd gezag en dat betekent dat we op dit moment werken aan een verordening ondergrondse infrastructuur, een soort nota ruimtelijke ordening voor de ondergrond. Dat is onze taak en dat doen we dus. Je ziet dat de markt ook beweegt en bezig is met plannen en investeren en wij willen straks niet als laatste in de rij de showstopper zijn, omdat iedereen zegt dat de gemeente er nog een keer wat van moet vinden. In het verlengde daarvan willen wij ook niet de nadruk leggen op verplichten, maar vooral op het benutten van kansen. Wij willen mensen uitnodigen, uitnodigen in de zin van verleiden: laten we dit met elkaar doen. Daarin loopt de glastuinbouw voorop en neemt zelf het initiatief en in de slipstream daarvan willen we de bebouwde omgeving, zoals de woningbouw, meenemen.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik begrijp het verhaal over de energietransitie niet helemaal. Volgens mij moeten we volgend jaar toch een gemeentelijk plan neerleggen hoe we de energietransitie binnen de gemeente willen regelen? Weliswaar moet dat daarna weer regionaal en landelijk worden afgestemd, zodat we pas in 2022 pas iets gaan doen, maar we zullen volgend jaar toch aan de slag moeten met het bedenken hoe we straks de bestaande woningbouw van warmte willen voorzien. We kunnen dat toch niet allemaal aan de particuliere markt overlaten?

De heer Varekamp: Dat is in samenwerking. Ik moet nu even wat de diepte in, want we gaan niet wachten, maar zijn al begonnen zou ik willen zeggen. Ik houd overigens niet van 'moeten', daarom zeg ik dat we al bezig zijn. Met de regiogemeenten is een regionale energiestrategie opgezet, die na het reces ook naar de raad toekomt. We hebben daarbij in kaart gebracht welke de behoeften zijn en welke potentie er is en dat zijn contouren op het gebied van gas, elektra en warmte. In het verlengde daarvan – en dat komt wel vanuit de overheid – zijn we bezig met het maken van zogenaamde warmtekansenkaarten, die inzichtelijk maken in welke delen van Westland het straks interessant is om als eerste te beginnen met het aanleggen van een warmtenet. Met deze plannen zijn we nu bezig en de uitwerking ervan volgt de komende jaren. Het is niet iets dat met een vingerknip kan worden geregeld. Met datgene wat wordt omschreven zijn we al bezig en dat loopt op maat met datgene waarmee de overheid ook komt. De overheid moet er overigens nog mee komen, dus ik kan dat nog niet 100% hard maken, maar de verwachting is wel dat we dezelfde maat aanhouden.

Ook ten aanzien van mobiliteit en bereikbaarheid is er werk aan de winkel. Het is ook langere termijnwerk. Wat we op de korte termijn doen is kijken hoe we de capaciteit van ons wegennet beter kunnen benutten, met name bij het vrachtverkeer met het zogenaamde 'connected transport', waarbij de auto's communiceren met regelininstallatie bij verkeerspleinen en met elkaar. Op langere termijn zijn we nadrukkelijk bezig met het verbeteren van het openbaar vervoer. Er werd gesproken over een lightrail. We zijn bezig met het in kaart brengen van de vervoerstromen, waar vervoersbehoeften zitten, en dat is ook nog eens een strategische stap. We hebben daarbij steun van collega's uit Maassluis en Den Haag, die daar ook brood in zien. Dus ook daaraan wordt gewerkt, maar ook daarbij geldt dat het niet volgend jaar kan zijn geregeld. Het is een traject van jaren.

Over de fietspaden is ook een opmerking gemaakt. Ik ben daar erg blij mee. Ook daar zetten we op in. Toename van mobiliteit is niet nieuw, die groeit al honderd jaar, alleen gaat het nu steeds sneller. Bovendien wordt de fiets steeds vaker gebruikt, wat ook weer te maken heeft met de e-bike. Dus wij zetten ook in op een betere bereikbaarheid via de fiets.

De heer Hofland: Voorzitter. Bij interruptie. U zegt daarop in te zetten, het zou zo op de bingokaart kunnen, maar wat gaat u daadwerkelijk met de provincie doen om deze fietsverbindingen op te knappen?

In het antwoord wordt keurig geschetst dat het komt door de vrachtwagens en kabels en leidingen, maar wat gaat u nu concreet doen? Ik heb het dan niet over die metropolitane fietspaden, maar over de fietsverbindingen tussen de kernen.

De heer Varekamp: Ik heb het wel over de metropolitane fietspaden, want daaraan is behoefte. Als de fietspaden tussen de dorpen goed zijn, dan zijn ze goed en is dat niet het geval, dan zullen we ze opnieuw aanleggen of herstraten. Daar zit geen actieve maatregel achter om die te vergroten of te verbreden.

De heer Duijsens: Voorzitter. Een vraag aan de wethouder. Ik mis in uw reactie de verkeersonveilige punten in Westland. Ik vind het heel eng als u een vraag beantwoordt over bijvoorbeeld de Achterweg Zwartendijk, het een voorlopig lapmiddel vindt en het zeker nog drie jaar zal duren voordat we er iets aan gaan doen. Er zijn ongeveer tien of vijftien punten in Westland die onveilig zijn. Waarom geeft u daar niet veel meer prioriteit aan en zegt u toe in de begroting met een praktische oplossing en met budget te komen, zodat ze worden opgelost? Dat zijn punten die al tien jaar geleden speelden en die spelen nog steeds.

De heer Varekamp: Voorzitter. Wij nemen dat mee in onze Mobiliteitsvisie, waaraan we werken en waar we in de tweede helft van dit jaar mee zullen komen. Daarin zit nadrukkelijk het thema verkeersveiligheid, zowel de verkeersknelpunten als het bewustzijn bij de verkeersgebruiker.

U heeft het heel specifiek over een aantal knelpunten, zoals de Grote Achterweg Zwartendijk. Deze kruising voldoet aan de normen voor de inrichting daarvan, maar toch is wel degelijk te zien dat het daar regelmatig niet goed gaat. Ik vind dat daar wel wat moet gebeuren en daar zal over moeten worden nagedacht. Overigens is deze kruising nog niet zo heel lang geleden aangepast. Je kunt natuurlijk om de haverklap dingen aanpassen, maar dan wordt het wel een dure business. Dat is ook de reden waarom we voor de langere termijn meer ruimtebeslag nodig hebben en dat kost tijd. Ik wil daar niet op wachten en vandaar zeg ik met een tussenmaatregel te komen. Dit als antwoord op de vraag van de heer Duijsens. Als afsluiter twee specifieke vragen van de fractie van D66, als eerste de busroute over de Pijletuinenweg. De aandacht van EBS is op dit moment gericht op het overnemen van de lijnen van Connexxion en per 25 augustus de nieuwe busmaatschappij zal gaan rijden. Daarna zal er worden bekeken of deze route vatbaar is. Vanuit het college wordt de gedachte van harte gesteund om over de Pijletuinenweg en de Stokdijkkade te gaan rijden. Er is echter wel sprake van een knelpunt, omdat de Stokdijkkade daarvoor op dit moment net niet geschikt is. Er wordt namelijk aan beide kanten geparkeerd, er vindt fietsverkeer plaats en bussen kunnen elkaar daar niet passeren. Ik ben het met u eens dat de huidige route over de Kruisweg ook niet gewenst is, maar het is niet zo dat je zonder maatregelen de busroute kunt omleggen.

Op de tweede vraag van D66 over de Dreeslaan heb ik nu geen specifiek antwoord en zal daar met uw welnemen schriftelijk op terugkomen. Tot zover mijn bijdrage, voorzitter.

De voorzitter: Ik geef het woord aan wethouder Snijders.

Wethouder Snijders: Voorzitter. Allereerst de vraag van de heer Duijsens over Leefbos Westland, een motie uit 2016, wat toen een groot plan was tussen Prinsenbos en Plas van Alle Winden. Een heel mooi plan ook, maar financieel niet realiseerbaar in verband met de aankoop van glastuinbouwbedrijven. Wij zetten nu in op mini-leefbossen, waarvan de eerste middels een burgerinitiatief al aangelegd is nabij De Snelbinder. Voor de rest gaan we ook groen aanleggen bij Het Prinsenbos, waar momenteel de ontwerpessie gaande is. Heenweg, Glasvezel Buitenaf. De heer Duijsens vraagt of we Heenweg al dan niet als buitengebied zien. U weet dat Glasvezel Buitenaf werft klanten...

De heer De Gier: Voorzitter. Nog even een vraag over dat mini-Leefbos. Volgens mij hebben we nog een herplantplicht dat ook het vorige college niet helemaal heeft uitgevoerd en daarbij werd het bos bij De Snelbinder als oplossing genoemd. Ik hoor nu dat het gerealiseerd is, maar ik rijd er bijna dagelijks langs en het is mij nog nooit opgevallen. Dan is het mini-bos wel heel erg mini volgens mij.

Wethouder Snijders: Dat klopt, mijnheer De Gier, dat is een mini-bos. Als u op internet kijkt, dan ziet u een foto waarbij de heer Boekestijn in dat bos bezig is aanplanting te doen. Uiteraard moet er nog veel meer aanplant in het Westland plaatsvinden, dus hulde aan de heer Boekestijn.

Glasvezel in Heenweg zijn we het aan het uitrollen. Richting de heer Duijsens geef ik aan het nog een keer mee te zullen nemen bij de gesprekken die we nu voeren met Glasvezel Buitenaf om te kijken of er nog wel of niet iets met eigen bijdragen gedaan kan worden.

De heer Keizer van GBW vroeg naar de nieuwe gemeentewerf. De onderzoeken hiernaar zijn gaande en we zijn volop bezig met de uitwerking van de schetsontwerpen, alleen zit er nog een addertje onder het gras. Zoals u weet is er landelijk een rechtszaak geweest over de PAS-wetgeving. Als je een nieuwe gemeentewerf gaat maken, dan moet je ook een nieuwe berekening maken aangaande de stikstof. Dat pakket bij de Omgevingsdienst zal komende maand worden aangepast en dan kunnen er ontwerpen worden gemaakt en kan er worden bekeken of het wel of niet op de locaties kan die we nu voor ogen hebben. Het heeft onze aandacht.

De heer Keizer: Voorzitter. Bij interruptie. Dank voor de beantwoording, maar moeten we dan straks ook niet iets in de begroting opnemen? Misschien heb ik er overheen gelezen, maar ik kom nergens tegen welke investeringen we gaan doen voor een nieuwe werf.

Wethouder Snijders: Ik zal dat nakijken. In het maatregelenpakket is een keer geld opgenomen, maar ik zal nagaan of er de komende jaren wel of niet geld voor een nieuwe gemeentewerf in de begroting is opgenomen.

De heer Spaans, maar ook anderen, noemden 'een boom rooien, twee bomen terug'. Het vorige college heeft dat afgesproken met de gemeenteraad. Er wordt gezegd dat het huidige college dat standpunt heeft verlaten, maar dat is niet zo. Het is gisteren nog een keer aan de b&w-tafel aan de orde geweest en het standpunt 'een boom rooien, twee bomen terug' wordt gewoon gehandhaafd en daar gaan we ons de komende periode ook hard voor maken.

De heer Hofland van D66 is ook ingegaan op de fietsenstalling De Biesieklette. Zoals u weet is afgelopen week het hokje geplaatst en ik heb vandaag te horen gekregen dat de officiële opening plaatsvindt op 26 augustus a.s., net voor de feestweek in Naaldwijk. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Zwinkels.

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. Ik heb geen concrete vragen gehoord, wel een aantal opmerkingen met name over de kust. De planning komt uw kant op of is al verzonden en die zal, mede op verzoek van meerdere raadsleden, waaronder GBW, in de commissievergadering van september worden besproken. Daarin is een aantal zaken opgenomen die we kunnen gaan bespreken en prioriteren. Er zitten natuurlijk ook financiën aan vast.

Ik heb vanuit de fractie van het CDA iets gehoord over de verblijfsrecreatie om te kijken hoe daarmee om te gaan. En er wordt ook beleid opgesteld voor het jaarrond open zijn van strandpaviljoens.

Als het goed is, is de hellingbaan natuurtoets aan de raad verzonden en daar kan kennis van worden genomen.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik heb een vraag gesteld, waarop geen antwoord is gegeven. Ik moet dat toch op enigerlei wijze aan u duidelijk kunnen maken.

De voorzitter: Uw spreektijd is om. U had daar tijd voor moeten bewaren.

De heer Hofland: Voorzitter: Ik heb sowieso nog een vraag. Krijgen we het economische beleidskader nog voor 2022?

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Jazeker. De economische opgave is in het college aan de orde geweest en komt, naar ik hoop, naar de commissievergadering van september of anders zeker in oktober.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb ook nog een vraag aan wethouder Zwinkels. De onderwerpen woontorens en arbeidsmigranten zijn ook een paar keer genoemd. Ziet u het zitten om op dat vlak uw nood te kunnen lenigen?

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Volgens mij heeft collega Van der Stee al aangegeven welke doelgroepen wij daar denken te kunnen huisvesten. Ik wil wel een winstwaarschuwing geven. De grond is niet van ons en wij moeten nog in gesprek met partners, grondeigenaren en zij die daar wel zeggenschap over hebben.

De heer Duijsens: Dus uw antwoord is 'ja'?

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Nee, want dat heeft mijn collega Van der Stee niet benoemd. Die heeft gezegd starters en studenten.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Gardien.

Wethouder mevrouw Gardien-Reinders: Voorzitter. Ook aan mij zijn niet zoveel vragen gesteld. GBW heeft met name het woningbouwprogramma genoemd en gezegd dat er volop gebouwd moet worden. Ik ben het daarmee eens. Wij zijn daar ook druk mee bezig en het blijft niet alleen bij visies, maar ook bij concrete uitvoering. Op grond van de Omgevingswet zijn wij verplicht om een omgevingsvisie vast te stellen en daar wordt ook hard aan gewerkt. Omgevingsvisie 1.0 is klaar en wordt straks uitgewerkt in gebiedsplannen en zal de basis worden gelegd voor groen, wonen en voorzieningen. In de tussentijd staat de wereld natuurlijk niet stil. Er zijn de afgelopen jaren door uw raad zes à zeven bestemmingsplannen vastgesteld, variërend van uitbreiding van bedrijventerreinen tot grote woningbouwprogramma's. Daarnaast is er een aantal glastuinbouwgebieden die op de nominatie staan, althans dat is de wens, om die om te zetten naar woningbouw. Daar hebben we de provincie bij nodig, een goede onderbouwing en, voordat we aan een bestemmingsplan gaan werken, hebben we daar echt een visie voor nodig. In het najaar is het concept voor De Driesprong al klaar en die krijgt u het eind van het jaar voorgelegd. Voor Heenweg verwachten we in september de startnotitie in het college te hebben en daarnaast zijn we druk bezig met de Visie op Wateringen waarvoor verschillende scenario's zijn tentoongesteld en heel veel opmerkingen over zijn gemaakt, die nu verwerkt worden en moeten leiden tot een voorkeurscenario. Van het omgevingsplan Poeldijk heeft u gisteravond kennis kunnen nemen. Dus ondanks dat er nog een omgevingsvisie moet worden opgesteld staat de wereld niet stil. We hebben vorig jaar ruim 800 woningen kunnen opleveren en zijn er heel veel bestemmingsplannen in ontwerp- of voorontwerpfase, maar die ziet u nog niet, want die zitten nog in de fase dat ze alleen het college passeren en voor vaststelling bij u in de raad komen. Verder heeft GBW nog gevraagd of het college bij de begrotingsraad met een voorstel over de participatieverordening kan komen.

Het is jammer dat uw fractie gisteravond niet aanwezig was op de raadsinformatieavond, want daar is nu juist dit onderwerp ter sprake gekomen. Daar is bovendien de planning besproken wanneer we daarmee komen en hebben de fracties input kunnen leveren over de manier waarop die participatieverordening eruit komt te zien. Wij wachten op het model van de VNG dat in het najaar zou komen, maar iets verlaat is. Dat weerhoudt ons er echter niet van om er wel alvast mee aan de slag te gaan. In het najaar komen we in ieder geval met een concept-participatieverordening bij u terug.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de beantwoording van het college in eerste termijn. Ik kijk even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik schors de vergadering tot 16.30 uur.

Schorsing (16.21 – 16.28 uur).

De voorzitter: Ik heropen de vergadering.

10C TWEEDE TERMIJN RAAD EN COLLEGE

De voorzitter: Het woord is aan de heer Keizer.

De heer Keizer: Voorzitter. Heel kort. Ik dank het college voor de beantwoording. Ik wens het college succes met het opwerken naar een sluitende begroting, wat gezien de opmerkingen vanavond nog een hele kluit zal worden.

De voorzitter: De heer Zuyderwijk heeft het woord.

De heer Zuyderwijk: Voorzitter. Ik kan ook kort zijn. Wij hebben er alle vertrouwen in dat het goed komt.

De voorzitter: De heer Hofland van D66 heeft het woord.

De heer Hofland: Voorzitter. Onze motie over de hondenbelasting wil ik graag aanhouden tot de begrotingsraad, temeer omdat die niet komend jaar al zal ingaan. De wethouder heeft mij gehoord en ik heb er natuurlijk vertrouwen in dat het goed gaat komen.

Nog een aantal andere zaken die ik toch nog even zou willen meegeven en vragen die niet zijn beantwoord. Wat betreft de busroute willen we de wethouder de ruimte geven daarover na te denken, maar er is oorspronkelijk gezegd dat die gerealiseerd zou worden bij EBS. Als er maar naar wordt gekeken. Wij staan daar op zich positief in.

Ik wil de wethouder verder graag verzoeken terug te kijken naar onze schriftelijke vragen over de staat van de fietspaden, waarin letterlijk staat dat er overleg plaatsvindt met de provincie over het onderhoud tussen de paden. Met andere woorden: het antwoord dat u hier geeft klopt niet of het antwoord op de schriftelijke vragen klopt niet. Er zijn evenwel wethouders om minder gestruikeld. Dus dat is wel fijn om even recht te zetten. Ik bedoel dat overigens helemaal niet vervelend, het was er uit voordat ik er erg in had.

Daarnaast werd ingegaan op het privatiseren van de zwembaden, maar wij doelden op de sporthallen en ik niet weet of dat wel een vruchtbaar proces is.

De voorzitter: De heer De Gier van de PvdA heeft het woord.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op drie onderwerpen. In mijn bijdrage heb ik opgemerkt dat we redelijk goed in de richting komen als we de Woonvisie gingen uitvoeren en 20% van de 8.000 nieuw te bouwen woningen sociaal zouden maken.

Wethouder Gardien gaf aan dat we het afgelopen jaar 850 woningen hebben gebouwd, maar zoals ik vorige week al opmerkte, zijn er daarvan maar 100 sociaal. Dus dat schiet niet op. Mijn aanvullende vraag is of we er meer dan 20% sociaal in doen als we de woontorens gaan bouwen, zodat we echt zoden aan de dijk zetten. Of blijft deze 20% ook bij de woontorens gelden?

Het tweede onderwerp is de vraag van de wethouder wat ik bedoelde rondom het sociaal beleidskader. In de voorjaarsnota staat vermeld dat er een nieuw uitvoeringsprogramma komt, Kernachtig Sociaal, en er van het vorige uitvoeringsprogramma nog onbenutte middelen over zijn, zodat er ingezet kan worden op meer preventie en ook op curatie voor doelgroepen. Op zich was ik daarover lovend, maar ik vraag mij wel af hoe dat straks in zijn werk gaat en het uitvoeringsprogramma tot stand gaat komen.

Het derde onderwerp is niet iets wat ik in mijn eerste bijdrage noemde, maar wel aan de orde kwam en dat is dat de suggestie te overwegen om de norm om in aanmerking te komen voor minimaregelingen van 130% naar 100% van het wettelijk minimuminkomen terug te brengen. Ik vraag al jaren ervoor te zorgen dat van deze regelingen normaal gebruik gemaakt kan worden, omdat het ontbreekt aan voorlichting en de doelgroep überhaupt niet weet dat die regelingen er zijn. We houden nu al geld over, dus ik vraag mij af hoeveel we zouden bezuinigen om de norm van 130% naar 120% omlaag te brengen. Volgens mij moeten we er nog steeds voor zorgen dat de doelgroepen er überhaupt gebruik van gaan maken.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de colleegetafel. Mevrouw Gardien heeft het woord.

Wethouder mevrouw Gardien-Reinders: Voorzitter. Ingaand op de vraag van de heer De Gier. Hij zegt dat als er nog 8.000 woningen worden gebouwd is 20% daarvan sociaal en zouden er 1600 sociale woningen gebouwd moeten worden. Het is bekend dat we in een PPS-constructie zitten en in dit geval zijn resultaten uit het verleden wel een garantie voor de toekomst, in die zin dat daarover in het verleden afspraken zijn gemaakt waar weinig tot geen sociaal in zit, bij OBWZ helemaal niet en bij ONB heel weinig. Als wij die afspraken willen openbreken, dan kan dat, maar dan hangt daar wel een prijskaartje aan. We gaan er wel serieus naar kijken, dus het niet zo dat we met 8.000 woningen kunnen voldoen aan het percentage dat wordt genoemd. Voor alle andere projecten is de Woonvisie leidend. Dat geldt ook voor de woontorens die studenten en starters moeten huisvesten.

De voorzitter: De heer Varekamp heeft het woord.

Wethouder Varekamp: Voorzitter. Even de beantwoording van de vragen van D66 ten aanzien van de sporthallen, waarvoor eigenlijk hetzelfde geldt als voor de zwembaden. Wel ietsje anders, want je ziet wel dat bepaalde hallen privaat worden gedraaid, maar die zijn dan vaak in het bezit van een sportvereniging. Wel door een zelf aangestelde beheerder, maar volledig commercieel of het moet heel groot zijn. De kans daarop acht ik in Westland niet zo heel groot, je moet dan altijd rekening houden met een exploitatiesubsidie.

Wat de heer Hofland zegt over de fietspaden klopt. Wij hebben onlangs vragen daarover van zijn fractie beantwoord. Het is zo dat met name buiten de dorpskernen de fietswegen, de bekende tegelfietspaden, hier en daar in matige of slechte staat verkeren en wij zitten nu met de provincie in de opstartfase om dat aan te pakken. De ontwikkeling van metrofietspaden staat daar los van, maar het wordt opgepakt.

De voorzitter: Wil de heer Vreugdenhil nog reageren?

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. In tweede termijn heeft de PvdA een vraag gesteld over herijking van het SBK. Dat gaat inderdaad na het reces gebeuren, maar of daar onbenutte middelen zijn die niet nodig zijn zullen we bezien. Het wordt heel interessant, zeker gezien

de financiële opgaven waarvoor we staan. Het woordje 'preventie' heb ik twee keer onderstreept en daar zijn we volop mee bezig bij alles wat we doen. Het grote vraagstuk is natuurlijk na preventie in plaats van curatie.

In eerste instantie heb ik de suggestie van GroenLinks niet beantwoord om als raad nog eens rond jeugdzorg bij elkaar te komen. Ik zou dat zeer op prijs stellen, graag bij mij aan tafel en dan kan er in alle vrijheid over worden gesproken.

Op de vraag van de PvdA over de aantallen kan ik antwoorden dat de raad op 19 september bij Patijnenburg zit. Ik ga dan graag mee en dan laten we de directeur van Patijnenburg antwoord geven op de door de door de PvdA gestelde vraag hoe lang ze al aan het werk zijn en of dat bestendig is.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik heb de heer Vreugdenhil nog een vraag gesteld over het gebruik van de minimaregelingen en de suggestie die wordt gedaan om de norm van 130% naar 120% te brengen.

Wethouder Vreugdenhil: Ik heb in mijn beantwoording richting LPF aangegeven dat we dat als college bestuderen. Het is een suggestie en die zullen we meenemen. De vraag is in hoeverre de minimaregelingen voldoende bekend zijn. Als er geld overblijft, dan zou je kunnen veronderstellen dat het niet bij iedereen bekend is of dat er geen gebruik van wordt gemaakt. Meer kan ik daar op dit moment niet van maken.

De heer De Gier: Ik doel daarbij natuurlijk ook op het onderzoek dat we iets meer dan een jaar hebben laten uitvoeren en waaruit bleek dat driekwart van de doelgroep nog nooit van de regeling had gehoord. Volgens mij hadden we naar aanleiding daarvan afgesproken dat er meer aandacht voor zou zijn en meer voorlichting zou worden gegeven, maar daar heb ik nog weinig van teruggezien of gehoord.

De voorzitter: Dan geef ik nog even het woord aan de heer Snijders, die nog iets wil toevoegen aan zijn reactie in eerste termijn.

Wethouder Snijders: Dank u wel voorzitter. De heer Keizer van GBW heeft een vraag gesteld aangaande de gemeentewerf. Wij hebben het inmiddels nagegaan dat in het MIP van vorig jaar is een bedrag van € 8.900.000,00 opgenomen. Dus de financiën zijn geregeld. Voor de rest is ook de verkoop van BOAL vorig jaar van € 1.900.000,00 in de reserve gestort om daaruit dekking te krijgen.

De voorzitter: Ik concludeer dat we in twee termijnen hebben beraadslaagd over de agendapunten rondom de eerste actualisatie in de Voorjaarsnota.

10D BESLUITVORMING

De voorzitter: Ik kijk even rond. Wilt u stemming over de eerste actualisatie of kan dit met algemene stemmen worden aangenomen? Aldus besloten.

Het voorstel is de Voorjaarsnota voor kennisneming aan te nemen. Akkoord. Aldus besloten. Verder heb we nog een aantal moties. Als eerste de motie van Westland Verstandig inzake verkeersveiligheid.

De heer Duijsens: Voorzitter. Wat mij betreft kunnen die allemaal door en hoeft er niet over gestemd te worden.

De voorzitter: U trekt ze terug?

De heer Duijsens: Ik trek ze terug.

De voorzitter: Ook de motie over oud papier?

De heer Duijsens: Ja, beide moties.

De voorzitter: Dan hebben we nog de motie van D66, waarvan ik heb begrepen dat deze doorgaat naar de begroting. Dat betekent dat er twee moties zijn ingetrokken en een derde motie doorgaat naar de begroting.

11. SLUITING

De voorzitter: Ik sluit de vergadering en ik verzoek de leden van de raad op hun plaatsen te blijven, zodat we kunnen beginnen met de besloten vergadering. De vergadering is gesloten (16.41 uur).

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 24 september 2019,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends